

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2011 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2011
සිංහල I / පැය තුනකී
Sinhala I / Three hours

උපදෙස් :

ස්ථාපිත ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.

01.. පහත දක්වෙන උද්ධිය කියවා, ඒ ඇසුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. (පිළිතුරු ලිපිමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.)

(අ) එවෙළෙහි පුරෝගිතය කි බස් අසා මහැලු පුරුෂ කියනුයේ "බූහ්මණය, අධර්මිෂ්ය රජහු විසින් අනුගායනා කරන ලද මේ රාජ්‍යය, විවාරයක් නැති බව හේතු කොට ගෙන අධර්මිෂ්යයෙන් ගන්නා කරවුවරයෙන් පෙළෙන ඔදු රාජ්‍යවාසීන් දාවල් දච්ච රාජ සේවකයන් විසින් බොහෝ වධ බන්ධනයට පමුණුවන ලද්දාහු රාඩියෙහිදු සොරුන් විසින් කොල්ලකා නොයෙක් ව්‍යසනයට පමුණුවන ලදුව දාවල් දච්ච දොර, පිටින් හා පාඨ පාඨ වල් වැද සැළඳී ර දච්ච සොරුන් කෙරෙහි හයින් ගෙවලට අවුත් ගෙයි ලැබිති. මාත් එසේ ම දාවල් වල හිද දන් අවුත් දොරකඩ ගැසු කටු හැර දමන වේලෙහි මා පය කටු ඇතුළා යයි කියා රජ්පුරුවේ දහැමින් රාජ්‍යය කරන්නාහු වී නම් අමාත්‍ය සේවකාදීහු එපරිද්දෙන් ම ධර්මිෂ්යය හ. මුවුන් ධර්මිෂ්ය වුවහොත් සත්ත්වයන්ට අනාය නො වදී නම් සත්ත්වයේ වල් නොවැද තම තමන්ගේ ගෙය සැපසේ දරුවන් උකුලෙහි තටවමින් විභවානුරුප වූ පරිද්දෙන් වසන්නාහු රජ්පුරුවන් තියා වේ ද අප සැප සේ වසන්නේ යයි රජ් දිසායු ව පුව විද්‍ය සි ආචං වඩා ඉදිනාය.

(i) "සොරුන් කෙරෙහි හයින්" මෙහි "හයින්" යන්නෙහි ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ දක්වන්න.

(ii) රටවැසියන්, අකුදරුවන් රගෙන වල් වැදීමට හේතුව කුමක් ද?

(iii) රටවැසියන් දහවල සහ රය ගත කළේ කෙසේ ද?

(iv) "කරවුවරයෙන්", "විභවානුරුප" යන වචනවල අර්ථ සපයන්න.

(ලකුණු 04 පි)

(ආ) උන් සොලොස් හැවැරිදි වයස දී මිළ්‍යාවාරයෙන් තවතනු තියා සත්මාල් පායේ උඩු මාලේ ශ්‍රී යහන් ගබඩාවෙක ලා රකිති. එසේ වුවත් උඩු තමන්ගේ ම ගෙයි කොල්ලකු හා බැඳී වෙයෙනි. උන්ගේ දෙම්විපියේ ජාතිනුත් සම්පත්තිනුත් සම තරම් වූ සිවුපුනුයාණ කෙනෙකුන්ට සරණ දෙන්ට තියම ව දච්ච තියම කළහ. නකත්දවස් උදා වූ කළට සිවුවණියේ බැඳී වසන කොල්ලාට කියන්නේ "මා අසවල් දච්ච අසවල් සිවුපුනුයාණන්ට සරණ දෙති. මා උන් කරා සරණ ගිය කළ පළුරක් හැරගෙන ගිය නමුත් ඔබිනුත් වෙන ම රකවල් හෙයින් දක්නා පමණකටත් නොලබව. ඉදින් මා කෙරේ ප්‍රේමයෙක් ඇත්තම් මධ්‍ය නොයන තෙක් දන් ම මා කුදාවාගෙන, කැමති තැනෙකට යව" සි කිවුය. උයින් යහපතැයි ගිරිස "එසේ වී නම් මම සෙට දච්ච තුවර වාසල කෙරේ අසවල් තැනු සිටිමි. මූඟන් එක් උපදෙසකින් කාටන් නොහැගෙන ලෙස එතැනට අවමැනවැ" සි කියාලා දෙවන දච්ච කියාලු තැනු ම සිටියනි. සිවුවණියේ ද දෙවන දච්ච කිළුව අදහස් සේ ම කිළුව කඩරද්දක් කොයින් දේ සොයා හැදැගෙන මිඩියන්ගේ ලෙසට ලිහිල් කොට හිසකේ බැඳීගෙන ර දෙවල් වී පැහැරයා සේ ඇය මුළුල්ලෙහි දුලි ගාගෙන කළයක් හැරගෙන පැනට යන කෙල්ලක මෙන් කෙල්ලන් හා එක් ව ගෙන් පිටත් ව මිඩිවෙස් ගත් ලෙසට කොල්ලා සිටි තැනට ගියනි.

(i) උන් සත්මාල්පායේ උඩුමාලේ ශ්‍රී යහන් ගබඩාවේ තබා ආරක්ෂා කළේ කවර හෙයින් ද?

(ii) ඇය කොල්ලා සමග යන්නට තීරණය කළේ කවර හේතුවක් තියා ද?

(iii) දියණිය සරණ දෙන්නට අවශ්‍ය කරුණු ලෙස දෙමාපියන් සිතුවේ මොනවා ද?

(iv) "වී පැහැරයා සේ" යන්නෙහි තේරුම ලියන්න.

(ලකුණු 04 පි)

(ඉ) ස්වාමීනි වෘශ්වාසින් නැති යම්කිසි සත්පුරුෂයෙක් තමා ස්වහාව හෙයින් මේ මාගේ මිතුයා වේ දුයි සිතා සොර සින් ඇති අසත්පුරුෂයාට කවර තරම් උපකාරයක් කළේ නමුත් ඒ උපකාරය මැකුත් සඳහන් නොකරන්නේ ම ය. වෘශ්වා දන්නා මනුෂයෙක් එක තෙන ඉද එක් ව කා බි එක් ව වැදුහෙව, එක් ව කජා කොට හිඳින් තමන්ගේ වෙළරස්වහාවය නොහරනාහු ම ය. එබැවින් වෘශ්වාසින් ඇති අසත්පුරුෂ සොරුන් අහසට පොලොට සේ දුරින් ම දුරකට දුන්නේ ය. වෘශ්වා දන්නා සොරහු සිතින් එකක් සිතිති, කරින් එකක් සිතිති, කයින් එකක් සිතිති, සැකයින් එකෙරිති. ඉදින් යම්තම් අවසරයක් ලද්දාහු වී නම් තමන්ට උපකාර කළවුන්ගේ බාලා අවස්ථාවෙහි පටන් උපයා රස් කළ වස්තුව සියලුම ම ඇරගෙන පළා යන්නාහු ම ය. එබැවින් සොරුන් කෙරෙහි විශ්වාසයක් නැත් ම ය. සෙස්සන් තබා වැදු මිවිපියන් හා බැඳු ජනයේ ද බාලා අවස්ථාවෙහි පටන් එක කෙළ මධ්‍යෙළෙහි කෙළ ඇවැඳි මිතු ජනයේ ද පවා සොරයින් ඇති අසත්පුරුෂයන් දුර එන්නා දුටත් අනර්ථයක් අවැඩික් කෙරේ දේ හේ සි යන හයින් සැකයෙන් දුරින් ම දුර වන්නාහු ම ය.

- (i) සොරුන් විශ්වාස නොකළ යුත්තේ කටයුතු හෙයින් ද?
- (ii) අසත්පුරුෂ සොරුන් දුරුකොට යුත්තේ කටයුතාකාරයට ද?
- (iii) වෘත්තා දත්තා සොරපුගේ ස්වභාවය කෙසේ ද?
- (iv) "කෙලී මතිලෙකි කෙළ ඇවිදී මිතු ජනයෝ" මෙහි අරුන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04 දි)

- (ආ) (i) සඳ රස් වතුරු ලොව පිරෙමින් බසින ස ද
 තුරු හිස් අතුරු රැඳ පෙණපෙළ ලේස විභි ද
 එ දච්ස උදය වන කුපුමන් දැක නොම ද
 සිත තොස් වඩා මදතුන් තො ගොයින් සබ ද
 සමග පබලතුරු දිලි පෙණවැල ලක ල
 කරග විපුල නිල්සිදුපැහැය පල ක ල
 පුළය උලෙල දුළ මල් තුරු වැළ වත ල
 බලග උදුල පෙර මග වනගළ හඩ ල

- ලදැසන වන කුපුමන් කවියා දකින්නේ කෙසේ ද?
- මුහුදෙහි රැලි නැගීම හා බැසීම කවියා විස්තර කළේ කෙසේ ද?
- "නිල්සිදුපැහැය" යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- "වනගළ හඩල" යන්නෙහි කාවෙය්ක්ති ලක්ෂණය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04 දි)

- (ii) පහත සඳහන් උද්ධාත අතුරෙන් භතරක අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.
- "නුඩ ජ්විතයක් වැනි බිසවුනි, මේ මිනිස් ලොව යම් සැපතක් ඇත්තම් එම බොහෝව ඇත්තේ ය."
 - "එම්බා සොරුර, තොපට වඩා මට උපකාරී කෙනෙක් නැත්තාහ."
 - "තෙපි තාම සය්වාමික කෙනෙක් ද?"
 - "ඇයි ඉතින් මෙහෙන් ගියේ? මේක හොඳ පළාතක් නේ වාසය කරන්න."
 - "ඉතින් ටිකක් හොයා බැලුවේ තැද්ද?"
 - "අනේ මන්ද. අපි ඉතින් ඉවරයි."

(ලකුණු 08 දි)

- (උ) පහත දැක්වෙන කවි පෙළ පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

දහඟය පෙරාගෙන මහදහවල	ගින්නේ
වැලිබත් උයන අවදියෙ ගෙයි	පිළිකන්නේ
මා ඇය යුතුව බව ඇය කොහොම ද	දන්නේ
හඳ වාගෙයි එ දා ඇ බැබැලුණු	පින්නේ
ඇගේ නෙත අහිංසක රසයට	උල්පත ය
ඇගේ මොළකැටි ගතිය යදුනේ මල්	වෙත ය
සඳ හිරු පළමු බැලුවේ ඇගේ	පැල්පත ය
එහි හැම තැන ම මිහිරගේ සුරතල්	වත ය
ඇගේ නෙත් පහර වැද නාදුල නිලට	හැරේ
තොල් පැහැ පෙනේ ගම. අහසේ බහින	ඉරේ
පවති මිහිර බව ඇගේ පරිසරය	කෙරේ
ඇය ඇති තැනදි වැඩි මීමැසි බමර	පොරේ
ඉන් පසු ඇය දිටිම් තව යොවුනෙහි	වෙළුණු
රන් තරුවක් වගයි කිරි මුහුදෙහි	හිළුණු
ඇගේ යටි පතුලේ වැද යන එන තැන	තැලුණු
වැලි කැට තිබේ හිරියල් පාටට	දිළුණු

අැගේ නෙත් කොනින් ආ මදලස වැද	පිපුණු
වන මල් ගැන කීහ ගම සමහර	ගැහැණු
අැගේ කටහඩින් ඉපනැලී තුළ ගොනු	ගැනුණු
සුම්හිර තාල කවදා වත් නැත	නැසෙනු
පරිණත යොවුන් වයසේ විෂි බර ව	සිටි
අැය මම දිටිම් මුළු ගම බබළවන	හැටි
හැසිරෙනු දිටිම් රන් රස ආලයක	වැටි
අැය දැන් තනි ව විපු දච්චට වැඩිය	වටි
කළකට පසුව යලි මම ඇය දිටිම්	එදා
අෑ ගැහැනියකි ඇති දරු සිවිධෙනෙනු	හදා
හළ මෙන් දිටිම් හැම සිරි ඇය වෙතට	මුදා
අෑ සල් ගසක් මෙති ඇති මල් පොකුරු	දදා
අවසන් වරට මවිසින් ඇය දුම්	ද්වස
අැය පිරිවරා වැළපුණි හිත ඇති	පිරිස
සුව සේ වෙසේවයි දුරු කරගෙන	වෙහෙස
සොහොනාක් කෙළෙම් මග හදවත ඇය	පිශිස

(ලකුණු 16 පි)

02. "ග්‍රාවක පිරිසකට රසවත් වන ආකාරයෙන් සරල අයුරින් කතාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සද්ධර්මරත්නාවලි කතුවරයාගේ අහිමතාර්ථය විය." නිරදිෂ්ට කථා ඇපුරෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 15 පි)

නැතහොත්

"හේතුවල සම්බන්ධය අනුව සිදුවන සිදුවේ සහිත කථා ජාතක පොතෙහි බුඩලට ඇත. ඒවා ලියවී ඇත්තේ යථාර්ථ රිතියෙනි." නියමිත කථා දෙකක් ඇපුරෙන් උක්ත කියමන විමසන්න.

(ලකුණු 15 පි)

03. "සද්ධර්මාලංකාර කතුවරයාගේ මූඛය අරමුණ වූයේ සමාජය තුළ ගුණධර්ම පෝෂණය කිරීමයි." නියමිත කථා ඇපුරු කොට මෙම කියමන පිරික්සන්න.

(ලකුණු 15 පි)

04. "ගිරා සන්දේශ කතුවරයාගේ විභිජ්වතාව වන්නේ තැනට ගැලුපෙන, කනට මිහිවන සුදුසු පද වර්ණනා සඳහා යොදා ගැනීමයි." වැනුම් දෙකක් ඇපුරෙන් සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 15 පි)

05. "ජ්විත ප්‍රශ්නවලට මූහුණ දිය නොහැකි වූ සංවේදී කළාකරුවකුගේ වරිතයක් 'මලුගිය ඇත්තේ' නවකතාවෙන් නිරුපණය වේ." මෙය සැබැඳු දැයි පිරික්සන්න.

(ලකුණු 15 පි)

06. බලාපොරොත්තුව, විශ්වාසය, එර්ංජාව, පරමිපරා ගර්වය වැනි මිනිස් ගුණ තුළුණ නිරුපණය කිරීමට සමකාලීන කෙටිකතාකරුවන් අහිරුවියක් දක්වන්නේ දැයි නියමිත කෙටිකතා තුනක් ඇපුරෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 15 පි)

07. "කවියක දී අන්තර්ගතය මෙන් ම සිය අන්දුකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට උවිත හාඡා මාධ්‍යයක් යොදා ගැනීම ද වැදගත් වේ." නියමිත පදන්ති තුනක් ඇපුරෙන් විමසන්න.

(ලකුණු 15 පි)

08. "ගැටුපු රසකට මූහුණ දෙමින් සුක්ෂ්ම ලෙස ජ්වත් වන වරිතයකි, වාසවදත්තා බිස්ව" නාට්‍ය පෙළ ඇපුරෙන් මෙම කියමන සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 15 පි)

* * * *

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2011 අගෝස්තු
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2011
සිංහල II / ජැය කුණයි
Sinhala II / Three hours

- * I කොටසේ 1 ප්‍රශ්නය ද, II කොටසේ 2,3 ප්‍රශ්න ද, ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- * 1 ප්‍රශ්නයේ ඇති සියලු ම අනුකොටස්වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිතුරු සපයන්න.
- * I කොටස, II කොටසේ පිළිතුරු පත් සමග අමුණා හාර දෙන්න.

I කොටස

01. එක් එක් ප්‍රශ්නයට වඩාත් ම ගැළපෙන පිළිතුර තෝරාගෙන එයට හිමි අංකය වරහන කුළ ලියන්න.
 1.1 අත්තස්ථීක්ෂණ සේ සැලකෙන්නේ කවරක් ද?
 (1) බ, යු, ණ, න, ම
 (2) ක, ව, ට, ත, ප
 (3) ය, ර, ල, ව
 (4) ග, ජ, ඕ, ඇ
 (5) ග, ප, ප, න, ග
)
- 1.2 නිවැරදි අක්ෂර වින්යාසය සහිත පද ජේලිය තෝරන්න.
 (1) පෙළා, කනිඡිය, මර්ධනය, ස්පන්දන
 (2) නිදරිත, ප්‍රශ්න, විස්මය, ජෝචිය
 (3) ලේඛණ, සම්ප්‍රදාන, ආස්ථාද, කොට්ඨාග
 (4) අරුබුද, ප්‍රස්තාර, ස්පූට, නිගණ්ය
 (5) සමස්ත, ප්‍රතිඵ්‍යාල, ස්ථ්‍යායනා, දෘශ්‍ය
)
- 1.3 අකාරයේ පිළිවෙළ අනුව නිවැරදි ව මිය අති පද ජේලිය තෝරන්න.
 (1) මාතර, ගාල්ල, මොරටුව, කොළඹ
 (2) කඩවත, නිටිටුව, පේරාදෙණිය, මහනුවර
 (3) මාතලේ, දූෂිල්ල, කැකිරාව, අනුරාධපුරය
 (4) තංගල්ල, තෝරාගම, තිස්සමහාරාමය, කතරගම
 (5) මැදව්විවිය, ව්‍යුතියාව, කිලිනොවිවිය, යාපනය
)
- 1.4 පහත සඳහන් වරණ අනුරෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 (1) රේඛිය යනු සිංහලයේ 'ඒ' ගැනීය වෙනුවට යෙදෙන සංකේතයකි.
 (2) රේඛිය වෙනත් වර්ණයක් සමග නො යොදා තනි ව ම යෙදිය හැකි ය.
 (3) රේඛිය මූර්ඛය අක්ෂරයක් සමග ම හාවින කළ යුතු ය.
 (4) රේඛිය වෙනුවට රකාරාංශය වුව ද හාවින කළ හැකි ය.
 (5) වචනයක ආරම්භක අක්ෂරය ලෙස ද රේඛිය යෙදිය හැකි ය.
)
- 1.5 රකාරාංශය, ගෙනුකිත්ත, රේඛිය හා යෝගය සහිත වචන අනුපිළිවෙළින් යෙදී ඇති ප්‍රේලිය තෝරන්න.
 (1) කුමන්තුණය, ගෙෂතම, එක්කාය, වර්ණය
 (2) පුමාණය, වෙවද්‍ය, බොද්ධ, වරීම
 (3) වර්ෂය, නොකාව, සාවද්‍ය, කුමය
 (4) වෙතතු, දිරිස, සෞන්දර්ය, පුදානය
 (5) විකුමය, හොතික, ස්වේච්ඡ, විද්‍යාලය
)
- 1.6 එකිනෙකට අනුරූප වන සේ වචන යුගු යෙදී ඇති වරණය තෝරන්න.
 (1) ත්‍යාග පුදානය, පුණු මහේන්ස්වය, යොවන කටයුතු, ස්වදේශ ප්‍රවාන්ති
 (2) අවමගුල් උත්සවය, වෙසුතුරු දා, සුඩ පැනුම්, මිහි මඩල
 (3) ලෝක විනාශය, ව්‍යාකරණ විධි, සිංහ අවලෝකනය, ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය
 (4) මනුෂය වර්ගය, අවුරුදු උත්සවය, සඳේව ලොව, පුණු කරමය
 (5) පවි කම, දම් අමා, පුදීප ආලෝකය, දේශීය වෙදකම
)
- 1.7 කත්සම වචන පමණක් අන්තර්ගත වරණය කුමත් ද?
 (1) මුශ්ද, පුසිද්ධ, ඩිල, සිනි
 (2) කල්පාන්ත, මනොවිද්‍යාව, පුරුස්ත, අහ්‍යවකාශය
 (3) දෙවිදු, විමුළුම, කම්කිරිය, සිදන්ස්ගරාව
 (4) සාරගරු, ශ්‍රී විශුතිය, නාවෙශ්විත, හදවත
 (5) සුමිකමිපා, ආපුරුවේදය, තුරුවැල්, දේවේන්දු
)
- 1.8 මූලින් දක්වෙන පදයට විරැදුළුව්වියක් තොදෙන පදයක් ඇතුළත් පද ජේලිය තෝරන්න.
 (1) සමාන - අතුලය, විෂම, අසමාන, අසදාය
 (2) සංවර - නොසන්සුන්, අසංවර, අසංයත, නොදුමුණු
 (3) ස්ථීර - අස්ථීර, අස්ථාවර, නොතිර, අනිත්‍ය
 (4) උත්කාෂ්ථ - නිකාෂ්ථ, අධිම, නීව, ග්‍රේෂ්ථය
 (5) කළ - ග්‍රේවිත, ගුක්ල, ධවල, ගුහු

- 1.9 මූලින් දී ඇති පදයට සමානුරූපී පදයක් ඇතුළත් නොවන වරණය තෝරන්න.
- (1) සුරුයා - දිවාකර, රවී, හිරු, සහස්‍රකර
 - (2) මව - මාතා, ජනනී, මහිලා, අම්මා
 - (3) දද - කුරුලේලා, කුෂ්ඩිය, කොඩිය, අයුන
 - (4) අනෘගයා - කාමදේව, මල්සර, විශාවග, අනෘග
 - (5) පද්මය - සියපත, නෙළීම, සහස්පත, සරෝජ
- (.....)
- 1.10 විහැකි, විශේෂතු, දකාරුර්වී, අවස යන සමාසවලට අයත් පද පිළිවෙළින් දක්වා ඇති පේළිය තෝරන්න.
- (1) මිහිපල්, දෙවිදත්තෙර, දුදන, මවුපිය
 - (2) නෙතුපුල්, කිරිබත්, තෙල්මල්, ප්‍රබල
 - (3) සුදුමල්, හරක්මස්, දුලද, දිචිල
 - (4) සොරබිය, තෙරුවන්, කුකඩ්, ඇස්දුස්මස්
 - (5) සරාසද, අටසිල්, ඉරහද, දුසිල්
- (.....)
- 1.11 කාදන්ත පදයක් අන්තර්ගත නොවන වරණය තෝරන්න.
- (1) නටන, දුවන, හඩන, බමන
 - (2) බැඳු, කළ, කෑ, මැරු
 - (3) නැවුම්, ගැයුම්, කැලුම්, බැලුම්
 - (4) මර්ණීය, දරුණුනිය, පානිය, පුජනිය
 - (5) වැටුණු, මැරුණු, කැඩුණු, රකුණු
- (.....)
- 1.12 පහත සඳහන් වැකිවල තද කළු අකුරෙන් මූලින් පද අයත් ක්‍රියා වර්ගය පිළිවෙළින් දක්වා ඇති වරණය තෝරන්න.
- * මිනිසා ගෙදර ගොස් බත් කැළවේ ය.
 - * දරුවා සඳ ඉල්ලමින් අඩංගි.
 - * අම්මා මෙහෙකාරිය ලවා රෙදි සේදුවයි.
 - * ඔබ පැමිණෙකාත් මම ද එන්නෙමි.
- (1) මිශ්‍ර ක්‍රියා, පුර්ව ක්‍රියා, අසම්හාව්‍ය ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා
 - (2) පුර්ව ක්‍රියා, මිශ්‍ර ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා, අසම්හාව්‍ය ක්‍රියා
 - (3) පුර්ව ක්‍රියා, අසම්හාව්‍ය ක්‍රියා, මිශ්‍ර ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා
 - (4) පුර්ව ක්‍රියා, මිශ්‍ර ක්‍රියා, අසම්හාව්‍ය ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා
 - (5) මිශ්‍ර ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා, අසම්හාව්‍ය ක්‍රියා, පුර්ව ක්‍රියා
- (.....)
- 1.13 අනුක්ත පද දෙකක් හා උක්ත පද දෙකක් ඇති පේළිය තෝරන්න.
- (1) දරුවන්, මිනිස්න්, වදුරෝ, කාන්තාවන්
 - (2) මැණියන්, පියාණෙක්, තොප, දෙවගනක
 - (3) වනිතාවක්, මාතාවක්, කුමාරතුංගයන්, මා
 - (4) බල්ලෙක්, ගොනකු, දෙවියකු, බඩිකු
 - (5) තා, අප, හිගන්තන්, ඇවිදින්නො
- (.....)
- 1.14 උපස්ථියක් යෙදී තැකි පදයක් සහිත පද පේළිය අයත් වරණය තෝරන්න.
- (1) සානුකම්පික, ප්‍රබල, ප්‍රතුත්තර, සුගතන්ධ
 - (2) නිරනුතාසික, සමලංකෘත, අශ්‍රිති, විගමන
 - (3) දුරුණු, උදුල, ආයාවන, සම්බාධක
 - (4) දුබල, අනුමෝදනා, අවමානය, සම්මානය
 - (5) අත්‍යලංකාර, නිරාහාර, පිළිගනී, විලාප
- (.....)
- 1.15 "සිරිමත් බණ සිරසෙහි පා පිසිනා සැරිපුත් මහමුගුරුන් පිළිවෙළිනා"
- යන්නෙහි ව්‍යවහාර යෙදී ඇති පිළිවෙළ අනුව තද කළු අකුරින් ඇති පද අයත් වන්නේ මින් කුමන ව්‍යාකරණ අංගවලට ද?
- (1) තද්දිත, සන්ධි හා සමාස පදවලට ය.
 - (2) තද්දිත, සමාස හා සන්ධි පදවලට ය.
 - (3) සන්ධි, සමාස හා තද්දිත පදවලට ය.
 - (4) සන්ධි, තද්දිත හා සමාස පදවලට ය.
 - (5) සමාස, සන්ධි හා තද්දිත පදවලට ය.
- (.....)
- 1.16 ව්‍යාකරණානුකූල ව නොගැලුපෙන පදයක් ඇති වරණය කුමක් ද?
- (1) දෙවිලොව, අසුර, රකුපුල්, දසබල
 - (2) සොතික, නෙනිතික, මිදාර්ය, සාම්‍ය
 - (3) කරන, සරන, පුරන, මරන
 - (4) දේවේන්තම, මනුජ්‍යන්තමය, මහෙෂ්‍යය, ප්‍රතුප්‍රපකාර
 - (5) මෙන්, සේ, එවි, අව
- (.....)

1.17 සමාස පදයක් ඇතුළත් තොටි වරණය තෝරන්න.

- (1) පොල්තොල්, වනමල්, මුහුදුදිය, බවදුක්
- (2) තිසරණ, තවදාර, පත්සිල්, සිවුපස්
- (3) නිරසද, මවිපිය, ගස්වැල්, බඩුපුරනර
- (4) අසරණ, කුකවි, කුකුස, උපලේකම්
- (5) සූරෝලාව, එළමස්, මුදුහම, රජපිරිස

(.....)

1.18 එක ම වර්ගයට අයත් සත්ධී පද අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.

- (1) ගංවතුර, නෙඹුමිමල්, තම්පලා, සම්මාන
- (2) වෙදුගිල්ල, වපයසින්, සදෙවි, සුරිදු
- (3) ඔවුනෙශ්වරන්, වමත, දකුණත, මලසුන
- (4) දඩුවම්, ගිනියම්, බුත්සරණ, කම්මල
- (5) ගමනාගමන, ගුණාගුණ, කුශලාකුශල, වාගාලාප

(.....)

1.19 ව්‍යාකරණානුකූල ව කිවැරදි වාක්‍යය තෝරන්න.

- (1) දරුවේ තොමග ගොස් ඇතු.
- (2) සත්තු සඳහා වෙන් වූ උද්‍යානයක් දෙනිවල තිබේ.
- (3) අපි දෙවියන් පුද්‍ර ලබමු.
- (4) තරු පෙළ සැදැ අහසේ බැබැලීණේ ය.
- (5) ඔවුන් තරගය ජයග්‍රහණය කරත්වා!

(.....)

1.20 වඩාත් ම කිවැරදි පද බෙදීම සහිත වාක්‍යය තෝරන්න.

- (1) ප්‍රශ්නවූ රාජ්‍ය පාලනයක් සඳහා දෙ රාජ ධර්ම අනුගමනය කිරීම පෙර සිරිත විය.
- (2) ඇත් අස් රිය පාබළ යනු වතුරුණිනි සේනා ව වුයේ ය.
- (3) බුද්ධි මත්, නිරෝගී මත්, ආචාර වන් ජනනාවක් බෙහි කිරීම වැදගත් ය.
- (4) බලලෝකින්වය තිසා තිරන්තරයෙන් ම ලෝකයේ විවිධ අරගල ඇති වෙයි.
- (5) පුරාණභාරතයේ කළු රසකාමීවූන්, සාහිත්‍යකාමීවූන් ජන සමූහයක් වාසය කළ රටක් විය.

(.....)

II කොටස

02. (අ) පහත සඳහන් ජේදය කියවා ඇයා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිබඳ සපයන්න.

අනුපිළිවෙළින් ලංකාවේ රාජධානී බවට පත් වූ පුරුප්පුවරයන්ගේ නම අනුව සිංහල සාහිත්‍යය ද සම්ප්‍රායානුකුල ව එතිනායික යුගවලට බෙදේ. මේ යුග වෙන වෙන ම තුළුනාත්මක පරික්ෂණයට භාජන කිරීම මෙහි දී අවශ්‍ය නො වේ. එසේ වූව ද අනුරාධපුර යුගයට අයත් වන පදා සාහිත්‍ය වශයෙන් සිගිරි පවුරු හි ද කාචාලංකාර ගුන්පයක් වන සියලුස්ලකර ද හැර අන් කිසිදු කාතියක් දක්නට නො ලැබෙන බව මෙහි දී සඳහන් කළ යුතු ය. සිගිරි ගිවල දක්නට ලැබෙන කාචා ආකානී සිය පබදුම්හි යොදා ගත්තේ විරලය හ. ඉනුම අප දන්නේ පළු කාලයෙහි ඇති වූ ක්වේන් තිදෙනෙකු පමණි. ඔවුනු නම්, හි කාචා නමින් ව්‍යවහාර ලැබූ ආච්‍යාන කාචා තුනෙහි කර්තාවරු ය. කවිසිල්ලින්, සසදාවත, මුවදෙවිදාවත යන මේ කාචා තුන පරික්ෂා කර බලන විට ක්වේන් තිදෙන ම සංස්කෘත කාචාලංකාරිකයන් අනුගමනයෙහි ලා නොමඳ ව තියැලි ඇති බව හෙළි වෙයි. සංස්කෘත බලපැමට තත් වූ හි කාචා කර්තාවරු දේසිය ලක්ෂණ විරල වූ ගතානුගතික කාචා වර්ණනා පබදු හ. ඔවුනු ස්වභාව ධර්මය කෙරෙහි මහත් අහිරුවියක් දක්වූ නමුත් ස්වකිය දේසිය පරිසරයෙහි දක්නට ලැබූණු ස්වභාව සෞන්දර්යයෙන් ප්‍රශ්නයෙක් ලැබූ බවක් සිය පබදුම්න් ස්ථුට නො කරති. සංස්කෘත කාචායෙහි හමු වූ ප්‍රකාශන කුම සහ විවිධ අලංකාර රිති ද ඔවුනු ලදී ව අනුගමනය කළ හ. රජ්න්, රෝන්, නගර, උත්සව, ස්වභාව වස්තුන් ආදිය පිළිබඳ ඔවුන්ගේ අන්ත්‍රික වර්ණනා සියලුල ම සම්පූර්ණයෙන් ම වාගේ ඒකාකාර ය. වෙනසක් පෙනෙන්නේ උපමා ඇතුළු අලංකරණ සකස් කර තිබෙන ආකාරයෙහි පමණි.

(i) හි කාචායන්හි ඒකාකාරිත්වය හා වෙනසක්ම මතුවන්නේ කවර අංග ආණිත ව ද?

(ii) හි කාචා කතුවරුන් සංස්කෘත කාචාලංකාරිකයන් අනුගමනය කළ බව තහවුරු වන්නේ කවර කරුණු .. නිසා ද?

(iii) සිගිරි හි සහ සියලුස්ලකර පිළිබඳ ව සඳහන් කිරීමෙන් ලේඛකයා තහවුරු කරන්නේ කුමක් ද?

(iv) මෙම ජේදයේ සඳහන් අන්දමට සිංහල සාහිත්‍ය සම්ප්‍රායානුකුල ව එතිනායික යුගවලට බෙදා ඇත්තේ කුමක් පදනම් කරගෙන ද?

(v) පුරුප්පුවරයන් හා තුළුනාත්මක යන වචනවල අරුත් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10 ඩි)

(ආ) පහත දැක්වෙන උද්ධානය කියවා එහි වචන සංඛ්‍යාව තුනෙහි එකක් ප්‍රමාණ වන සේ සාරාංශ කොට ලියා, එහි අග වචන සංඛ්‍යාව ද සඳහන් කරන්න.

ආර්ථික විශ්ලේෂණයේ දී වෙසෙසින් උප්පා නො දක්වෙන නමුත් සංවර්ධනයේ දී අතිශයින් වැදගත් වන තවත් සැලකිය යුතු කරුණක් නම් අධ්‍යාපනය සමාජ වෙනසක්ම සඳහා සාධකයක් ලෙස බලපාත්නා ආකාරයයි. සංවර්ධනයේ දී පාරම්පරික සමාජ ව්‍යුහයේ පරිණාමයක් අවශ්‍ය වෙයි. තවද, ඒ සඳහා වැඩි තෙවිගවත් සමාජ වලතාවක් ද, තව්‍යකරණයට බාධක වන සිරින් විරින් සහ ඇගයීම් බැහැර කිරීම ද අවශ්‍ය වෙයි. මේ වෙනසක්ම ඇති කර ලිමෙහි ලා අධ්‍යාපනය බලවත් උපකරණයකි. අලුත් අදහස් පැනිරිමීමෙන් ද, අලුත් උසස් සමාජ පන්ති පෙළේණය කරලිමෙන් ද, මුළු සමාජය යුතු ම නායකත්වය පිළිබඳ විවිධ රටාවන්හි වෙනසක්ම එයින් ජනිත කෙරේ. කුම සම්පාදකයේ සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ සමාජ සහ දේශපාලන සාධක දන්නා තරමට ම, සමාජ වෙනසක්ම ඇති කරලිමේ මාධ්‍යයක් වශයෙන් අධ්‍යාපනයේ ඇති වැදගත්කම ගැන ද දෙන ගත යුත්තේය.

අධ්‍යාපනය ගුහසාධන අංගයක් වශයෙන් නො ව සංවර්ධනයෙහි ලා අතිශයින් උපකාරී වන්නක් සේ අද සැලකෙන්නේ නම්, එය ප්‍රබල සහ කාර්යක්ෂම ආයුධයක් බවට පත් කර ගත යුතු ය. මෙයින් අදහස් කෙරෙන්නේ අධ්‍යාපනය මුළුමිනින් ම වාගේ සංවර්ධන පරමාර්ථයේ අවශ්‍යතා අනුව හැඩාගස්සා ගත යුතු බව යි. මුද්‍රික වශයෙන් මේ අවශ්‍යතා දෙයාකාර වෙයි. සංවර්ධනයේ උසස් තළවල දී ආර්ථිකය සඳහා අවශ්‍ය වන විශේෂ දක්ෂකම් ඇතියුතුන් තියන වශයෙන් ලබා දීම ඉත් පළමු වැනින වේ. නවීන කාර්මික යුතා ගැන ජනතාව තුළ පිළිගැනීමක් මෙන් ම නවීන වූත්, විද්‍යාත්මක වූත් හැඳිමක් ඇතිශකර ගැනීමක් සමඟ ම සංවර්ධන අරමුණු හා ගැලුපෙන අදහස් උසස් ඇති කිරීම දෙවැනින වේ. දේ වැනි අවශ්‍යතාව ඉතා ම වැදගත් වෙයි. කුමක් හෙයින් ද යත්, සංවර්ධනය සඳහා යොදා ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණයට වඩා සාමාන්‍යයෙන් ජනතාව ලබාගන්නා කාර්මික දනීම් ප්‍රමාණය මුද්‍රික වන හෙයිනි.

(ලකුණු 15 ඩි)

03. දී ඇති මාතාකාවලින් එකකට අදාළ ව වචන 300 - 350 අතර වන සේ ව්‍යාකරණානුකුල ව විශ්ලේෂණාත්මක රචනාවක් ලියන්න.

(i) රටක සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට බාධා පමුණුවන ස්වාස්ථාවික විපත්ති

(ii) සාහිත්‍යාගයක් වශයෙන් වර්තමාන ගිත ප්‍රබන්ධවල පවත්නා වැදගත්කම හා අනාත්‍යතාව

(iii) වසංගත රෝග නිවාරණයෙහි ලා පොදු ජනතාවගේ කාර්යාලය

- (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත සංවර්ධන ගමන්මග කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරන බලගක්ති අර්ථය
 (v) ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ජනප්‍රිය හා බැඳුණු වාසි සංජ්‍යකානිය
 (vi) කායික - මානයික සම්බරතාව කෙරෙහි හිඩාව මගින් ඇතිවන බලපෑම

(ලකුණු 25 දි)

04. (අ) පහත සඳහන් වාක්‍යවල සදාස් තැන් ඇතොස් නිදාස් කොට ලියන්න.

- (i) මෙබදු අපරාධ කටුරු හෙළා නො දකිනි ද?
 (ii) ගුරුතුමා විසින් අපි දක්නා ලදී.
 (iii) තැන තැන පියුම් පොකුණු වූහ.
 (iv) මා සින්දු කියදිදී ඇ අසා සිටියා ය.
 (v) දරුවන් දෙම්වුපියන්ගේ උපදෙස් පිළිපදිත් නම් ඉතා අගන් ය.

(ලකුණු 05 දි)

(ආ) පහත සඳහන් වාක්‍ය කරුමකාරකයට හරවන්න.

- (i) රාජ්‍ය නායකයා විදේශ තානාපතිවරුන් සේවාවෙන් ඉවත් කරයි.
 (ii) ප්‍රකට ගන්කතුවරු තම ගුන්ප්‍ර රචනය සඳහා විවිධ භාජා පිතින් හාවිතයට ගත්තා.
 (iii) සොර මුළු ලම්යෙකු පැහැර ගත්තා.
 (iv) විනිශ්චය මණ්ඩල සාමාජිකයෝ ගෞරව සම්මානයකින් මා පුදති.
 (v) හෙතෙම කතුරකින් කඩාසි කොළ කැපුවේ ය.

(ලකුණු 05 දි)

(ආ) නිවැරදි වාක්‍යයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා සුදුසු පදය වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

- (i) පසින් (යන්නො / යන්නො) දකුණු පසින් ගමන් කළ පුතු ය.
 (ii) ඒ දුම්රියෙහි (කාන්තාවන් / කාන්තාවෝ) උදෙසා වෙත් වූ මැදිරියක් ඇත.
 (iii) ලේකම්තුමා හෝ සහාපතිතුමිය හෝ ඒ රස්වීමට සහභාගි (වන්නේ ය. / වන්නී ය.)
 (iv) (වන්නො / වවන්නන්) දිනන්නො ලු.
 (v) මාර්ටින් (විකුමසිංහයෝ / විකුමසිංහයන්) ගම්පෙරපිය රචනා කළහ.

(ලකුණු 05 දි)

05. (අ) පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල තද කළ අකුරෙන් දක්වා ඇති පදවල අර්ථ විග්‍රහ කර ලියන්න.

- (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ බිරුමාන කාලයේ දී ම විවිධ ගාසනික විලෝපන සිදු විය.
 (ii) ඉවිතා තංගත්වයට පත් තරුණ පිරිස් රට හැර යති.
 (iii) සම්යාක්ෂණීය යුතු විරිහිය පිණිස ධර්ම ගුන්ප්‍ර කියවීම අනියෙයෝපකාරී ය.

(ලකුණු 03 දි)

(ආ) පහත දැක්වෙන යෝම්වලට වඩාත් සුදුසු කනි පද ලියන්න.

- (i) රජකුගේ මුළුනු පැලදැවීමේ උත්සවය
 (ii) කැමති අදහස් ඉටු වීම.
 (iii) සිදි - බිඳි විනාශ වූ දේ තැවත සකස් කිරීම.

(ලකුණු 03 දි)

(ආ) පහත දී ඇති වාක්‍යවල හිස්කැනුව වඩාත් ම ගැලපෙන පදය වරහන තුළ දී ඇති පද අකුරෙන් තෝරා ලියන්න.

- (i) සාහිත්‍ය රසවින්දනය හා විවාරය උදෙසා මාර්ගයක් වෙත අවතිරෙන විය යුතු ය.
 (ii) ප්‍රවීණ ගායකයා වේදිකාව පසු පස හඩා යන්නොක් නො වේ.
 (iii) ලේකයේ සමහර රටවල ස්ථාවරත්වයක් නොමැති බව පෙනී යයි.
 (iv) නළුනිලි කණ්ඩායම සහා උද්දීජිතියට පත් කළහ.
 (v) විනාශ හා ඉන්දියාව ආසියාවේ යෝධයන් සේ සමෘද්ධියට පත්වෙමින් සිටියි.
 (vi) සරාසද තරු රස සමග උදා වී තුළ ආලෝකවත් කළේ ය.
 (ප්‍රඛිද්ධ / දේශපාලන / ගරහය / ප්‍රසිද්ධ / ගැබ / අර්ථීක)

(ලකුණු 03 දි)

(ආ) තද කළ අකුරෙන් දක්වා ඇති බුදු අර්ථ පදය යොදා වෙනාව් අරුතක් දෙන ලෙස වාක්‍ය බැහින් තතන්න.

- (i) බුදු කියත් තම රැගෙන ගෙන් - ගෙට ගොස් විකුණා ජ්වන් විය.
 (ii) සහතිරාජයා තම දැන දෙකෙන් පර්වතයට ඇත්තේ ය.
 (iii) ගෙ සිත සනසා ගනු පිණිස ඔහු හාවනාවට යොමු විය.
 (iv) ගැහැනිය ගමට යනු වස් බස්රියට නැශුණා ය.

- (v) අගෝස්තු මස 31 දින රජයේ නිවාඩු ද්‍රව්‍යකි.
 (vi) මූලදෙවිදා වහ බණ්ඩ කාව්‍යයකි.

(කොන් 06 දි)

06. තද කළ අභුර්න් දක්වා ඇති පද කුමන ව්‍යාකරණ අංශයකට අයත් දැයුණු දක්වන්න.

- (i) දැනුතින් ගත් කඩුව ලෙපවමින් ඔහු අතිදෑක්ෂ ලෙස සටන් කළේ ය.
 - (ii) ශ්‍රී ලංකික ප්‍රවර්තනයේ කළුව වනානි තවතවත් සංවර්ධනය විය යුතු අංශයකි.
 - (iii) පැරණිම්බාලනිර්ණ වැවීඅමුණු තනා සහලින් රට සමාජධාරීන් කළේ ය.
 - (iv) ගුණනුවන් පිරි ලමා පර්පරක් බිජිකිරීම අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ එක් සුවිශේෂ කාර්යයකි.
 - (v) වෙශක් පොහොස නිමිත්තෙන් දරුණුනිය තොරතුක් ඉදිකර පුදරුගන්නය කරන ලදී.

(කොන් 15 දි)

07. (අ) පහත දැක්වෙන යොමුවලට වඩාත් ගැළපෙන ප්‍රස්තාව පිරුළ ලියන්න.

- (i) කිසියම් වේදනාවක් ඇති කෙනකුට තවත් වේදනාවක් දීම.
 - (ii) වයසට හෝ තරාතිරමට හෝ නොගැලපෙන ක්‍රියාවක නිරත වීම.
 - (iii) ඉතා සූළ කරුණකින් පවා කිමිම.
 - (iv) මහන්සි වූ තරමට ප්‍රතිඵල නොලැබීම.
 - (v) උදාර සේවයක් සිදුකෙට අවසානයේ සූළ වරදක් කිරීම.
 - (vi) නිෂ්ප්‍රීල දෙයක් සඳහා මහන්සි වීම.

(කේතු 03 දි)

- (ஆ) பூது கீழ்த்திருப்பு மாவட்டத்தில் உள்ள பூது வருடாகி வனம் என்ற பெயரில் அறியப்படுகிறது.

- (i) ජාඩියට මූඩිය වගේ (ii) ඉහවහා යාම (iii) උබගෙදී දීම.
 (iv) අනුනවයෙන් බේරුණා (v) දෙබරෙට ගල් ගැසීම (vi) වැඳ්වවතාරම් ය

- (੭) ਪਹਨ ਦੀ ਆਤਮੀ ਲਿਕਾਂ ਲਿਕਾਂ ਘਰਗਲ ਪਾਦ ਜਾਈ ਆਤਮੀ ਰਵਾਵ ਕਿਲਕਾਂ ਦੁਹਿ ਦੁਕਵਿਨੰਨ.

- (ర) అహం క్రి.ఆ.తి పాఠేడిక లుబులూర జాలు 'పొద్ద టాలిట్స్' యెదెనా పద లియా దక్కలన్ని.

(කේතු 03 දි)

- (೮) ಅಹಂ ಇ ಆಗಿ ಆಚ್ಯಾಲೀಕ ವಸವಿಹಾರಯನ್‌ಲ ದ್ಯ ಹೃದಿ ಪೋದ್ಯ ಖಾಲಿತಯೇ ಡೆಡೆನ ಆರ್ಥ ಲಿಡನ್‌ನ.

08. පහත සඳහන් ජේය කියවා ඇසා ඇති පශ්චත්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

උගතයුත්තක්වශයෙන්හාඡාවහිදාන්තරගතයක්ඇතිවෙත්වහරේහිසදාස්තිදෙස්ලැව්ත්තඇත්තැනුවීත්තැනුසස්පහත්පෙත්තිනබවත් පිළිගතමනායල්අතුරින්නිදෙනාස්වූත්ලැව්තඩ්ලඩ්ලක්ෂණයියවහරේහියොඳුන්නෝතමටඅැටුවසිනිරවූල්වූත්රසවත්වූත්ලැවත්වූන්හාඡාරිනියක්නිශපාදනයකරගතිනිනිසිංහලයලසස්කෑතියෙකවාහකයබවපත්වූයේමෙයටදෙනාස්වසරකටදෙප රයවිෂයකවරක්වේවාස්පිළිබඳඅදහස්ප්‍රකාශකිරීමෙමාධ්‍යයක්වශයෙන්කවරදාවූවසිංහලයදුබලතාවක්නොදුක්වියදුනුදෙනා දක්වයිවාක්කෝපයආහාරිලාප්‍රමාණවත්ය

- (i) ඉහත සේදය, ගාස්ත්‍රීය සැයි බොහෝ සෙයින් ම පිළිගත් ක්‍රමය අනුව පද බෙදා, විරාම ලක්ෂණ යොදා නැවත ලියන්න.
 - (ii) රකාරාංශය සහිත පද දෙකක් සේදයෙන් උපට් දක්වන්න.
 - (iii) සේදයේ සඳහන් ගැට ඇලපිල්ල, යෝගය අන්තර්ගත විවන දෙකක් ලියා දක්වන්න.
 - (iv) සේදයේ ඇති "අනුවිත" යන පදයෙහි ඇතුළත් පිල්ලම් නම් කරන්න.
 - (v) රකාරාංශය භා රේඛය අන්තර්ගත මිල දන්නා පදයක් ලියන්න.

01. (අ) (i) 'හයින්' යනු කරණ විභක්ති පදයකි.
- (ii) රෑපුරුවන්, පුවරු, ඇමතිවරුන්, සේනාධිපතිවරුන් යන අය අධර්මයේ යෙදී ජනපද වැසියන්ගෙන් අපමණ බඳු ද පැවරු ද, ගන්නා නිසා ම රාජපුරුෂයින්ට බයෙනි.
- (iii) දවල් කාලයෙහි වනාන්තරයට වැදී සිටින අතර, රාජී කාලයට තම නිවේදවල රටවැසියේ කල් ගෙවුන.
- (iv) ❖ කරවුවරයෙන් පෙළෙන ලද - - අයබඳ බරින් පෙථුණු / අයබඳ බරින් පිඩාවට පත් වූ
 ❖ විභවානුරුප - - වත් පොහොසත්කමට ගැළපෙන ලෙස / තමන්ගේ ගක්ති ප්‍රමාණය අනුව
- (ආ) (i) සොලාස් හැවිරිදී වියෙහි දී (වයස අවුරුදු දහසයේ දී) වැරදී ක්‍රියාවලින් වළක්වනු යදහා
- (ii) දෙමවිපියන් විසින් සිවුපුනුයකුට සරණ පාවා දීමට නියම කොට තිබූ නිසා
- (iii) ජාතියෙනුත්, ධන සම්පත්වලිනුත් සම මට්ටමේ සිටිම.
- (iv) වී පැහැරියා සේ - වී කෙටුවා වගේ
- (ඉ) (i) එක ම තැන ඉද එකට කා බේ, එකට සයනය කොට, එක්ව කාලා කොට. සිටියන් සොරබව අත් නොහරියි. සිතින් එකක් සිතා, වෙනකක් කියා, තවත් වෙනත් දෙයක් කරයි. යම්තම් ඉඩක් ලැබුන විට උපකාර කළ අයගේ වස්තුව ද ගෙන පලා යන්නේ ය. මේ නිසා සොරුන් විශ්වාස නොකළ යුත්තේ ය.
- (ii) අසත්පුරුෂ සොරුන් අහසට පොලව සේ දුරින් ම දුරුකොට යුත්තේ ය.
- (iii) වක්‍ර්‍යාකාරී සොරුන්ගේ ස්වභාවය වන්නේ එකක් සිතා, තව එකක් කියා, වෙන දෙයක් කිරීම ය.
- (iv) සේල්ලම් පිටියෙහි (ක්‍රිඩා පිටිවනියෙහි) එකට කෙළි සේල්ලම් කළ ක්‍රිඩා සහායකයේ
- (ඊ) (i) i. කවියා උදෑසන වන කුපුමන් දකින්නේ, සඳරස් නමැති වතුරෙන් ලොව පිරි ක්‍රමයෙන් ගලා බසිදී තුරු අග රුදුණා වූ පෙනු පෙළ ලෙසිනි.
 ii. දැනු මල් සහිත රැක් පෙළ (ගස් ජේල්) පුළුතින් වංචල බවට (කැලැසීමට) පත්වූවා සේ ය.
 iii. මහ මූහුදේ ඇති නිල වර්ණය (නිල් පැහැය)
 iv. "වන ගළ තැබැල" ගබ්දාලංකාරයකි. මෙහි අනුපාසාලංකාරය දක්නට ඇත. ගබ්ද රසය ගෙන දේ.
- (ii) i. "නුඩ ජ්විතයක් වැනි බිසවුනි, මේ මිනිස් ලොව යම් සැපතක් ඇත්තම් එම බොහෝව ඇත්තේ ය."
 ❖ ජද්දන්ත ජාතකයෙහි සඳහන් වන්නකි. බරණැස් රජ බිසව වූ පුහුදාවන් සිහිනෙන් දැකිමෙන් පසු ඇති වූ දොළදුක නොසන්සිදුවහොත් තම දිවි නොතිබෙන්නේ යැයි කි විට රජ විසින් බිසවට කියන ලද්දකි.
- ii. "එම්බා සොදුර, තොපට වඩා මට උපකාර කෙනෙක් තැත්තාහ."
 ❖ සම්බුලා ජාතකයේ එන්නකි. සම්බුලා බිසවගේ ආධාර, උපකාර, සාත්ත්‍ර සජ්පායම් (සැපසාත්ත්ව) නිසා සුවපත් ව පැමිණී රජතුමා ඇය අමතක කොට සෙසු ස්ත්‍රීන් සමග විනෝදකාම්ව කල් හරිදී (කෙළි දෙලෙන් ගත කරදී) සපත්නිරෝෂයෙන් දුර්වල වූ බිසව මෙම තොරතුරු තම පිය රජට කි විට, මහු සොත්රීසේන රජුට අවවාද කළ පසුව සොත්රීසේන රජ විසින් සම්බුලාදේවියට මෙසේ කියන ලද්දේ ය.
- iii. "තෙපි තාම සස්වාමික කෙනෙක් ද?"
 ❖ සද්ධර්මාලංකාරයෙහි සාලිරාජ වස්තුවෙහි සඳහන් වේ. උද්‍යානයෙහි සක්මන් කරමින් සිටි සාලිරාජ කුමාරයා අයෝකමාලාවන්ගෙන් ඇසු ප්‍රශ්නයකි.
- iv. "ඇදි ඉතින් මෙහෙන් ගියේ? මෙක හොඳ පළාතක් නේ වාසය කරන්න"
 තොකියෙහි සිට ක්‍රෙයාතො යන්නට පෙර බවූ මුටුව ගන්නට සාප්ප ගොස් එන ගමන් දෙවෙන්දොරෝසං සහ නොරිකොසං සාජ්පුවල ඇවිදිදී දෙවෙන්දොරාසං විසින් තොරිකොසංගෙන් අසන ලද්දකි.

v. "ඉතිං විකක් නොයා බැහුවේ තැදෑදී?"

- ❖ කෙටි කතා සංග්‍රහයේ මධ්‍යවල රත්නායකයන් ලියන ලද "යත් ගැඹුවත් යාමෙල්" නම කෙටි කතාවෙහි එන ප්‍රකාශයකි. මිය හිය සාමෙල්ගේ බිජිඡ වූ සොපිහාමිගෙන් සේතන් මාමා විසින් අසන ලදීදි.

vi. "අනේ මත්දා අපි ඉවරයි."

- ❖ රත්නාවලී නාටකයෙහි තෙවන අංකයේ එන ප්‍රකාශයකි. විද්‍යුත්ක, සාගරිකා ලෙස වෙස්වලාගත් වාසවදන්තා රජතුමා ප්‍රගත කැදිවා ගෙන පැමිණි අවස්ථාවේ රජතුමා වාසවදන්තා හඳුනාගත් විට විද්‍යුත්ක විසින් රජතුමාට කියන ලදීදි.

(ල) කොළඹ යුගයේ දෙවන කවි පරපුරේ කවියකු වන සාගර පලන්සුරිය "පරිණාමා" පැදි පෙළ තුළින් ලමා අවදියේ තම සිත්ගත් සොදුරු බාල දුරියකගේ දිවිපෙවෙන් ප්‍රධාන අවදි තුනක් පායක හමුවට ගෙනෙයි. බාල විය, යොවුන් විය මෙන් ම මවක ලෙස දිවි මග ගෙන ගොස් මෙලොවින් සමුගැනීම තෙක් සිදුවීම සිත් ගත්තා අපුරින් සිවිපද ආකෘතියකින් ඉදිරිපත් කරන්නේ ජීවිතයේ ස්වභාවය මැනවින් ඩුවා දක්වමිනි. කවි පෙළට උචිත මාත්‍යකාවක් යොදා ගනිමින් මිනිස් දිවියේ අතියත බව රස පුරුණවත්, හාව පුරුණවත්, අර්ථ පුරුණවත් කියා එහි අපුරු අපුරු ය.

කාව්‍ය ආරම්භයේ දී ම තමා ලමා කළ ලද අත්දැකීමක් මානව දායාවෙන් පිබිදුණු හැඟීමකින් යුතුව මනා සංයමයකින් කළියට තහා ඇත්තේ මෙසේ ය.

"දහඩිය පෙරාගෙන මහ දහවල	ගින්නේ
වැලිබන් උයන අවදියේ ගෙයි	පිළිකන්නේ
මා ඇය දුටුව බව ඇය කොහොම ද	දන්නේ
හද වාගේය එදා ඇ බැබැලුණු	පින්නේ"

මෙසේ තම මතකය ලමා අවදියට ගෙන යන රටකයා "වැලි බන් උයන අවදිය" යන පද කැටිය තුළින් ලමා වියේ ගැමී දරු දුරියන්ට හොඳව ම ඩුරු පුරුදු කෙළිලොල් අවස්ථාවක් නිරුපණය කරයි. හිරු කිරීමින්, සඳ කිරීමින්, පිනි පොදෙන් ආස්ථාදය ලබමින් තුවුවන ලමා අවදිය මෙසේ පද හතරකට සීමාකාට රසවත්ව ඉදිරිපත් කළ හැකිකේ ප්‍රතිඵල පුරුණ කවියෙකුට පමණි.

ඇයගේ පුරුණල් බව වර්ණනා කිරීම සඳහා සඳ හිරු, පිපුණු මල්, නා දුෂ්‍ර, බැසැයන හිරු, මී මැසි නාදය ආදි පරිපරයේ ඇති සොදුරු, විසිතුරු රුපක හා උපමා යොදා ගනිමින් මුල් කවි තුනෙන් මනරම් ලෙස ලමා අවදිය සිතුවම් කරයි.

ඉත් අනතුරුව ඇයගේ යොවුන් විය වර්ණනයට හසුකර ගනිමින් කිරී මුහුදේ ශිලුණු රන් තරුවකට ඇය උපමා කරයි. රන් තරු, කිරී මුහුද සොදුරුනම් හැඟීම් දෙන වස්තුන් ය. එම වස්තුන් දෙක ම ඇය වර්ණනා කිරීමට භාවිත කිරීමෙන් ඇයගේ සුන්දරත්වය වඩාත් ම රසිකයාට දෙනේ. තව ද මේ යොවුන් රුවුත්තිය කුණුරේ ගොයම් කපන අවස්ථාවල දී ද ගැයු ගී තාලත්, ඇයගේ නෙත්වල ඇති කාන්තිය ව්‍යංගාර්ථයෙන් කියාපැමුම රසය කවි තවත් තීවු වි ඇති.

"ඇගේ කටහඩින් ඉපනැලි තුළ ගොනු	ගැසුණු
සුම්හිරි තාල කටදාවත් නැතැ	නැසෙනු"

රුමන් බවින් පමණක් නොව, ගායන කුසලතාවයෙන් ද ඇය අන් තරුණීයන් පරයා සිටිය බව ගැහැණුන් ඇය වර්ණනා කිරීමෙනුත්, ඇය නැති කළක පවා ඇගේ ලයාන්විත ගායනය ගැන මතකය පවතින බව කිමෙන් පැහැදිලි වේ.

"පරිණත යොවුන් වයසේ විළිබර ව	සිටි
ඇය මම දිවිම් මුළු ගෙ බැලුවන	හැටි
හැසිරෙනු දිවිම් රන් රස ආලයක	වැටි
ඇය දන් තනිව විසු ද්‍රව්‍යට වැඩිය	වටි"

රචකයා ඉතා සිත් ගන්නා හා ලෙන්ගනු බවකින් එමෙන් ම මනා සංයමයකින් ඇයගේ ප්‍රේම වෘතාන්තය ඉදිරිපත් කරන්නේ පැරණි සම්භාවය කාකීවල දක්නට ලැබෙන රසවත් උපමාලංකාරයක් මගිනි. මනා ගැලපීමකට "රත්රන් හා රසදිය" එක් වූවා වැනි යයි කීම යන උපමාලංකාරය අප ක්වියා ද ඔවුන්හයෙන් යුතු ව යොදා ගෙන ඇත. ක්වියා කියන පරිදි පෙරවත් වඩා දත් මත තුවන් ඇ වෙත ඇදී යන්නේ ඔවුන්ගේ මනා ගැලපීම නිසා ය.

රචකයා සිවිදු මවක ලෙස වර්ණනයට ලක් කරන මෙම මාතාවගේ දරු දුරියන් සිවිධෙනා සමාජයේ සාර්ථකව වැජඩෙන වරිත බව ඇය යල් ගසකට උපමා කිරීමෙන් මනාව පැහැදිලි වේ. බුදු දහමේ යල් ගසට ඇති ගොරවය හා හක්තිය තුළින් ඇයටත් සමාජයේ වැදගත් තැනක් ලැබේ ඇති බව ව්‍යෙෂණයෙන් පවසා ඇත.

"අවසන් වරට මෙයින් ඇය දුටු	ද්‍රව්‍ය
ඇය පිරිවරා වැළපුණි හිත ඇති	පිරිස
පුවසේ වෙසේවයි දුරු කරගෙන	වෙහෙස
සොහොනක් කෙළෙම් මග හදවත ඇය	පිනිස"

ඇය මෙලෙවින් සමුගත් සෝබර අවස්ථාව රචකයා ව්‍යෙෂණයෙන් ප්‍රකාශ කරන්නේ රසික සිත් තුළ කරුණා රසය දනවමිනි. රචකයාගේ ප්‍රාද්‍රාන්‍ය වන්නේ මරණින් පසු ඇය පුවසේ විසිම ය. සඳාකාලිකව ම ඇයගේ මතකය ඔහුගත් ඇත් නොවන බව තම හදවත ඇය වෙනුවෙන් සොහොනක් කළ බව පැවැසීමෙන් සනාථ වේ. ඇය පුන්දර වස්තුවක් ලෙස නිර්මල හදවතකින් ක්වියා දැක ඇති බව ද මෙම ක්වියෙන් මනාව හෙදි වේ.

ඉහත සඳහන් කළ ආකාරයට ලදුරියකගේ සිට වැඩිහිටි ස්ත්‍රීයක දක්වා කාන්තාවගේ ජ්විතයේ වෙනස (පරිණාමය) විවිධ අවස්ථා නිරුපණය කරමින් කියාපූම රචකයාගේ පරමාර්ථය විය. ඒ සඳහා සරල බස වහරක් උපයෝගී කරගෙන පරිසරයෙන් ගත් උපමා, රුපක යොදා ගනිමින් රසික සිත් පිනවන අපුරුන් ජ්විතයේ අනියත බව රසවත්ව හා අර්ථවත්ව ඉදිරිපත් කළ අපුරු පැසයිය යුතු ය.

02. දහම් කතාවක් සිංහල බසෙන් මපන්වා මහා බණ පොතක් ලෙස ග්‍රාවකයින්ට පිළිගැන්වීමේ මහා කර්තවයය ධර්මසේන හිමියන් රිසින් රිඩින සද්ධිරුමරන්නාවලියෙන් ඉටු වී ඇති. පාලියෙන් පැවැති දහම් කථා හෙළ බසින් උපිම පොලෙන්නාරු යුගයේ දී ආරම්භ කළ ද එහි සාර්ථකත්වය දක්නට ලැබෙන්නේ දිඹදෙණි යුගයේ පස්වීම හාගයේ දී ලියැවුණු සද්ධිරුමරන්නාවලියෙනි. බුදුගොස් හිමියන්ගේ පාලි ධම්ම්පාදවිය කතාව ඇපුරු කොට ගෙන ස්වකිය තිරමාණයක් ලෙස මෙම ධර්මසේන ගුන්පාදය ප්‍රතිඵලිය සඳහා ව්‍යවහාර කරන ලද හාජාවේ මෙමය නිසා ය.

ධර්මසේන දේශකයෙන්ගේ දේශනා රිතියට අනුව කතාව ආරම්භ කරන ධර්මසේන හිමියන් කථාවෙන් ජනතාවට දෙන උපදේශය මුළුන් ම කියන්නේ මෙසේ ය.

පටාවාරා සිටු දියණියකට ඉපදුන ද ඒ පින් බලය අනිහාවා පවි පළ දුන් බව. "තව ද කළ පින් ඇත්තවුන්ට අවසර ලත් අකුගලයාගේ වශයෙන් වන ආපද් දක්වනු නිසා පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුව කියමු"

"තව ද මාලුවා ලිය වැළද ගස් කොළවල වැඩියුරුවන් තැක්තා සේ තද මපුරු සිත් ඇත්තවුන් පිනට නොලැගෙන නිසාව හගවනු පිණිස මව්‍යරිය කොසිය සිවාණන්ගේ වස්තුව දක්වමු."

ග්‍රාවකයා දහම් මගට යොමු කිරීමේ හාරදුර කාර්ය මුලදී ම මෙසේ ඉටු කර ගැනීමට රචකයා ගත් මග සාර්ථක එකක් බව ඉතා පැහැදිලි ය.

ඉත් අනතුරුව පරිසරයෙන් ගත්තා වූ විවිධ උපමා තුළින් ඒ ඒ අවස්ථා ඉතා පැහැදිලිවත්, සිතට ආකර්ෂණීය වන අපුරුත් මෙම කතා වස්තු දෙකේ ම දක්නට ලැබේ.

"කිළුව අදහස් සේ ම කිළුව කඩ රේද්දක් කොයින් දේ සොයා හැදැගෙන"

සිටු දියණියෙන් නොමනා හැසිරීම මැනවින් තහවුරු වීමට මේ උපමාව හේතු වී ඇත.

"වස්නා වැසි බෝවා සේම ප්‍රසාද දුනුත් බෝවිය." මහ වැසි වසිනා අවස්ථාවක දරුවකු බිජිකරන මවක වේදිනා වේදිනාව මෙසේ ග්‍රාවක හදවතට දැනෙන ලෙස කිමට රචකයා සමත් වූයේ අවස්ථාවෝවිතව උපමා උපමේය යෙදීමේ සමන්කම නිසා ය.

මධ්‍යමීය කේසිය සිටාණන්ගේ මපුරුකම කියා පැමුව යෙදු පහත සඳහන් උපමාව ඉතා සරල වුවත් ඉන් ග්‍රාවකයාට ලැබෙන දැනුම බොහෝ ය.

"තණ අග ගලා තෙල් බින්දුවක් විතරක් අනුත්ථ දිලක් නම් සිතට දුක් බලවත් හෙයිනුත්...."

එසේ ම මෙම සිටුවරයා කිසිවෙකුටත් නොපෙනෙන ලෙස කැඩුම් කන්ට පිළියෙල කරදී සි මපුරු කුවුරුව පෑ සිටි මූගලන් රහතන් වහන්සේ දැක කේප වූ අපුරු ධරුමසේන හිමියන් පවසන්නේ සමරුපී උපමාවක් හාවිත කරමිනි.

"හින්නට දමා ලු ලුණු මෙන් තතනමින්" දක්ෂ රචකයන් තමන් විසින් ම තනා ගත් නව උපමා මෙන් ම අයා පුරුදු උපමාවන් හෝ කියමන් මෙලෙස යොදා ගන්නේ අසන්නාගේ දැනුම හා රැලීකන්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා ය. අවස්ථා වර්ණනයේ දි ද මුල් කාතියේ එන වර්ණනා ඒ ආකාරයෙන් නොයොදා ස්වාධීන මගක් ගනිමින් අසන්නන්ගේ සිත් ඇද බැඳ ගත්තා පරිදි කියාපුම සද්ධරුමරත්නාවලි කතුවරයාගේ රචනා ගෙලියේ විශේෂ ලක්ෂණයකි. "පටාවාරා කතාවේ" එන මෙම අවස්ථා වර්ණනාවෙන් එය මතාව පැහැදිලි වේ.

"මෙසේ එක් ව යන කළට නොවේලා කොට ලා මතා වැස්සෙක් නැඟිය. ඒ වේලාව ගසන විදුලියෙන් හා මෙස නාදයෙන් හා වස්නා වැස්සෙන් ආකාශය අපුරු සිදුරු නැති විය. ඒ වේලාවට ම පිට පිට හෙලා විදුලිය ගසන්නා සේ විශිත් පහරනට වන"

මෙසේ අවස්ථාව පරිසරයේ සිදුවීම් හා ගළපා ඉදිරිපත් කිරීමට නම් බස හැසිරවීමේ මතා පරිවයක් රචකයා සතුවිය යුතු ය.

අප රචකයාගේ පොදු ජන වහරින් උකහා ගත් බස්වහර සද්ධරුමරත්නාවලිය පුරා ම දක්නට ලැබෙන අතර,

(i) පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුවෙහි හා

(ii) මධ්‍යමීය කේසිය සිටාණන්ගේ වස්තුවෙහි සඳහන් වන පහත සඳහන් යෙදුම් එට නොද ම උදාහරණ වේ.

i. පැයත්ත (ඇව්විල්ල), පාන් වූ (උලි වූ), ගෙවුවක් (කුවිරියක්), කඩ රේද්දක් (දිරු රේදි කැබැල්ලක්), අබල (දුර්වල)

ii. ආලයක් (ආශාවක්), කසාපුස (කහදියර), ඇශේෂයේ (හාර්යාව), අගිදම් (වියලම්), පියාපුවෙක් (වැසුවොත්)

තව ද ග්‍රාවකයන් උදෙසා ලියන ලද ගුන්ථයක ගබ්ද රසය ඇතිවන අනුපායවත් යෙදුම් ද තිබිය යුතු ය. ධරුමසේන හිමියන් එම යෙදුම් හාවිතයේ ද සමතකු වූ බව පහත සඳහන් කියමන් හේතු වේ.

❖ ර දෙවරු වී පැහැරියා සේ

❖ උනුක් වඩාගෙන බඩිරුවනුත් බඩින් හැරගෙන

❖ වස්තුව ප්‍රබල වුවත් සිත දුර්වල හෙයින්

❖ මාලුවා ලිය වැළදී ගස්කොළවල

ග්‍රාවක පිරිසකට රසවත් වන ආකාරයෙන් සරල ආකාරයකින් කතාවක්. ඉදිරිපත් කිරීම සද්ධරුමරත්නාවලි රචක ධරුමසේන හිමියන්ගේ අහිමතාරථය ඒ අපුරින් ම ඉෂ්ට සිද්ධ වීමට එතුමා සතුව තිබු නිරමාණ ගක්තියත්, කතා කළාවත්, ජ්විත පරිදානයන්, ස්වීයත්වයන් හේතු විය. ඉහත කරුණු වඩාත් ම සාර්ථක වූයේ ගුන්ථකරණය සඳහා යොදාගත් විවිධ රචනා උපක්‍රම නිසා බව ඉහත සඳහන් කරුණුවලින් පැහැදිලි වනු ඇත.

නැතහොත්,

විවිධ ලේඛන රිතින් යටතේ ලේඛක මණ්ඩලයකගේ ඇප කැපවීමෙන් ලියවුණු බව පිළිගන්නා "පන්සිය පනස් ජාතක පොත" එදා මෙන් අද ද පොදු ජන ප්‍රසාදය දිනාගත් සම්භාව්‍ය ගද්‍ය ගුන්ථයකි. මෙම මතා පුස්තකය ධරුම ගුන්ථයක් මෙන් ම සාහිත්‍ය ගුන්ථයක් වශයෙන් ද සර්වකාලීන අගයකින් යුත්ත ය. ජාතක පොත මෙසේ ඇගයීමට බොහෝ හේතු සාක්‍ය ඇති අතර, ඉන් ප්‍රධාන තැනක් ගත්තේ හේතුවැල සඛැදනාවය රෙක ගනිමින් යථාර්ථ රිතියෙන් ලියන ලද ජාතක කතාවන් ය.

ජාතක කතාවල ඉතිහාසය බුදුන් පහළ පීමට පෙර සමාජය තෙක් පැනිරි ඇති අතර, ඒවා තුළින් ලැබෙන අත්දැකීම් කාලය, දේශය වැනි සීමාවන්ගේන් නොරව විවිධ සීමාවන් සමාජයට පවා මැනවින් ගැළපෙන බව ජාතක කතා රෙකකින් හෙළි වේ. බොහෝ ජාතක කතාවලට වස්තු විෂය වී ඇත්තේ මිනිස් සන්නානගත පොදු ලක්ෂණ වන දුදන හා පුදන ගති වේ. තණ්හාව, වෙළඳය, මොඩිකම, ස්ත්‍රී ලොල් බව, පරිත්‍යාගයිල් බව, ආදරය, කළුගුණ සැලකීම, බල ලොඨය, මෙත්‍ය හා ඉවසීම වැනි ධරුමතාවයන් වඩාත් ම මේ කතාවල දක්නට ලැබේ.

විවිධ තරාතිරීම්වල පුද්ගලයන් හා සමාජ තත්ත්වයන් අවස්ථා හා විරිත තුළින් ජාතක කතාකරුවා හෙළි කරන්නේ සමාජ ක්‍රියාවලියේ සිදුවෙන සත්‍ය ස්වාධාවය හෙවත් යථාර්ථය අවබෝධන අපුරිනි. එවැනි නිරමාණයක් කිරීම සඳහා මනුෂ්‍යත්වය මෙන් ම සමාජය පිළිබඳව අන්දකීම් රෙකක් තිබිය යුතු අතර, එය ගැනුම් විශ්‍ය කිරීමට නිරික්ෂණ ගක්තියක් ද රචනා සතුවිය යුතු ය. එමෙන් ම ඒ තුළින් මතකයට එන අදහස් කළාත්මක නිරමාණයක් ලෙසින් ඉදිරිපත් කිරීමට පරිකළුපන ගක්තිය ද තිබිය යුතු ම ය.

ඉහත කි ගුණාගයන්ගෙන් පූර්ණ කතා රාජියක් ම පත්‍රයිය පනස් ජාතක පොනේ ඇති අතර, මෙහි දී විමසීමට ලක් කරන්නේ සම්බුද්ධ ජාතකයේත්, දේවධර්ම ජාතකයේත් දක්නට ලැබෙන හේතුවෙන් සම්බන්ධතාවය රැකුණු යථාරථවාදී රිතියයි.

මිනිස් ධර්මතා මානව හිතවාදී දැජීවියකින් බැලීම කතාකරුවකුගේ ප්‍රධාන කාර්යක් වන අතර, ඒවා පරිසර වර්ණනා සිද්ධි හා අවස්ථා සමග සම්බන්ධ කොට ග්‍රාවක හෝ පායක හමුවට ගෙනා යුතු ය. මෙහි දී බය අතිශයින් ම වැදගත් වන අතර, කළාත්මක ලෙස බස හැසිරවීම ද ඉවුවිය යුත්තකි. එම ක්‍රස්ලතාවයන් ද යක ගතිමින් මිනිස් වින්ත වෙතසික ධර්මතා අතිශය සූක්ෂම ලෙස පහත සඳහන් ජාතක කතා දෙකෙහි විවරණය වී ඇති අපුරුෂ අගන් ය.

ජාතක කතා අතර වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇත්තේ වරදේ බැඳෙන දුර්වල මතසක් ඇති ස්ථීන් සම්බන්ධ කතා ය. එහෙත් සම්බුලා කතාවෙන් පෙන්වන්නේ පුරුෂයන් අතර මෙන් ම ස්ථීන් අතරත් ගති පැවතුම් හා මානසික ගක්තියෙන් අනුන තැනැත්තන් සිටින බවයි. මෙම ජාතක කථාවේ ප්‍රධාන වරිතය වන සම්බුලා දේශීයගේ වරිතය සෞත්‍රීසේන රජුගේ වරිතය හා ගැටෙමින් විකාශනය වේ. සෞත්‍රීසේන රජු දරුණු මෙන් ම අසාධ්‍ය වූ ද අන් අයට පමණක් නොව තමාට ම පිළිකුල් වූ ක්‍රේයාකාරීන් පෙළෙයි. සෞත්‍රීසේන රජු තමාගේ අසරණ තත්ත්වය ගැන මෙසේ සිතයි.

“..... අනුත්ත පිළිකුල් වූ මෙබදු කුණුප ගිරයෙහි මෙබදු ව්‍යාධියෙන් පෙළෙන්නා වූ මට රාජ්‍යයෙන් ප්‍රයෝගන කිමෙක් ද? මෙබදු පිළිකුල් ගිරයක් හැරගෙන රජ සැපත් විදුත් බලත් වලට වැද අතාථව, අසරණව, මියයුම යහපතුයි රැක්පුරුවන් දත්තා තමන්ගේ මහත් සම්පත් හා අන්ත්පුර ස්ථිතින් හා හැර වලට නිකුත්මුණු කළේහ”

මෙයේ වනාන්තරගත වීමට සූදානම් වූ අවස්ථාවේ ඔහුට වචනයකින් හෝ පිහිට වීමට කිසිවෙතුත් ඉදිරිපත් නොවුහ. එහෙත් සම්බුලා බිසව ඔහු සමඟ වනගත වීමට ඉදිරිපත් වූවා ය. ඇය සතුව තිබූ පතිහක්තිය, ජ්විතාවලෝධය හා පරිණත ආදරය රචකයා ගැනුම්පත් හා යථාර්ථවාදී ලෙස ඉදිරිපත් කොට ඇත.

වනාන්තරයේ දී සම්බුලා දේවියගේ දහසකුත් ඇප කැප වීම් නිසා සුවය ලබන සොත්‍රීසේන රජු නැවත රජ මාලිගයට ආ පසු යළි පෙර සේ සැප සම්පත් විදිමින් සම්බුලා බිසව අමතක කරයි. මේ නිසා දුඩී ගෝකයට පත්වන බිසව මානසිකව මෙන් ම ගාරීරකව ද ඉතා දුර්වල වෙයි. එම තත්ත්වය දුටු පිය රජතුමා ඇයට මෙසේ පවසයි.

"කයට සිතට පැම වේලේ භය උපදවන වෙශඩ මාගයන් ඇති වනයෙහි වාසය කොට ආ අවධියෙහි තොපගේ රුප ශ්‍රීය ද ගෙරිර ගෝභාව ද ඉතා ම යහපත. දැන් මෙසේ රාජ්‍ය ශ්‍රීයට පැමිණ කවර කාරණයකින් සුදුමැලි ගෙර ඇතිව දුරටත්ව ගියා ද?"

මිට පිළිතුරු දෙන සම්බුලා ඩිසව රජුගේ වපල හැයිරිම පිය රජතුමාට කියාදෙයි. ස්ත්‍රීයක් ජන්මයෙන් වරිතයෙන් පුරුෂයාට වඩා දුර්වල ය, ලාමක ය, පහත් ය යන බමුණු මතය ජාතක කතාකරුවා මෙහි දී නිසරු කතාවක් බවට පත් කොට ස්ත්‍රීයකගේ ගුණ කථනය කොට ඇතේ. මෙසේ ජීවිතවල සැබෑ ධර්මතා යථාර්ථවාදීව මෙම කථාවෙන් පෙන්වා දී ඇතේ.

ජාතක පොතේ එන ඇතැම් ජාතක කරාවන්හි සමහර සිදුවීම අවශ්‍ය මෙන් ම ජ්‍යෙෂ්ඨවලෝධයකින් පවසන අවස්ථා ඇත. දේවධර්ම ජාතකයේ බහුභාණ්ධික තෙරුන් පිළිබඳ සිද්ධිය යථාර්ථවාදී රිතියෙන් රවනා කොට ඇත. හික්ෂුන් විසින් බහුභාණ්ධික හික්ෂුව ගැන කරුණු කි අවස්ථාවේ දී වූ රුප රුප අල්පේච්ච බැවේ අය කියමින් ඔහුට අවවාද කළේ ය. ඉන් කිපුණු හික්ෂුව ඒ අවස්ථාවේ හැසුරුණු ආකාරය ජ්‍යෙෂ්ඨවල සිද්ධියක් ලෙසට හැගෙන්නේ නිරව්‍යාජව ඉදිරිපත් කොට නිඩිම නිසා ය. ".... මුදුන් වදාල බස අසා කිපි 'මෙස් කළ මේ සැරියේ ඇවිදිමිදු'යි පොරෝනය දමා පියා හය ලඟ්ජා නැතිව පර්හන් මධ්‍යයෙහි තනි අදහනෙන් ම සිරි දේක." මෙස් තීරණාත්මක අවස්ථා වශ්තු විකාශනය තුළින් විශ්වසනීයන්වයකින් පුතුව විවරණය කරන්නට ජාතක කතාකරුවා සමත් වූයේ හේතුව්ල පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් කතාව ඉදිරිපත් කළ නිසා ය.

දේවධර්ම ජාතකයේ බූහ්මලදත්ත රජතුමා කළින් බිසවගේ පුතුන්ට දුන් අවවාද අනුශාසනා මගින් ද බිරිඳ මළ පසු දෙවැනී විවාහයක් කර ගන්නා පියෙකුට මුහුණ පැමිට සිදුවන ගැටපු මැනවින් විශ්‍රාත කොට ඇත්තේ යථාර්ථ රිතිය සිහි ගන්වමිනි. මෙහි දී බුද්ධිමත්ව කියා කරන පියවරුන් ද සිටින බව ග්‍රාවකයාට හැඳවුමින් රජතුමා මහිංසාය හා වන්ද කුමරුන්ට පවතින තත්ත්වය මැනවින් වටහා දී අනාගතයේ දී කළ යුතු නිවැරදි දේ කියා දෙන්නේ දරු සෙනෙහස මෙය යයි ලොවට ද හෙළි කරමිනි.

ඉහත සඳහන් කරුණු අනුව මිනිස් ජීවිතයේ යථා ස්වභාවය මැනවින් වටහා ගැනීමට ඒ ඒ ජාතක කතාවලින් ලබාගත හැකි විවිධාකාර අත්දැකීම් රසක් ඇතිව පිළිගැනීමට මේ ජාතක කරා දෙක වූව ද ප්‍රමාණවත් වේ. එමෙන් ම වියෝගනීය පදනමක් මත ගොඩනැගුණු අවස්ථා හා සිද්ධ නිසා හේතුවෙන් සම්බන්ධය කතා විකාශනය තුළ පුරුත් ඇති බව ද ඉතා පැහැදිලි ය.

03. සද්ධරමාලංකාරය ද්‍රව්‍යීය ධරුමකිරීම් සංසරාජ සිමියන් විසින් ගම්පොල පුහයේ දී ලියන ලද ධරුමව්‍යාබ්‍යාන ගුන්පයකි. ධරුමව්‍යාබ්‍යාන යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ධරුමය විස්තර කිරීමයි. මෙසේ ධරුමය විස්තර කරන්නේ විශේෂයෙන් පොදු ජනතාවට නිසා ඔවුන් යහ මග යැවීමට සුවරිත සමාජයක් ගොඩනැගීමේ පරමාර්ථයෙන් මෙම ගුන්පය ලියා ඇති බව එහි එන බොහෝ කතාවලින් පැහැදිලි වේ.

පාලි රසවාහිනිය මුල්කොට ගෙන තවත් පොත්පත් රාජියක ආහාරය ලබමින් ලියන ලද මෙම පොතෙහි දැඟැව හා ලංකාවේ කතාන්තර රසක් දක්වේ. ඒ තුළින් දන්දීම, සිල් රැකිම, බණ ඇසීම, කළුගුණ සැලකීම, බුදු ගුණ සිහි කිරීම ආදි ගුණධර්ම රසක් ග්‍රාවක සින් ඇද බැඳ ගන්නා ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ එට අදාළ වරිත තුළිනි. මෙම දහම් කතා පොදු ජනතාවගේ ගුණ දහම් වැඩීමට පරමාදරුයක් වන නිසා බණ පොතක් වශයෙන් ද සද්ධරමාලංකාරය ප්‍රධාන තැනැක් ගනී. පාලි රසවාහිනියේ සඳහන් වන බොහෝ අවස්ථා පොදු ජන වහරට මුල් තැන දෙමින් සංඛ්‍යා වරිත නිරුපණයක් ලෙසින් ඉදිරිපත් කිරීම හේතුකොට ගෙන රවකයාගේ මූඩ්‍ය අරමුණ ඉවුකර ගැනීම එනම් සමාජය තුළ ගුණධර්ම පෝෂණය කිරීම පහසු වී ඇති.

මෙහි දී කරුණු ඉදිරිපත් කරන්නේ සාලියරාජ වස්තුවේ එන වරිත හා ආරක්ෂක අභය ස්ථ්‍රීලීඛ වස්තුවේ එන වරිත ඔස්සේ ය.

සාලිරාජ වස්තුව ආරම්භයේ දී ම මුණ්ධිවාක ගම තිස්ස හා පුමනා යන දෙමහල්ලන් කරන පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් දන්දීමට ග්‍රාවක සිත පහදා ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලකේ. ඔවුන් "යම් කිසි මධුර ආහාරයක් ලද්දාභු තම් දන් නො දී නො කන්නාහ." බොහෝවේ මිනිස් මනස පෙළුඩෙන්නේ මිහිර ආහාරයක් ලැබුණ විට තනියම භුක්ති විදීමටයි. එවන් සිතුවිලි යටත් කිරීමට මේ කිම් අවස්ථාවකි. තවද මෙම දානය සඳහා රහතුන් වහන්සේලා විඩින පෙරමග සැරසු ආකාරය තුළින් දන්දීමට පෙර සිත ඒ කෙරෙහි පහදා ගත පුහු බව මැනවින් ප්‍රකාශිත වේ. ඔවුන් හිඳිනා ගෙදර සිට ගම්දාර දක්වා මග දිග "වළ ගොඩ සම කොට බෙර ඇසක් සේ තනා" මේ ආකාරයෙන් දානමය ප්‍රණාය කර්මය සර්ධා විත්තයෙන් කළ නිසා තිස්ස තම් නැවැලියා ආසු කෙළවර එම ආත්මයෙන් මිදී දුටුගැමුණු රජතුමාට ප්‍රත්ව ඉපදුණේ ය. මෙසේ තමා කරන යහපත් ක්‍රියා මතු ආත්මවලට බලපාන බව අසන ග්‍රාවකයේ සත්පුරුෂයන් විමට උත්සාහ දරති. රවකයා විසින් කරන ලද සාලිය කුමරුගේ ගුණ වර්ණනය හේතු කොට ගෙන ග්‍රාවක සින් තව තවත් පැහැදිලිව පත් වේ.

"..... පහ වූ හය සත්ත්‍යාස ඇතියන්. තත්‍යාගයෙන් කජරුකක් වැනියන්. හෝගයෙන් මහා නිධානයක් වැනියන්. දේවතාවන් හා මනුෂ්‍යයෙන් ද්‍රව්‍ය දහසක් වටනා පකුරු පෙරවරු ගෙනවුන් දෙනි. ඒ සියල්ල කුම් නොගෙන යාචකයන්ට දන් දෙන්නාහ."

සාලිය කුමරුගේ වරිතය ඇසුරින් තත්‍යාගයිලි බවේ සාරධර්මයට ජනතාව මෙසේ සිත පහදා ගන්නා අතර, දුටුගැමුණු වරිතය ද ගුණධම් පෝෂණයට මහන් සේ උපකාරී වන ලෙස සද්ධරමාලංකාර කතුවරයා ඉදිරිපත් කොට ඇති. තම ප්‍රත් සාලිය කුමරු වණ්ඩාල වංශයේ අයෙක්කමාලා හා ප්‍රේමයෙන් බැඳුණු අවස්ථාවේ දුටුගැමුණු රජතුමා ක්ෂේකීකා දැඩි තිරණයක් නොගැනීම විශිෂ්ට ගුණාංගයකි.

පළමුව දේවියක ලවාන්, දෙවනුව බමුණන් ලවාන් අයෙකමාලා ගැන විමසා අවසානයේ රජතුමා ම ගොස් කරුණු සෙවීම දියුණු සමාජයක වැඩිහිටි ප්‍රභුවරයකුගේ උදාර ක්‍රියාවකි. රුතු පිළිගැනීමට සාලිය කුමරු හා අයෙකමාලා පැමිණි අවස්ථාවේ දුටුගැමුණු රුතුගේ පහත සඳහන් ප්‍රකාශය ද ඉතා වැදගත් ය. "පිත්වත් අයෙකමාලා දේවී තම් තෙවි ද?" එසේ ම රජ ඇමුතියන් හා මහ සෙනාග අයෙකමාලා වර්ණනා කළ. ආකාරය තුළින් කෙනෙකුගේ උදාරත්වය සඳහා කුලය බල නොපාන බව කියවේ. "එසේ හෙයින් උපන් ජාතිය කුමක් කෙරේ ද ගුණ ම වේද උණුම් වන්නේ" සාරධර්ම වර්ධනය කෙරෙහි යහ ගුණ ම හේතුවන බව මේ කියමනින් වඩාත් ම සනාථ වේ.

මෙම කතාව අවසානයේ රවකයාන්ගේ පහත සඳහන් ප්‍රකාශය ද සමාජයක් යහ මගකට යොමු කිරීමට කෙතරම් පිටිවහල් වේද යන්නට හොඳ ම නිදුසුනකි. "... මෙසේ බුද්ධ ගාසනයෙහි අතිප්‍රසන්න වූ සාමු ජනයන්ගේ උණුම් මේ ප්‍රාව වරිතය අසා හිත තබාගෙන තුවුණුති සත්පුරුෂයන් විසින් තම තමා ගත්ති පමණින් පිළිවන් කුසල් කොට මතු දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් විද නිවන්පුර සිරි ලබන්ට උත්සාහ කළ මැන්වි"

ආරක්ෂක අභය ස්ථ්‍රීලීඛ අභය ස්ථ්‍රීලීඛ වස්තුවෙන් ද ප්‍රවිත්තවන් සමාජයක් සඳහා අගනා උපදෙස් රසක් දෙයි. ගම්වැසි උපාසක තෙමේ වනවාසි අභය තෙරුන්ට සිවරු ප්‍රභු කළා පමණක් නොව, නිරතරුවම විමසිල්ලන් ද සිරි නිසා සිවරු නොට ගත්තා හරන්තික අල්ලා ගත හැකි විය. දානමාන දීම පමණක් නොව, තනිව වනාන්තරගතව වෙසන හිකුෂුන් ගැන ද විමසිල්ලන් විම සත්පුරුෂ උත්ෂාහයකි.

උපාසකයා විසින් හරන්තික නොරාට දැඩි ලෙස පහර දී මලමිනියක් පිට බැඳී අවස්ථාවේ අභය තෙරුන් විසින් කරන ලද සත්කාර සමාජයට නොදු ආදර්ශයකි. නොරා මෙසේ මූදාගෙන සාන්තු කිරීම ගැන අභය තෙරුන්ගෙන් උපාසක කෙමෙ ඇසු අවස්ථාවේ හිමි නම දෙන පහත සඳහන් පිළිතුරු සමාජයක යහපැවැත්මට කෙතරම් අගන් ද යන්නට නොදු ම නිදසුනකි.

"..... දුෂ්චර ගුණ ඇති අසත්පුරුෂයන් කවර කරම් අපරාධයක් නපුරක් කළත් උන්ට සත්පුරුෂයන් විසින් නපුරක් නොසිනා යහපතක් ම කිරීම බුදු පසේ බුදු මහසවි ආදි වූ උත්තමයන් විසින් ප්‍රශ්නයා කරන ලද්දේමැයි" හික්ෂුව මෙම ප්‍රකාශයෙන් පසුව පවසන අදහස් සමාජයක පැවැත්මට මහෝපකාරී වන්නේ සත්පුරුෂයින් සත්පුරුෂයින්ට මෙත් කිරීම ඔවුන්ගේ ස්වභාවය වන අතර, ඉතා ම ග්‍රේෂ්ඨ වන්නේ සත්පුරුෂයින් විසින් අසත්පුරුෂයින්ට මෙත් කිරීම බව පැවසීමෙනි.

තව ද හරන්තික තමා කළ සොරකමට මේ හවයේ දී ම වින්දා වූ දැඩි දැඩිවම් නිසා අන්සු දෙය ගැනීමේ ආදිනව ග්‍රාවකයාට මැනැවින් වැටහේ. මෙම කුපාව අවසානයේ පස්පල්වලින් වැළකීමේ ආනිංස හේතු කොට ගෙන අවසානයේ නිවන් පුරට පැමිණීමේ වාසනාව උදාවන බව අයන්නාට අවබෝධ කිරීම ඉතා වැදගත් වන්නේ නිත්‍ය පංච ශිලය සාරධිම පිරුණු සමාජයක් ගොඩ නැගීමට මහත් සේ ආධාර වන නිසා ය.

විශේෂයෙන් ස්වාධීන යහපැවැත්මට බාධාවන වර්ග හේදය නිශ්චිල එකක් බව සාලිය කුමරුගේ හා අයෝකමාලාගේ වරිත මෙන් ම එට සමාව දීම තුළින් දුටුගැමුණු රුපුගේ වරිතය ද ආදරු ලෙස ගත හැකි වේ. ආරක්ෂක අභය ස්ථාපිත කෙනාවෙන් වැරදි කරන්නන්ට වෙටර නොකළ යුතු බවත්, මෙත් කළ යුතු බවත්, කෙනෙකුගේ පළිගැනීමෙන් හෝ වරිත සාතනය කිරීමෙන් එලක් නොවන බවත් මැනැවින් වටහා දී ඇතේ. මේ ආකාරයෙන් සඳ්ධර්මාලංකාර කතුවරයාගේ මූල්‍ය අරමුණු වූ සමාජය තුළ ගුණධර්ම පෝෂණය කිරීමේ උදාර කර්තවය ඉහත සඳහන් කතා වස්තු දෙකෙන් පමණක් වුව ද ඉටු වී ඇති බව පෙනී යයි.

04. ගිරා සත්දේශ කතුවරයාණයෙන්ගේ නාමය අපුකට වුව ද එම නිර්මාණය සර්වකාලීන පදන් ගුන්පියක් බවට පත්වීමෙන් රවකයාගේ ප්‍රතිඵල කෙතරම් ද යන්න පුකට වී ඇතේ. කේටිවේ යුගයේ ද ලියවුණු මෙම විශිෂ්ට සත්දේශ කාව්‍යය තුළින් කාව්‍ය කරණයේ දී රවකයා පළුකළ පූවියේ හැකියාව එහි එන බොහෝ වර්ණනාවල දක්නට ලැබේ. එම වැනුම කෙරෙහි සහංද සිත මෙතරම් ම ඇදි යාමට හේතු වූයේ අවස්ථාවේවිත බවත්, අරඹ හා ගබඳ මාඩුරුයාගේ රෙකෙන පරිදි බස හාවිත කර තිබුණු නිසා ය. මේ නිසා එම වර්ණනා ප්‍රසාද ගුණයෙන් පරිපූර්ණ විය.

ගිරා සත්දේශයේ වර්ණනා රසක් තිබුණ ද මෙහි ද පැයසුමට ලක් කරන්නේ. නොටගමු වෙහෙර හා වන වැනුමයි. තමන් මවන හැඟීම රසිකයාගේ සින් තුළට ප්‍රවේශ කිරීමට හැකිවන්නේ සරල පදමාලාවකින් හා දිවනිතාර්ථයෙන් යුතුක්ත බසකින් බව දන් ගිරා කතුවරයා එය මැනැවින් ඉටු කළ බව කදිමට පෙන්වන අවස්ථාවකි, පහත සඳහන් වන්නේ.

"අතු අතිනැද ගසා ය තුරු රසා ය
කෙළන පන්ද ලෙසා ය සහ නොසා ය
පැන පැන වන නිසා ය මග අසා ය
යන වුදුරන් නිසාය නොව ලසා ය"

මෙසේ මහත් අතිරිවිකයකින් වන වැනුම ඉදිරිපත් කරන කතියා අප නිරතුවැව ම දක ඇති වුදුරන්ගේ ස්වරුපය අමුණ ම ආකාරයකින් මවා පාන්නේ බස තමාට මැනැවින් අවනත කර ගනිමිනි. වුදුරන් ගස්වල අත්තෙන් අත්තට පනිදිදී එකිනෙක අතු ඇදීම මෙන් ම පැදිදීම ද සිදු වේ. වුදුරා පන්දුව ලෙසටත්, අත්ත පින්ත ලෙසටත් අරඹාලංකාරයෙන් කියාපාන අතර ඒ හා රසිකයා ද එකඟ වන්නේ එම අවස්ථාව තම සින් තුළ මැනැවින් විනුණය වන නිසා ය. කතියට අවශ්‍ය ගබඳංකාරය ද මතුවන පරිදි එලිවැට රෙක ගනිමින් සිමිත පද කිහිපයක් හාවිත කොට මෙවැනි අවස්ථා සෞන්දර්යාත්මකවත් අවස්ථාවේවිතවත් ඉදිරිපත් කිරීමට කවියා සමත් වී ඇත්තේ මිහුට ම ආවේණික වූ තාත්වික වර්ණනා වාතුරුය හේතු කොට ගෙන ය.

"වන විල් වැදු බොල් සෙවලැගැ තවරා
ගන වල් කැල ඇරු - ගෙනැ ඇති තුදුරා
දිගුල් සිඟ යොමු කිර කර අඕරා
පිළිමල් වන මුවන් දකු තුදුරා"

ඉහත සඳහන් කවෙන් කුඩා මී හරකුන් ගැන කිය වේ. මිනිස් ඇපුරෙන් තොරව කැලු ප්‍රදේශයේ භැඳුණු වැඩිණු නිසා මේ මී ගවයන් නොකිස්මූණු බැවින් යුතු ය. උන් එකිනෙකාට එරෙහිව සටන් වැඩින අවස්ථා බොහෝ ය. එවැනි අවස්ථාවක් සහිත් ලෙසත් සිත් ගන්නා අපුරිනුත් පළ කිරීමට ගිරා කතුවරයා සමත් වන්නේ වර්ණනයට උවිත ලෙස බස සැසිරීමට ලබා ඇති පරිවය නිසා ය.

වනයේ විල්වලට වැදි ගන දිය සෙවෙල සිරුරේ තවරාගෙන වල් පැලැටි සමුහය ඉදිරි පාදවලින් උදුරාගෙන දික් වූ ද උල් වූ ද අං ඉදිරියට හරවාගෙන බෙල්ල කරකවමින් එකිනෙකාට විරැද්ධිව පොරට වැදි සිටින මී හරකුන් පිළිබඳව දැරෙන ජීවමානව ඇස් ඉදිරිපිට සිදුවන්නක් ලෙස දැනේ. අවස්ථාවට සුදුසු පද හාවිතයන්, කවියේ මුල අග රැකුණු එම් සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත. තව ද ප්‍රතිමල්ලවයා පැරදීමට සැරසෙන ආකාරය ද විරිතව අදාළව මාත්‍රා යොදා ගැනීමෙන් ඉටුකරගෙන ඇත.

ගිරා සන්දේශය සමාජ සමාදරයට මෙතරම් ම පත්ව ඇත්තේ ස්වභාව වර්ණනයේ දී අනෙක් සන්දේශ කරුවන්ට වඩා කාචා කුසලතාවයන් පළ කළ නිසා ය. තොටගමු වෙහෙර වැනුම මිට කදිම නිදසුනාකි.

"නොමද බමර කුරු රඳි මල් රෙහෙණු	පට
පැහැද නිතොර ඇරු ගෙන සිය අතු	අතට
පබද කොටුවුල් රුම් තෙපලෙන් මිහිර	කොට
තුරු ද දහම් පවසන වැනි වෙහෙර	වට"

විභාරය අවට ගස් මලින් බරව ඇත. මල් රේණු පටක් මෙන් දිස්වෙන අතර ඒ මත බමරු සිටිති. ගස්වල කොළ අතරට මුවා වී කොටුවලෝ මිහිර නාද කරති. විභාර පරිසරයේ ඇති මේ නොත්කළ දැරෙනය ගිරා කතුවරයා සිත්කළ දැරෙනයක් ලෙස සිතුවම් කරන්නේ මෙසේ ය. මල් රේණුපට පොතෙහි පත්තිරු වේ. බමරු ලෙස පෙනෙනුයේ එහි ලියන ලද අකුරු ය. කොටුවුල් නාදය නම් මේ පොත කියවන ගසෙහි කට හඩයි. ගස නමැති පුද්ගලයා අතු නමැති අත්වලින් බණ පොත ගෙන උස් හඩින් බණ කියති. ගිරා කතුවරයා සෞන්දරය වර්ණනයේ දී පැ වාතුරය කෙතරම් ද කියාපැමට මෙම කවිය වුවත් සැහේ. මෙසේ වර්ණනාවට නියමිත වස්තුවට අදාළ පැහැදිලි පදමාලාවක් තොරාගෙන ඇලංකරණයෙන් යුතුව, අර්ථයට බාධාවක් නොකොට සටන් පිනවන සේ කියා පැමට පද හාවිතයේ දී දික් වූ පරිණත බව හේතු වී ඇත.

"තුරු යටියෙන් ඩුණු පැටි ලෙහෙනුන්	රෙගෙන
සිතු යටියෙන් පිඡි ඇග පිරිමැද	සෙමෙන
මල ගෙටියෙන් පැන් පොවමින්	අතින්තින
සිටි පැටියෙන් හෙරණුන්ගෙන් වෙසි	සොබනා"

තමා දන්නා දේත් දක්නා දේත් ව්‍යවහාරෝවිතව පැහැදිලිව හා රසවත්ව කියා පැමට අප රවකයා සමතු බව මෙම කවියෙන් අප සිත් තුළට දැනෙන පහන් සංවේගය සාක්ෂි දරයි.

විභාර වනෝද්‍යානයේ සිටින කුඩා සාමණේරවරුන් ගසේ අතු පල්ලෙන් වැළැණු ලේනා පැටියන් අතින් අතට ගෙන පිළි ඇග පිරිමදිමින් මල් ගොටුවලින් වතුර පොවන දැරෙනය වාග් විතුයකින් මා ඇති අපුරුව කළියාගේ ප්‍රතිඵාවය වීදාභා දැක්වීමට කදිම නිදසුනාකි. කුඩා සාමණේර හින්පුන් හැදින්වීමට හාවිත කළ 'පැටි' යන පදය තුළින් මෙම අවස්ථාවේ රසය තවත් තිවු වේ. සිත් ගන්නා පරිදි බස් ව්‍යර යොදා ගත් අපුරු මෙන් ම රසයට බාධා තොවන පරිදි එළිසමය රෙක ගත් අපුරු ද අගය කළ යුතු ය.

මෙම අනුව තැනැට ගැලුපෙන සටන් පිනවන අවස්ථාවේවිත වදන් සාර්ථක ලෙස තම වර්ණනාවලට යොදා ගැනීමට ගිරා සන්දේශ රවකයාණේ මහත් සේ සමත් වූහ.

05. සිංහල සාහිත්‍යයේ ප්‍රගමනය සඳහා විවිධ සාහිත්‍යාංශ නිර්මාණය කළ මහාචාර්ය එදිරිවිර සරවිතන්දුයන්ගේ "මලගිය ඇත්තේ" නවකතාව එම ක්ෂේත්‍රයට එක් වූ සුවිශේෂ නිර්මාණයකි. ලේඛකයා බොහෝවිට නවකතාවක ප්‍රමුඛය්ථානය ලබා දෙන්නේ වරිතවලයි. එම වරිතවල ක්‍රියාකාරිත්වය තරම් වරිනා දෙයක් මහුව තැත. එබැවින් මහු ඉතා සියුම් ලෙස කතා රාමුව තුළ අපුරු අවස්ථා වරිත ඇපුරින් ඉදිරිපත් කරයි. ඒ ඒ වරිතවල විනිවිද ස්වභාවය රවකයා පමණක් නොව, පායිකයාට ලබාදීමට මහත් උත්සාහයක් ගනියි.

මලගිය ඇත්තේ නවකතාවේ දෙවාන්දරා සංගේ වරිතය විවාරකයින්ගේ වැඩි අවධානයට යොමු වූයේ එදිරිවිර සරවිතන්දුයන් ඉහත කි ගුණාංශවලින් පරිපුරුණ ව එම වරිතය පායික හමුවට ගෙන ඒමට සමත් වූ නිසා ය.

නවකතාකරුවාට තමා අදහස් කරන පණිව්‍යය දීමට එසේන් නැත්තම් තම නිර්මාණ කුසලතාවය මැනවින් හෙළි දුක්වීමට පරමප්‍රතිජ්‍යාධාරකය වන්නේ එම කතාවේ එන බටිතයි. ඔවුන්ගේ වින්ත යන්තානයේ ලැගුම් ගත් වංක බව, අවංක බව, යහුණු හා අවුණු, උතුම් බව හා අධම බව ආදි ධර්මනාවන් පමණක් නොව එකිනෙකා මූහුණ දෙන පුබ දුක්බයන් ද අවස්ථාවෝවිතව හා වටපිටාවට ගැලපෙන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමේ මහාකාර්ය කළ හැකිවන්නේ යථාර්ථවදී වටින බිජි කිරීමෙනි. මෙම සංකීරණ ක්‍රියාවලිය සරව්වන්දුයන් ඉදිරිපත් කරන්නේ විශ්වාසතීයන්වය සහඟ හැඳු තුළ ජනනය කරමිනි.

මළගිය ඇත්තේ නවකතාව ආරම්භයේ දී ම. පායිකයාට දෙවාන්දරා සං කවරෝද්‍යාසි හැඳින ගැනීමට ඉඩ ප්‍රස්තාව සලසා ඇත. හෙතෙම ජීවිත කාලය තුළ ලැබූ නාතාවිධ අත්දැකීම්වලින් පිරුණු පරිණත බවක් ඇති දිවි කතරේ බොහෝ දුර ආවෙශු බව පහත සඳහන් මිහුගේ ම ප්‍රකාශයෙන් මනාව පැහැදිලි වේ.

"මිනිසුන් මරණය පතන වියසින් මුහුන් වෙත මරණය නොපැමිණේ. මුහුදු දිරිස කාලයක් දුක් විදිමින් ජ්වත් වෙති." මෙම සරල පද වැළෙන් මොහු ගෙවූ දිවිය තාප්තිමත් එකක් නොවන බවත්, කළකිරීමෙන් ජීවිතය ගෙවා ඇති බවත් ඉතා පැහැදිලි ව කියවේ. ජීවිතයේ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දීමට පසුබට වූ මේ සංවේදී කළාකරුවා කළක් මහන දම් පිරි ශ්‍රී ලාංකිකයෙකි. විතු ශිල්පය පිළිබඳ මනා කුසලතාවයක් තිබුණ ද මිහුගේ එම නිර්මාණයන් ඇගයීමට ලක් නොවූ නිසා හෙතෙම තම මව රටින් සමුගෙන යන්නේ කළකිරුණු මනසකිනි.

ඉන්දියාව, නේපාලය, භුතානය, විඛිවය හා එගලන්තය ආදි රටවල ද විතු කළාව ඉගෙන පුදර්ගන පැවැත්වුව ද මිහු බලාපාරොත්තු වූ සංතුෂ්ථිය නොලද නිසා අවසානයේ ජපන් රට බලා එයි. මෙම වටිනයේ කියයම් දුබලතාවයක් ඇති බවක් පායිකයාට දැනෙන්නේ මිහු සතු හැකියාවල් පිළිබඳව අන් අය දැනුවත් කොට මුහුගේ අවධානය යොමුකරුව ගැනීමට පසුබට විම නිසයි. එනම් ජීවිතයට මුහුණ දීමට තරම් ගක්තියක් නැති නිසයි. ඇතුළු හද්වතට නැඹුරු වූ වටිනයන් තුළ බොහෝවිට මෙම මත්දායාම් තත්ත්වය දක්නට ඇත. මෙම කළාකරුවාගේ එම විත්ත ස්වභාවය බෙහෙවින් සංකීරණ වුවත් එය සියුම් ආකාරයෙන් තිරුපෑණය කොට ඇති අපුරු රටියාගේ ප්‍රතිඵා පුරුණත්වයට භොඳ ම නිදුසුනකි.

ඡපන් රටට පැමිණි අප කථානායකයා එම පරිසරයෙන් වසිකාන වී ඇති බවට නිදුසුන් බොහෝ ය.

"මා දවස් කිපයක් ම ගත කළේ කුලමක් වූ සිතකින් යුතුව පුදුක් වටපිටාවේ මවා තබන ලද සෞන්දර්යය විද විද නිදුල්ලේ ඇවිදිමිනි. මම කඩුකි යාලාවට පිවිසියෙමි. නො නාට්‍ය බැඳීම්. නැවුම් තැරුණියෙම්. විසිනුරු පරිසරයකින් යුතුව සාදන ලද තෙක්පි යාලාවල අඩ එම්පියෙහි වාචි වී සෙසු අය මෙන් මම ද පැය ගණන් සංකීතයට කන් දෙමින් පසු වූයෙමි..."

සරව්වන්දුයන් විසින් කරන දෙවාන්දරා සංගේ ඉහත ප්‍රකාශය රසිකයාට පවා ජපන් රටේ සෞන්දර්ය විද ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දෙයි. මෙතෙක් ප්‍රිති උද්දාමයෙන් ජපානය වර්ණනා කළ අප කථායා පෙර පරිදි නැවතත් කළකිරීමට පත් වේ. ජපානය පිළිබඳ ඇති වූ පැහැදිම නිසා මහු "උකියො-ඩ්" විතු සම්ප්‍රදාය හැඳුරුමට සූදානම් වෙයි. එසේ වුව ද තමන් සිත් තුළ අරක්ෂා කියයම් වකිතියක් නිසා කළකිරීමේ ස්වභාවය මතු වී විත්තෙකාග්‍රතාවය ගිලිහි යයි. ඒ බවට මිහුගේ පහත සඳහන් සිතිවිලි දේස් දෙයි.

"මට ඉගැන් වූ ශිල්පීය අත්කම පිළිබඳව මා දක් වූ දක්ෂතාව ගැන මවිත වූ විලාසයක් දුක්වීය. මිහු කිවේ මේ අතින් මා ජපනුන්ට ද වඩා දක්ෂය ක්‍රියා ය..." එහෙත් "මා ඇදි සිතුවම පුදු අනුකරණය ලෙසටය මට පෙනුණේ...."

ශ්‍රී ලංකාවේ දී තමා ඇගයීමට ලක් නොවූ නිසා කළකිරුණු මෙම පුද්ගලයා ජපානය වැනි රටක දී මෙතරම් ඇගයීමට ලක් වුව ද තමාගේ දක්ෂතාවය පිළිබඳව අනියන බියක් ඇතිකර ගන්නේ පමණට වඩා සංවේදී ලක්ෂණ මිහුගේ විත්ත අභ්‍යන්තරයේ ලැගුම්ගෙන ඇති බැඳීනි. වටිනයකට මෙතරම් ගැඹුරුට කිදා බැස යථාර්ථය ලොවට හෙළුකිරීමට සරව්වන්දුයන් වටින හඳුනා ගැනීමේ සුවිශ්චී කළාවක් දැන සිටි බවක් පෙනී යයි.

දෙවාන්දරා සං නොරිකා සමග ඇති කර ගන්නා ප්‍රේම සම්බන්ධය ද ඉහත සඳහන් ගැටුලු තුළින් ගලා යයි. තොකියෝ සිට කියෝතේවිට යන්නේන් නැවත එන්නේන් නැවත නොරිකා සිටි තැබුලෙනි. කෙපින් ම නොරිකෝට සිය අදහස් පළ නොකිරීම නිසා නොරිකා සිය සමග මිනුත්වයක් ඇතිකර ගති. එය මිහුට කොතෙක් විදරා ගැනීමට නොහැකි වූවා ද යන වග මිහු කරන පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් හෙළි වේ.

"..... මා මේ කොහෝ ද ඉන්නේ සැබුවින් ම තොකියෝවට ආවෙමි ද? මා තනිවුයේ එහෙයින් නොවේ ද? මා ගැන මට අනුකම්පා සිතිනි. මගේ ඇසේහි කදුල පිරිනි. මම මේ විශාල ලෝකයෙහි කාත් කවුරුත් නැති මංමළා වූ පුද්ගලයෙක් වෙමි."

හිත තුළට නිතර ම සැකය රිංගා ඔහුට වද දෙයි. ආදරය කිරීමට මෙන් ම ආදරය ලබා ගැනීමට ද ඔහු දක්වන්නේ අහේතුක බියකි. නොරිකෝ කෙනෙක් උත්සාහ දුරුව ද දෙවාන්දරා සංට ඒ සඳහා සාපුරුව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ මානසිකත්වයක් නොතිබුණේ ඔහු නිරතුරුව ම දෙගිචියාවෙන් ක්‍රියාකරන පුද්ගලයකු වූ බැවිනි.

විටෙක නොරිකා සං පිළිබඳව උමතු ස්වභාවයකින් මෙන් ක්‍රියා කරන කාලෝකයා විටෙක ඇයට මෙසේ පවසයි. "මාව මරන එක මිට වැඩිය භෞදයි. මාව මරන්න"

මෙය දෙවාන්දරා සංගේ අධ්‍යාත්මයෙහි ස්වරුපය මැනවින් හෙළි කරන්නකි. ඔහු නිදි බෙහෙන් ගෙන අසනීප වන්නේ ද සින් ඇති වංවල බව නිසා ම ය.

මලුගිය ඇත්තේ නවකතාව ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා ම දෙවාන්දරා සංගේ වරිත ස්වභාවය මේ ආකාරයෙන් ම විකාශනය වේ. ඔහුගේ සංකීර්ණ වරිත ස්වභාවය දෙස ගැළුරින් බැළු කළ සැම ප්‍රශ්නයකි ම තීරණයක් ගත නොහැකි ඇතුළු හදවතට ම නැඹුරු වූ වහ වහා වෙනස් වන මතසක් ඇති පුද්ගලයකු දක්නට ලැබේ.

06. මුල් යුගයේ කෙටි කතාකරුවන් බණ දෙපුම, අවවාද අනුශාසනා ස්වරුපයට ප්‍රධාන තැන දෙමින් සිය නිර්මාණ ඉදිරිපත් කළ ද මාරින් විකුමසිංහයන්ගෙන් ඇරුණුණු පසුකාලීන කෙටි කතා රවකයේ මිනිස් ජ්‍යවිතයේ යථාර්ථවාදී බව පළකරමින් සිය නිර්මාණ හෙළි දක්වුන. මේ හේතුව නිසා මිනිස් සින් තුළ පහළ වන බලාපොරොත්තුව, විශ්වාසය, එර්ජ්‍යාව, පරම්පරා ගේවය ආදී විවිධාකාර ගුණ අගුණ පසුකාලීන කෙටි කතාකරුවන්ගේ නිර්මාණ අතර දක්නට ලැබුණි.

මෙහි ද අදහස් ප්‍රකාශ කරන්නේ මාරින් විකුමසිංහයන්ගේ මුදියන්සේ මාමා කෙටි කතාවේන්, පියසීලි විජයමාන්නාගේ අපේක්ෂා කෙටි කතාවේන් ඉහත කී කරුණු දක්වා ඇති ආකාරය ගැනයි. කෙනෙකුගේ ජ්‍යවිත ස්වභාවය යථාර්ථවාදී ලෙස හදුනා ගෙන එය කළාත්මකව ඉදිරිපත් කිරීමේ කුසලතාවයක් මාරින් විකුමසිංහයන් සතු විය. තම සොයුරාගේ කතාන්තරවලින් උද්දාමයට හා ආච්මිලරකමට පත්වන කළතර හාමින්ගේ වරිත ස්වභාවය තුළින් ඇයගේ බලාපොරොත්තු, සොහොයුරා ගැන තිබු දඩි විශ්වාසය හා පරම්පරා ගොරවය පිළිබඳව තිබු මානසිකත්වය සිද්ධි, අවස්ථා හා වරිත මගින් හෙළිකොට ඇත. තම නැදු දින්ගේ, සහස්‍රර සහස්‍රරියන්ගේ නිලතල, බලය, වත් පොහොසත්කම ගැන බලාපොරොත්තු හා විශ්වාසය තබාගෙන මවුන් ඉහළින් වර්ණනා කිරීම අප සංස්කෘතියට ආවේණික වූ ලක්ෂණයකි. තම නිවසට පැමිණෙන සොයුරාට ගරුසරු දක්වීමට කළතර හාමින් සහ දරුවන් සුදානම් වන ආකාරයෙන් ද රවකයා ඇයගේ සිතුගි තාන්ත්‍රිකව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

"..... වලවිවේ මහත්තා ගෙට ගොඩ වෙලා වාචිවෙන්න" තම සහස්‍රරියන්ගේ බිජිව වැඩිමහල් සොයුරියක මෙලෙස ආමන්තුණිය කරන්නේ සොයුරාගෙන් එල ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමට බිජිව සතුව තිබු නිසා බව ඉතා පැහැදිලි ය.

වැවර කැඩිමට ආ සියදේරිස්ට ද තම සොහොයුරාගේ බල පුළුවන්කාරකම වර්ණනා කරන්නේ මෙසේ ය. "මුදියන්සේ හාමුදුරුවන්ට - අපේ මල්ලිට කොහොම හරි වැවර ගෙඩි හතරක් කඩා දීපන් උඩ අහල තියෙනවා නෙව අපේ මල්ලි, එක් කුසේ උපන් මල්ලි, මුදියන්සේ හාමුදුරුවේ, කොලඩි ආණ්ඩුවේ ලොකු රාජකාරියක් කරන කෙනෙක් බව, මිනැකමක් උණෙක් මට කියාපන් මුදියන්සේ හාමුදුරුවන්ට කියා මම ඒක කරවා දෙන්නම්" අක්කා විසින් සොයුරා ගැන කරන මෙම වර්ණනාව තුළින් ගැමියන් ලවා තමාට ද ඇගයීමක් ලබා ගැනීමට උත්සාහ දරන බවක් පෙනේ. තම දියණියන් දෙදෙනාගේ විවාහ කටයුතු පවා අතපු වන්නේ පරම්පරාවේ ගොරවය ප්‍රමාණයට වඩා හිසට ගත් නිසා බව ඉතා පැහැදිලි ය.

මේ තුළින් තත්කාලීන සමාජයේ ගැමියන්ගේ සිතුම් පැතුම් පමණක් නොව නොයෙක් තානාන්තර ලබා ගැනීමේ මානසිකත්වය නිසා කාලය, දනය, ගුම්ය කැප කරන නාගරිකයන්ගේ ද බලාපොරොත්තු මාරින් විකුමසිංහයන් විසින් කෙටි කතාවේ බොහෝ අවස්ථා හා සිද්ධි මගින් හෙළිකොට ඇත.

"වාසල මුදලිකම බලාපොරොත්තු වන මාමා වෙනදාට වඩා මහන්සියෙන් හා සැලකිල්ලෙන් තම රාජකාරී කරයි. කමාගේ ප්‍රධානියා වන ඉංග්‍රීසි මහත්තාගේ හිත දිනාගත් පිණිසය ඔහු ප්‍රමාණය ඉක්මවා ආණ්ඩුවේ කටයුතු සඳහා කාලය ගෙවන්නේ" මේ අයුරින් මිනිස් සන්තානයේ ඇතිවන දහසකුත් බලාපොරොත්තු රවකයා අවස්ථාවේවිතව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

ගැමී ගැහැණුන් මාලනිගේ විවාහය ගැන ප්‍රශ්න කරන විට කඩිතර හාමිනේ දෙන පිළිතුරෙන් පරම්පරා ගෞරවයට හානි නොවන ලෙස තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට උත්සාහ දරන බවක් පෙනේ.

"මගෙන් ඒ ගොල්ලන්ගේ කරුමෙට තමා මාමා නැති උණේ. මාමා හිටියා නම් ඒ ගොල්ලන්ගේ පදිංචිය දැන් කොළඹ ඒ ගොල්ලයි නැත්දා දැනුත් කාරණයක් ගැන හොයනවා."

මෙයේ කථාව ආරම්භයේ සිට අවසානය තෙක් කැඳී පෙනෙන සිදුවීම් නිරුපණවලින් ලේඛකයා වරිත තුළ තිබූ බලාපොරොත්තු, විශ්වාස හා පරම්පරා ගෞරවය පිළිබඳව සිදුවීම් උසක් විවරණය කොට ඇත.

සමාජ ජීවිතයේ විවිධ අංශ නියෝජනය වන ආකාරයෙන් අත්දෑකීම් තෝරා බෙරා ගෙන සංයුතියෙන් ඉදිරිහත් කිරීමට පියසිලි විශේෂාන්තව තිබුණේ පුදුම හැකියාවකි. ඇය 'අපේක්ෂා' කෙටි කතාව තුළින් ද තුළන පවුල් සංස්ථාව තුළ පවතින විවිධාකාර මානසික තත්ත්වයන් යථාර්ථවාදී ලෙස මානව හිතවාදී දැඡී කේෂයකින් අවලෝකනය කර තිබේ.

මධ්‍යම පන්තිකයින් තම දරුවන් තමන්ට වඩා ඉහළ ස්තරයක තැබීමට ගන්නා උත්සාහයත්, ඒවා ඉටු නොවීමෙන් සිත් තුළ පහළ වන්නා වූ වේදනාවත් අපේක්ෂා කෙටි කතාවේ පුදාන අන්තර්ගතය වී ඇත. එමෙන් ම පිටස්තර දරුවන් තම දරුවන්ට වඩා ඉහළ යැම පිළිබඳ මතුවන ර්ව්‍යාකාරී සිතුවිලි ද මෙහි මතාව නිරුපණය කොට තිබේ. දියණියගේ ප්‍රතිඵල ඇසුණු වහා ම මවගේ සිතට තැනෙන්නේ පහත සඳහන් සිතුවිල්ලයි.

"කාලාන්තරයක් කිස්සේ තැනු නිවහනක් මගේ ඔවුන් උඩ කඩා වැළුණාක් මෙන් මට දැනුණි." දරුවන් පිළිබඳව තිබූ බලාපොරොත්තු කොනෝක් ද යන්නත්, ඒවා බැඳ වැළුණු පසු දෙනෙන වේදනාව මොනතරම් හයානක ද යන්නත් රිට ගැලපෙන උපමාලාකාරයෙන් යුතු මේ කියමන තුළින් මතාව පැහැදිලි වේ.

ඉත් පසු ඇය හාගා එනම් සිය දියණිය වෙනුවෙන් ඇප කැප වූ අපුරු ආවර්ජනය කරන්නේ දැඩි වේදනාවෙන් හා කේපයෙනි. "මුන්ට මොනවයින් අඩු පාඩුවක් කළා ද? රිසුපත්වලට කොවිවර තම් සල්ලි යන්න ඇදේද? සඩ්පේක්විස් හතරට ගුරුවරු හතර දෙනෙනුගෙන් රිසුපත් ගත්තා....." මෙම දේශාරෝපණය අසා සිටි සේවිකාවගේ ප්‍රකාශයෙන් නිවැසියන්ගේ බලාපොරොත්තු ඇ ද හඳුනාගෙන තිබූ බව පෙනේ.

"හාමු හාගා බෙකිට බනින්න එපා. මොනවා කරන්න ද?"

දියණියගේ ප්‍රතිඵල අසාර්ථක විමටත් වඩා දන්නා කියන අයගේ දරුවන්ගේ ප්‍රතිඵල සාර්ථක වූවෙන් යන ර්ව්‍යාකාර සහගත සිතුවිලි මව තුළ පහළ වූ අපුරු කතුවරිය නිර්ව්‍යාමී ලෙස ඉදිරිපත් කරන්නේ පරිසරය ද රිට සම්බන්ධ කර ගනිමිනි.

අසහනකාරී තත්ත්වයෙන් තරමක් හෝ මිදිමට ඇය කන්ද පාමුලට ගිය ද ඇය හමුවට එන අපේක්ෂාගේ මව දැකීමෙන් ඇයගේ සිත සසල වේ. අපේක්ෂාගේ විශිෂ්ට ප්‍රතිඵල දැනගත් පසු ඇය අසුරු තත්ත්වයකට පත්වන්නේ තමාට වැඩි එල කරදුන් ගැහැණියකගේත්, තමන්ගෙන් උපකාර ගෙන පාසල් ගිය අපේක්ෂා නම් සිජ්‍යාවගේත් ජයග්‍රහණය හේතුකොට ගෙන ය.

කිසියම් අලාභයක්, අවාසියක්, වේදනාවක් සිදු වූ මොනානේ ම දරාගත නොහැකි වුවත් ක්‍රමයෙන් එය ඉවසා සිටීමේ හැකියාව මිනිස් කමේ ලක්ෂණයකි. හාගාගේ මව අපේක්ෂාගේ මව කැටුව සිරිපොද වැස්සේ ඉදිරියට ගමන් කිරීම වේදනාව සමන්ය වීමකි. මේ අතර දිව ආ අපේක්ෂා ඇයගේ දෙපා වැන්දා ය. කථා නායිකාව සෙනෙහසින් ඇගේ හිස අත ගැවේ ඇගේ බලාපොරොත්තු සුන් වුවත් ලැබූ ජයග්‍රහණය සතුවක් වූ නිසා ය.

"හාමිනා වින්ත පොටින් තම ඇස් පිස දමුනු මගේ බොද වූ දෙනෙන්හි ගැවුණි."

කතාව අවසන් වන්නේ තම බලාපොරොත්තු සුන් වුව ද අපේක්ෂා වැනි අසරය දුරියකගේ බලාපොරොත්තු ඉටුවීම සතුවට හේතුවක් බව සිතු නිසා විය හැකි ය. මේ අපුරින් ඉහත සඳහන් කෙටි කතා දෙනෙන් බලාපොරොත්තුව, විශ්වාසය, ර්ව්‍යාකාර, පරම්පරා ගරවය වැනි මිනිස් ගුණ තුළුණ මැත්ත්වීන් නිරුපණය වී ඇති අපුරු පැයසිය යුතු ය.

07. උසස් කාවා නිර්මාණයක අන්තර්ගතය මෙන් ම අත්දෑකීම් ප්‍රකාශ කිරීමේ ද එහි මූලික ලක්ෂණ විය යුත්තේ ඉදිරිපත් කරන අදහස්වල අර්ථාන්විතහාවය හා අපුරිවත්වයයි. මෙවැනි නිර්මාණ රසික සිත් තුළ තැවත තැවත මින්නාද කරන්නේ කටියා විසින් හාඟා මාධ්‍ය හෘදාය හෘදාය හේතුකොට ගෙන ය. තුළන පදා සංග්‍රහයේ මෙවැනි සාර්ථක නිර්මාණ රසස් දක්නට ඇත.

ඉහත කි ගුණාංගවලින් පරිපුරුණ කටි පෙළක් ලෙස දායාසේන ගුණයිංහගේ "එනෙර සොඩ් දුවට" කටි පෙළ නම් කළ හැකි ය.

මෙම කවි පෙළ කියවන විට රසික සින් තුළ ප්‍රබල කම්පනයක් මෙන් ම ආය්ච්චායක් ජනනය වෙයි. රචකයා විසින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා උච්ච හාජා මාධ්‍යයක් යොදා ගත් නිසා කවියාගේ සින් තුළ ප්‍රතිනිර්මාණය වූ අදහස් රසික සින් තුළ ද ඒ අපුරින් ම විනුණුය වෙයි.

"වැඹැරි ගිය උණුලේ නැත
සුව යහනක් සැපුණේ
වියලි ගිය දෙනනේ නැත
කිරි බිඳුවක් එරුණේ
කප පවතින තුරු නොනිමෙන
සුපුමෙන් සමු ගැනුණේ
හිරු ගිලිහෙන මොහොනන නුම
මග අයිනක රුදුණේ"

පිටු ගණනකින් කිව පුතු බොහෝ දේ මෙසේ පිවුකොට දැක්වීමට කවියා සමත් වුයේ බස අවස්ථාවේවිතවත්, අරපවත්ව, රසවත් ලෙසන් හාවිත කිරීමට දත් නිසා ය. දරුවා තමා හැර යාමෙන් මවට දැනෙන රුදුරු වේදනාව තෙකතරම් ද යන්න "කප පවතින තුරු නොනිමෙන" යන කාවෙෂ්ක්තියෙන් ධිවනින වේ.

තම අත්දැකීම් රසිකයාට සම්ප කිරීමට උච්ච හාජා මාධ්‍යය සාර්ථකව යොදා ගැනීමට පද සංයෝගය පිළිබඳව ද මනා දනුමක් නිබිය පුතු ය. "හිරු බැසයන" දෙපදයට වඩා "හිරු ගිලිහෙන" යන පද සංයෝගය නිසා මවගෙන් වෙන්වන දියණිය පිළිබඳව දැනෙන වේදනාව වඩාත් තිවු වී ඇති. මෙම කවි පෙළ විශිෂ්ට නිර්මාණයක් වීමට එහි අත්තරගතය මෙන් ම හාජා විලාසය ද පාදක වී ඇති බව මැනවින් පැහැදිලි වේ.

සිය නිර්මාණ සඳහා පර්යේපණාත්මක බසක් හාවිත කළ ගුණදාය අමරසේකරයන්ගේ නිර්මාණ බොහෝදුරට සාර්ථක වී ඇත්තේ කාවෙෂ්වරිත බසක් පරිහරණය කළ බැවිති. මහු බස ගැන තෙකතරම් සැලකිලිමත් වේද යත් උපමා, රුපක පමණක් නොව නිර්මාණයන්ට අදාළ තේමාවන් පවා මහුව ම අලේණික එවා ලෙස පෙනේ. හාජාව පිළිබඳව මහු ලබා ඇති පරිවය මහුගේ නිර්මාණවල වාච්‍යාර්ථයට වඩා ධිවනිනාර්ථය සම්බුද්ධීමෙන් පෙනේ. ඉහත කි ගුණාග රසක් මහුගේ "කතරගම" කවි පෙළ තුළින් ප්‍රකට වේ.

මෙම කවි පෙළේ තේමාව වී ඇත්තේ දේව සංකල්පය නොනාකා හැරීමට උප්සාහ ගත් පුද්ගලයකුගේ බුද්ධින්දිය අනිහාවා හාවෙන්දිය නැගී සිටි ආකාරයයි. තෙනෙන් තරක විනරක කළත් පොදු ජන විදාහමයට ගැනීමට සිදුවන කවියා රසික සින් තුළට එය ගෙනෙන්නේ හාජාව මැනවින් පරිදිලනය කරමිනි. තේමාව හා මැනවින් බැඳුණු අගනා කාවා නිර්මාණයක් තුළින් කතරගම පුද්ධිම අප මනසේ මෙලෙස අපුරුවට මවන්නේ බස හාවිත කිරීමේ කුසලතාවය නිසා ය.

"සිය දහස් පන්දමින් ගිනි නගයි විනිදු	යයි
බෙර දුවුල් භඩ අසා ඇගෙහි මස වියරු	වෙයි
සිය දහස් ගිගිරි භඩ තන් පලා ඇතුළු	වෙයි
මුළු සිරුරේ ලේ නහර කිඩි පොලා නැග	සිටියි"

පන්දම් එලි, බෙර, දුවුල්, ගේජ් නාදය, දෙසවත් හා ලේ නහර මිස්සේ ඇය කිළිපොලා යන අපුරු මෙසේ උද්ධේශයෙන් කියාපූමට බස මෙන් ම එට අදාළ විරිත ද හේතු වී ඇති. දේව සංකල්පය පිළිබඳව මීනිස් වින්තනයේ ස්වභාවය සාර්ථකව කියාපූමට "කතරගම" කවි පෙළෙන් හැකිවුයේ ගුණදාය අමරසේකරයන්ට පදනයේ අත්තරගතය ගැන මෙන් ම කාවෙෂ්වරි හාජාව ගැන ද මනා අවබෝධනක් තිබු නිසා ය.

කොළඹ පුගයේ මුල් පරපුරේ කවියකු වූ එස්. මහින්ද හිමියන් ද තම නිර්මාණවලට උච්ච හාජා මාධ්‍යයක් යොදා ගැනීමට උපන් හපන්කමක් දක් වූ ආකාරය එතුමාගේ කාවා නිර්මාණ රසකින් හෙළි වේ. දරුවන්ට පමණක් නොව, වැඩිහිටියන්ට ද එක සේ රසවිදිය හැකි සාර්ථක නිර්මාණයක් ලෙස "දරු නැලවිල්ල" ප්‍රකට වුයේ හාජා හාවිතයේ දී එතුමා දක් වූ ප්‍රතිභාව නිසා ය. නැලවිලි ශියක ඇතුළත් විය පුතු රිද්මය පමණක් නොව, පරල පදමාලාව ද මෙම පැදි පෙළේ දක්නට ලැබුණ ද අප රචකයාගේ කාවා දාළ්ටිය වී ඇත්තේ අනාගත පරපුර තුළ දේශාමිණය, ජාතිකාජිමානය හා නිදහස් වින්තනය ජනිත කරවීමටයි. එය ස්වභාවයකාරයෙන් ම සාර්ථක කර ගැනීමට හාජා මාධ්‍යය පිටිවහලක් වූ අපුරු පහන සඳහන් කවි හොඳ ම නිදුළුන් ය.

"නිදහස මහ මුහුදක් වේ
 එහි උල්පත පුත නුඩී වේ
 ඒ බව සිහි කොට මෙලො වේ
 පුතුකම ඉටුකළ පුත වේ"

ආගමික හක්තිය හා ගාන්ත රසය පිළුවකාට දක්වමින් සරල පද වැළැ කිහිපයකින් හරවත් හා රසවත් අරුතක් දරුවකුට ක්ෂණිකව වැටහෙන අයුරින් කියා පැමිට අප හිමියන් බස හසුරුවා ඇති අයුරු අපුරු ය.

"නිදහස නමැති මහ මුහුදේ උල්පත නුඩී"යයි පවසමින් අනාගත පරපුරට හරවත් උපදේශයක් දීමටත් අප කළියා සමත් වන්නේ සිය නිරමාණයට බස සාර්ථකව යොදාගත් බැවුනි.

"ලක් වැසියන් කෙරෙහි නැමි
 අරහත් මහ මිහිදු හිමි
 පෙවුවේ උතුම් සඳහම් මි
 පුත නුඩුවත් පොවම් එ මි"

ජාතිකාජිලානය දැනවීමට මහත් සේ උපකාරී වන මෙම කවී පෙළ අර්ථ රසයෙන් හා ගබ්ද රසයෙන් ද අනුත වන අතර, "උතුම් සද්ධර්මය පුතුව පොවන බව පැවසීමෙන්" එතුමා කාච්චකරණය කෙරේ පැ කුසලතාවය මෙතෙක් යැයි සිමා කිරීමට බැරු තරම් ය. වාචකර්ථය අහිභවා යන ව්‍යාංගාර්ථය තුළින් අපගේ ජාතික අනන්‍යතාව මෙසේ ලොවට හඩ ගා කිමට එතුමා හාටින කරන ලද්දේ සරල පද වැළකි. බස සාර්ථක නිරමාණයක් සඳහා භැසිරවිය යුතු ආකාරය ඉහත සඳහන් කාචක නිරමාණ තුනෙන් ම මනාව පැහැදිලි වේ.

08. ශේෂේය සංස්කෘත නාච්ච රවකයු වන ශ්‍රී හර්ෂදේශ්‍යන් විසින් රවිත රත්නාවලි නාච්චය පායික, ග්‍රාවක හා ප්‍රේක්ෂක ජනතාවගේ සිත් ඇද බැඳගත් විශිෂ්ට නිරමාණයකි. වාසවදන්තා බිසව, උදයන රුප හා සාගරිකා මෙහි ප්‍රධාන වරිතවන අතර යෝගන්දරායන, වපුහුති, පුස්ගතනා, කාස්වනමාලා ආදි අතුරු වරිත ප්‍රධාන වරිත පෝෂණය කරයි.

නාච්ච ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා ම ප්‍රධාන ගැටීම්වලට මුහුණපාන වාසවදන්තා බිසවගේ වරිතය රසික හදවත් දිනා ගන්නේ ඇය සතුව ඇති පුරියෙශ් ගුණාංග නිසා ය. නාච්ච රවකයා ඇය අප හමුවට ගෙනෙන්නේ ස්වාමි හක්තියෙන් පරිපුරුණ මතෝනන්දතිය පුරුෂී පතිනියක් ලෙසිනි. කාමලෝලි උදයන රුපගේ නිදහස් වර්යාවන් නිසා මෙම කුල කාන්තාවට විදින්නට සිදුවන දුක් ගැහැට අපමණ ය. ඉන් වඩාත් ම ඇයගේ හදවත රිද්වන ප්‍රබලතම ගැටුලුව වූයේ තමා අමතක කොට අන් ස්ත්‍රීයකට ප්‍රේම කිරීමයි. යොවනත්වයෙන් හා රුප සෝඛාවෙන් ද ගුණ නැඹු බෙලෙන් ද නොඅඩු වාසවදන්තා බිසව උදයන රුපගේ ම වර්ණනයට හසු වූයේ මෙලෙසිනි.

"මල් වැනි මුදු සිරුර මනා
 සිහිනිග නෙන් විසි කරනා
 මුව මඩලෙහි රුදුණු සිනා
 ඇයමය මද දද ලෙල නා"

තම බිසව මෙලෙස වර්ණනා කරන උදයන රුප සාගරිකා නම් සේවිකාව කෙරෙහි පාන අනුරාගී බව වාසවදන්තා බිසව කෙසේ දරාගන්න ද? එබැවුන් රුපගේ නෙන් ඇය කෙරේ යොමුවේම වැළැක්වීමට තමා දුරු සියලු ප්‍රයත්නයන් අසාර්ථක වීම බිසවට දරාගත නොහැකි යෝගයකි, කෝපයකි. එහෙන් එම සිද්ධී හා අවස්ථාවලට බුද්ධීමත්ව හා සූක්ෂම ලෙස මුහුණ දෙන ආකාරය විශ්වසනීයත්වයකින් ප්‍රේක්ෂක හමුවට ගෙන ඒමට රවකයා දක්වා ඇති ප්‍රතිඵාව අපුරු ය.

සාගරිකා අදින ලද විතුය දුටු බිසව කෝපයට පත්ව ඒ ගැන රුපගෙන් ප්‍රශ්න කරයි. පසුව ඇය සැලපුම් සහගත ලෙස කෝපය සාගවාගෙන කාංචනමාලා කැටුව විදුෂකට ද දොස් පවරා තමාගේ හිස කකියන බව රුපට කියා යන්නට සැරසේයි. රුප ඇය නතර කිරීමට සාම්පූර්ණ අදිනු ලැබුව ද ඇය ඉතා විනින ලෙස රුපට කරුණු කියා පිටව යයි. ඇයගේ මෙම අවස්ථාවේවිත හැසිරීම ප්‍රේක්ෂකයන්ගේ නොමද පැසසුමට ලක්වේ. මෙසේ දුඩී සායමයයකින් කටයුතු කරන ඇයට තැවත වරක් දක්නට ලැබෙන්නේ අන් කවර අවස්ථාවකටත් වඩා දිරිය නොහැකි සිද්ධීයකි. හිතට වේදනා ගෙන දුන් සියලු සිද්ධීන් අමතක කොට තම දෙපා මුළ වැද වැළැණු රුපට සමාව දීමට සිත හදාගත් වාසවදන්තා තම ස්වාමියාගේ ගෙල වැළඳගෙන සනසන්ට සිතමින් පිවිසේයි.

ඒහෙන් ඒ මොහොත අන් සියලු ම අවස්ථාවන්ටත් වඩා හිත පාරන අප්‍රසන්න දුෂ්චරක් විය. එනම් අනුරාගයෙන් මත්ව සාගරිකා සමග වාසවදන්තා විවේචනය කරමින් ජ්‍යෙමාලාප දොඩිවන උදයන රුපු ය. තමා පතිභක්තියෙන් පුදන ස්වාමියා මේ අයුරින් හැසිරීම බිජිදකට ඉවසාගෙන සිටීම කළ නොහැකි බව කුවුරුත් දත්තා සත්‍ය කරුණකි. ඒහෙන් උණුවන හදවතක් හා පතිභක්තියක් ඇති වාසවදන්තා තමා ඉදිරිපිට කදුල් සලන රුපු දක එය විද දුරාගත් අයුරු රචකයා පවසන්නේ මෙසේ ය.

**"සිසිල් නොවුණු ඇයගේ හද සෙවි ගිනි
නිවුණේ උණු කදුලැලී වන් සැරෙණකින්"**

මෙම අවස්ථාවේ රුපුට පමණක් නොව, තමා යටතේ සිටීමින් තමා රවතා ක්‍රියාකරමින් රුපුගේ නොපනත්කම්වලට ද සහාය වූ විද්‍යාපිට පවා සමාව දීමට තරම් උසස් මානසිකත්වයක් වාසවදන්තාගේ වරිතය තුළින් මැනවින් පසක් වේ.

මෙවන විට ඇයගේ කෝපයට හසු වී ඇත්තේ සාගරිකා පමණක් වුවත් ඇය කෙරේ ද බිසවගේ සිත උණුවන්තේ ඇය නේපරිඛයෙහි හටගත් ගින්තට අඩු වී ලිය යතියි බිසට පත්වීම නිසා ය. අනුත්තේ දුක කෙරෙහි ඇයගේ සිත මෙලෙස යොමුවන්නේ සත්පුරුෂ ගුණ රසක් ඇය සතුව ඇති බැවිනි. සාගරිකා ගින්තෙන් බෙරාගැනීමට රුපුට ම පැවසීමෙන් ඇයගේ නිරමල අදහස් කෙරේ ජ්‍යෙක්ෂණ අවධානය යොමු වේ.

තමාට මුහුණපාන්තට සිදු වූ සියලු ම උවදුරු නිම වූ පසු සාගරිකා යනු තම රත්තාවලි තැගණිය බව දැනගත් මොහොතේ ඇය සෙනහඩින් වැළඳගෙන තමා අතින් සිදු වූ වැරදීවලට කමිපා හා ලැංශ්ඡාවන මොහොත ද ඇයගේ උදාර වරිත ලක්ෂණයක් හෙළි කරයි. එතම් තමාට අන් අය එමෙන් ම තැගණිය ද කළ ගින් පැරීම් අමතක කොට තමාගෙන් සිදු වූ දේ ගැන පමණක් සිතා දුක්වීම පුහුදුන් හැම කෙනෙකුට ම කළ නොහැකි ය. එය ද ඇයගේ තැණුවන් බවේ ලක්ෂණයකි.

අවසානයේ වාසවදන්තා බිසව විසින් තමාට කළ හැකි උපරිම කැපවීම ද කරන්නේ මෙසේ ය.

"එන්ඩ් රත්තාවලි එන්ඩ් සහේදිරියක් වශයෙන් මේ විකවත් කරන්ඩ් මට ඉඩ දෙන්න (සිය පළදනාවන්ගෙන් රත්තාවලි සරසා අතින් අල්ලාගෙන රුපු කරා එළඹ) ස්වාමිපුදු මගේ සහේදිරි රත්තාවලිය හාර ගන්න."

මෙසේ තම නංගි රුපුට හාරදෙන ඇය සැමියකුගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් කොටස ද නොපිරිහෙලා ඉටුකරන ලෙස රුපුට කියයි. මින් එනුමිය අවංකව ම මෙම උදාර කර්තව්‍ය පැළිඳිලක් නොමැතිව කළ අයුරු ලොවට ම ආදර්යයකි. මෙම අවස්ථාවේ වුපුහුති විසින් "දේවිය" යන නමට ඇය සුදුසු බව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් ඇයගේ සුවිශේෂී ගුණ තව තවන් මතු වේ.

තමන්ට මුහුණපැමට සිදු වූ සියලු ම ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් දෙමින්, පතිතියක ලෙස කළ යුතු යුතුකම් සියල්ල ඉටුකරමින් අවසානයේ තම පණ දෙවැනි කොට සලකා පුද සත්කාර කළ ස්වාමියා අවංක සිතින් තම තැගණියට හාර ද ඇයගේ දිවී ගමනට සුබ පතා රුපුට උපදෙස් දීමට තරම් නිහතමානීව ක්‍රියාකළ "වාසවදන්තා" බිසවගේ වරිතය මෙලෙසින් රසික හමුවට ගෙන ඒම පැසසිය යුතු ය.

වාසවදන්තා වරිතය සහංද මනසේ සැමදා රදී පවතින්නේ තමාට මුහුණ පැමට සිදු වූ සියලු ප්‍රශ්න සියුම හා අවස්ථාවේවිතව තම විරුද්ධවාදීන්ගේ පවා හිත් නොතලා විසඳාගත් උතුම් කුල කාන්තාවක නිසා ය.

❖❖❖❖

01.	1.1 (3)	1.2 (2)	1.3 (2)	1.4 (1)	1.5 (5)
	1.6 (3)	1.7 (2)	1.8 (4)	1.9 (2)	1.10 (5)
	1.11 (3)	1.12 (2)	1.13 (3)	1.14 (2)	1.15 (2)
	1.16 (5)	1.17 (4)	1.18 (2)	1.19 (4)	1.20 (4)

02. (අ) (i) ඒකාකාරීත්වය - සියලු ම වර්ණනාවල
වෙනස්කම - උපමා ඇතුළු අලංකරණ විධි
- (ii) දේශීය ලක්ෂණ විරල වූ ගතානුගතික කාචා වර්ණනා ප්‍රබන්ධ කිරීම සහ සංස්කෘත කාචායේ දක්නට ලැබෙන ප්‍රකාශන කුම් හා අලංකාර රිති මුවන් ඉතා උච්චමනාවෙන් අනුගමනය කර තිබීම නිසා
- (iii) අනුරාධපුර පුගයේ පදා කාචා සාහිත්‍යයක් පැවතුණු බව
- (iv) රාජධානී බවට පත් වූ නගරවල නම් පදනම් කොට ගෙන
- (v) පුරපුවර - උතුම්, ගේෂ්‍ය, උසස් / උත්කාෂ්ට නගර (උත්කාෂ්ට නුවරඑළු) තුළනාත්මක - සන්සන්දනාත්මක, සමානකොට බැඳීම, සමානව සලකා බැඳීම
- (ආ) ආර්ථික සංවර්ධනයට අවශ්‍ය සමාජ වෙනස්වීම වඩාත් ම දිය හැකිවන්නේ අධ්‍යාපනය කුළුනි. එබැවින් නවාකරණයට බාධක වන සිරිත් විරිත් හා ඇගයීම් බැහැර කළ යුතු ය. මෙසේ කිරීමෙන් සමාජයේ නායකත්වය පිළිබඳ විවිධ වෙනස්වීම් ඇති වේ. තුහා සාධන අංශයක් ලෙස තොට, සංවර්ධන පරමාර්ථයන්ට අවශ්‍ය ලෙස අධ්‍යාපනය යෙදීමෙන් ආර්ථිකය සඳහා පුරිගේ පුද්ගලයන් බිජිම් ද විශ්වසනීයන්වයකින් නවීන කාර්මික යානය ජනතාවට පිළිගැනීමෙන් ද හැකි වේ. රටක ආර්ථික සංවර්ධනයට ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණයට වඩා ජනතාව ලබන කාර්මික දැනීම් ප්‍රමාණය ප්‍රධාන තැනක් ගනී. (වචන 71 සි)
03. (i) රටක සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට බාධා පමුණුවන ස්වාභාවික විපත්ති
මිහිතලය මත වෙසෙන. හා පවතින ජීවී අංශීවී වස්තුන් රුක ගැනීමේ ආරක්ෂකයා වන්නේ වායු ගෝලයයි. ඒට සම්ගාමීව ඕසේන් ස්තරය ද මෙම ආරක්ෂක ක්‍රියාදායාවට එක් වෙයි. පරිසරය මෙලෙසින් ගිතකාලීව මිනිසාට සැලකුව ද මුවන් විසින් එය අම්තකක කර දැමීමේ විපාක අද ලෝවැසි සියල්ලන්ට ම විදින්නට සිදු වී ඇත.
සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට බාධා පමුණුවන ස්වාභාවික ව්‍යසනයන් පිළිබඳව අද ලෝකයේ නන් දෙසින් අසන්නට ලැබේ. මිහිකත උණුසුම් වීම හෙවත් ගෝලය උෂ්ණග්‍රැවය වැඩිවීම මේ ප්‍රබලතම හේතුව බව විද්‍යායුයින් වැඩිදෙනුකූගේ මතයයි. වර්තමාන මිනිසා විසින් නිරතුරුව ම අපරැලිත කාබනික ප්‍රමාණයක් වා තලයට මුදා හැරීම හේතුකොට ගෙන අද මිහිතලය යමහල් සංයිද්ධියකට මුහුණ දී ඇත. එම නිසා ශ්‍රී ලංකාව පමණක් තොට, ඉන්දියාව, ඕස්ට්‍රොලියාව, ජපානය, වීනය, අමරිකාව, ඇශ්‍රීලංකානානය ආදී බොහෝ රටවල් ප්‍රව්‍යේඛ පුළු පුලු; ලා - නිනා හෝ එල් - නිනේ වැනි අම්ලයන්, මහා ගංච්චර, නාය යැමි, ගිනි කදු පිපිරිම්, පුනාම්, අයිස් වැසි මෙන් ම සාගර ජලය ඉහළ යාම නිසා ඇතිවන බිජිපුණු තත්ත්වයන් ආදී ස්වභාවික ව්‍යසන රෝගයට ගොඳුරු වී ඇත.
මෙම අව්‍යාපනාවන්න තත්ත්වය ඇතිකරුමෙන් වඩාත් ම දායක වන්නේ ඇමරිකාව ආදී සංවර්ධන වූ රටවල් ය. මුවන්ගේ අධි පරිසේක්ෂන රටාව හා කාර්මිකරණය නිසා එම රටවලින් හරිතාගාර වායු වැඩි ප්‍රමාණයක් වායු ගෝලයට එකතු වේ. මෙවැනි ස්වාභාවික විනාශයන් සමග ඇතිවන්නා වූ ව්‍යසනවලින් වැඩි පීඩාවට පත්වන්නේ ඉන් මිදීමට පහසුකම් තොමැති වන්නේන් ශ්‍රී ලංකාව වැනි තුන්වැනි ලෝකයේ දියුණුවෙමින් පවතින රටවල්වලට පමණි. ප්‍රබලයාට දුබලයාගේ දුක තොනේරෙන බව ඔප්පු කරමින්, ලෝකයේ අති බැරැදුම් ප්‍රශ්නයක් වන මෙම පාරිසරික ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය සැලසුම් කොතොක් සතස් කළ ද ඇමරිකාව ඇතුළු බලවත් රටවල් කිහිපයක් විවිධ බාධක ඇති කිරීමෙන් එය පැහැදිලි වේ. එසේ වුව ද සොබා දහම වැරදි කළ අයට එය සිහි ගන්වන්නට මෙන් එම රටවලට ද මේ වන විට අකාරුණිකව ක්‍රියා කිරීමෙන් කරුණු පහදා දී ඇත. ඉහත සඳහන් පරිදි කාලගුණ විපර්යාසයන් හේතුකොට ගෙන ලෝකයේ විවිධ දිගාවල ලක්ෂ සංඛ්‍යාත මිනිස් ජීවිත මෙන් ම අයිමිත දේපළ හානි ද සිදු වී ඇත.

සාමාන්‍ය ජන ජීවිත වරින් වර අඩාල කළ මේ ව්‍යයන අමරිකාව, බ්‍රිතාන්‍යය හා ජපානය වැනි රටවල්වල හිම පතනය නිසා වූ භානි ද බොහෝ ය. හිමෙන් වැසුනු මෝටර් රථ මහ මග නතර ව තිබෙන අතර, ගුවන් පළවල හිම තව්ව නිසා ගුවන් ගමන් අඩාල වූ අවස්ථා ද නිරතුරුව ම අසන්නට ලැබුණි. කාලගුණය හදිසියේ මෙලස උඩු යටිකරු වීම නිසා බොහෝ රටවල ආර්ථික, සාමාජික ප්‍රශ්න රසක් මතු විය.

ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවලට අතිතයේ දි වඩාත් බැයෑරුම් ප්‍රශ්න ලෙස තිබුණේ දරිද්‍රාවය, මන්දපෝෂණය හා ජීවන වියදමයි. එහෙන් මැත කාලයේ දක්නට ලැබෙන්නේ නිර්න්තරයෙන් ම සිදුවන ස්වාභාවික විජ්‍යත්තින් ය. 2004 පුනාම් ව්‍යසනයත්, ඉන් පසුව මේ දක්වා වරින් වර ඇති වූ ජල ගැලීම් සහ මෙම වර්ෂයේ සිදු වූ විවිධ ස්වාභාවික උපද්‍රවයන් ය. මේ නිසා ස්වාභාවික විපත් හේතු කොටගෙන නව ප්‍රශ්නාවලියක් මතු වී ඇත. මුළු ලෝකයට ම මෙම තත්ත්වය උදා වී ඇති නිසා තම රට, තම ජාතිය රක ගැනීම ඒ ඒ රටවලට ම අයිති කාර්යයක් බව රටවැසියන් සිතිය යුතු ප්‍රධානතම කරුණකි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ගොවීම් විශාල ප්‍රමාණයක් විනාශ වීම ආර්ථිකය අඩංගු වීමකි. ඒවා යළි ගොඩනැගීමට ගත යුතු පියවරවල් සාකච්ඡාවට භාරතය විය යුතු ය. අනෙක් රටවල් ද ස්වාභාවික විපත්වලට ගොදුරු වූ නිසා එම රටවලින් සහල් ගෙන්වීම පිළිබඳව ද ගැටුපු මතු වෙමින් පවතී. අපට මේ අවස්ථාවේ උතුරෙන් ලැබෙන වී අස්වැන්න ගැන තරමක් හේ සැනැපුමක් ලැබිය හැකි ව්‍යව ද එම සහල් පරිභේදනය සඳහා සැලසුම් සහගත වැඩ පිළිවෙළක් යෙදිය යුතු ය. ගොවී බිම් විනාශය සහල්වලට පමණක් තොවී, අනෙකුත් කෙළි නිෂ්පාදනවලට ද තදින් ම බලපා ඇතු. පසුගිය කාලයේ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් ඉදිරිපත් කළ ගෙවතු වගාව සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කළහොත් වැට් තිබෙන ආහාර අරුමුදයෙන් තරමක් හේ මිදීමට ප්‍රාථමික වනු ඇතු.

මෙවැනි හදිසියේ ඇතිවන ස්වාභාවික විපත්වල දී දේශපාලන හේ වෙනත් වාද සේද තොතකා එකමුතුව ජාතියක් ලෙස ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීම ඉතා වැදගත් වේ. තව ද පක්ෂ විපක්ෂ සේදයෙන් තොරව ඉදිරියේ දී සිදුවිය හැකි ස්වාභාවික ව්‍යසනයන්ට මුළුණ දීමේ ගක්තිය පමණක් තොවී, එවැනි තත්ත්වයන් ඇති තොවන්නට ක්‍රියා කිරීමට සැමැදෙන එකා මෙන් පෙළ ගැකිය යුතු ය. රටක මෙවන් විපත්වලින් දැඩි පීඩාවන්ට පත්වන්නේ පොදු ජනතාවයි. එම නිසා දේශපාලන වාසි තකා එකිනෙකාගේ ගුණ දොයු තුවා දක්වන්නේ නැතිව රට සංවර්ධනය කිරීමට ඇප කැප වීම ඉතා වැදගත් ය.

තව ද තුන්වැනි ලෝකයේ සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ආර්ථික දුබලතා ඇති ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල්වලට දේශගුණීක වෙනස්වීම්වලට හැඩා ගැනීමේ හැකියාව ඇත්තේන් අවම වශයෙනි. රටේ ආර්ථිකය ගක්තිමත් කිරීම ඒ නිසා ඉතා අපහසු කරුණකි. පරිසරය විනාශ කිරීමේ අහිතකර ප්‍රතිඵලය අපට ගෙන දුන් උවදුරු බොහෝ ය. එහෙන් එම ආපදාවන් මතු පරපුරට උරුම තොකෝට අපට හැකි අයුරින් පරිසරය රක ගැනීමට නිරතුරුව ම උත්සාහ දිය යුතු ය. ස්වාභාවික විපත්ති සිදුවන්නේ බලවතා, දුබලයා තොරා බෙරු තොවන බව අප සැම අත්දැකීම්වලින් ඉගෙන ගත්තෙමු.

එසේ නම් රට වෙනුවෙන්, අනාගත පරපුර වෙනුවෙන් ස්වාභාවික විපත්තිවලින් රට මුදවා ගැනීමේ පොදු ක්‍රියාකාරිත්වයකට සියලුදෙනා ම අවබෝධයකින් එක්සත් වීම කාලෝචිත ක්‍රියාවකි.

(ii) සාහිත්‍යාංශයක් වශයෙන් වර්තමාන ශිත ප්‍රබන්ධවල පවත්නා වැදගත්කම හා අනාන්‍යතාව

මිනිස් ජීවිතය සමග පාර්මිපරිකව බැඳී පවත්නා විවිධ සංස්කෘතික ගුණාංශ ජාතියක් සතු මහඟ දායාදයන් ය. අනාගත පරපුර යහුණු පිරි සත්පුරුෂයන් කිරීමට මෙම උදාර උරුමයන් මුවන්ට පවරාදීම වැඩිහිටි විද්‍යාංශයන් සතු යුතුකමකි. ජාතික අනාන්‍යතා ලක්ෂණ අතර ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගන්නා භාජාව ද ඉතා වැදගත් සංස්කෘතිකාංශයකි. භාජාවෙන් හරවත් වූ, ඔපවත් වූ සියලු සාහිත්‍යාංශ ද රටක අනාන්‍යතාවයට දෙස් දෙයි.

ඇතු අතිතයේ සිට ම ශිත සාහිත්‍යාංශයකට උරුමකම් කිමට තරම් සිංහල ජාතිය භාගාවන්ත වන්නේ 9 - 10 සියවස්වල ලියන ලද අර්ථාන්විත සිහිරි ගී කාවා හේතුකොට ගෙන ය. මේ අනුව භාව ප්‍රකාශන මාධ්‍යයක් වන ශිත තිර්මාණයට පමණක් තොවී, රසාස්වාදයට තුරු පුරුදු ජාතියකට උරුමකම් කිමට හැකිවීම වත්මන් අපට අහිමානයකි. පැරණි සම්භාවන සාහිත්‍ය ගුන්ප්‍ර වන සහභාවන, මුවදෙවිදාවත හා කවිසිංහිත ද අප ගී සාහිත්‍යයේ මහිමය ලොවට හඩු ගා කියයි.

මෙතරම් ප්‍රසාද මට්ටමක තිබු ගී සාහිත්‍යයේ ප්‍රගමනය තැවතත් අපට දක්නට ලැබෙන්නේ කොළඹ යුගයේ විසු ආනන්ද සමරකෝන්, පුතිල් ගාන්ත, ශ්‍රී වන්දුරත්න මානවසිංහ හා මරසිලින් ජයකොඩී පියතුමන්ගේ පුරෝගාමිත්වයෙනි. මෙම රටකයින් දරු උත්සාහයේ සමාජ්‍ය ලක්ෂණ සනිටුහන් තරන්නේ මහගම සේකරයන් විසිනි.

ඉන්පසු කුමයෙන් ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය තුළ පමණක් හැඳුණු වැඩුණු ගිතය ස්වාධීන මාධ්‍යයන් කිහිපයක් හරහා වර්තමානයේ අසන්නට ලැබේම ශ්‍රී ලංකා කිත රසික රසිකාච්‍රියන්ට අවස්ථාව දැන් උදා වී ඇත.

එක පුද්ගල ගිත ප්‍රසංග, ස්වාධීනව නිර්මාණ කළ ගිත තැබූ හා කැසට පට, ප්‍රතිඵාපුරුණ රචකයින් විසින් නිර්මිත ගිත ගුන්ප ආදිය නිසා යථාර්ථවාදී ගි නිර්මාණ නිරතුරුව ම රසවිදිමේ හාග්‍යය වර්තමාන ගිත ලෝලයින්ට උදා වී ඇත. ජනකාන්ත සාහිත්‍යාංශයක් වන මෙම ගිතවල අර්ථවත් හර පද්ධතින් ඇති අතර, ඒ තුළින් ශ්‍රී ලංකා ය අනන්‍යතාව ද විද්‍යා දක්වීම සතුවට කරුණකි.

මෙම ප්‍රව්‍යන්තාවයට සාධක වශයෙන් ඉදිරිපත් කළ හැකි නිර්මාණ රසක් අද අප සතුව තිබේ දැයේ වාසනාවකි. විශාරද අමරදේවයන් විසින් ගායනා කරන ලද, රත්න ශ්‍රී විශේෂිංහ කවියාගේ පහත සඳහන් නිර්මාණය අප ශ්‍රී සාහිත්‍යයේ සුබවාදී ප්‍රගමනයට හොඳ ම නිදුසුනකි. එහි වට්නාකම තවත් වැඩිවන්නේ රචකයා විසින් ම එය සත්‍ය අත්දැකීමක් බව පවසා ඇති නිසා ය.

"සුදු නෙඳම කේ සොර බොර වැවේ

මල් සුවද දුන් මහියාගන්

පුන් පෝයදා පාලොස්වකේ

මල් නෙලා විකුණු පන්සල්

වැවට කඹවර යා වුණා

සංසාර දුකු බෝ වුණා

නොලු මල් මිට ඉටුරුණා

එහා ඉවුරට පාවුණා

සිහින් සිරිපොද වැඩුණා

ඉවුරු දෙදෙකාපොල සේදුණා

සුදු නෙඳම මල දැස පියවී

මෙහා ගුවුරට පාවුණා"

කවියා පන්සලට එන බැඳීමතුන්ට මල් විකුණන පාසල් දීරියකගේ අකල් මරණය පිළිබඳව තමා ලද අත්දැකීම කාව්‍යානුෂ්‍යතියක් ලෙස එනම් සැම රසිකයුට ම විදාගත හැකි අපුරින් ඉදිරිපත් කරන්නේ තම ප්‍රතිඵාපුරුව කවිත්වය ප්‍රකට කරමිනි. සිය නිර්මාණයේ දී සුදු නෙඳම දීරිය සම්බන්ධ සංකේතය ලෙස යොදා ගැනීමෙන් ඇයගේ පිවිතුරු බව මෙන් ම යෝගය ද පළ කිරීමට මෙම සුදු වර්ණය හාවිත කොට ඇත.

ඡැමෙන් ම කවියා බොහෝ විට අප රට තුළ පන්සල් අසල මල් විකුණා ජ්‍රිවත් වන පවුල් සංස්ථා ගැන ද, ඔවුන් විදින දක් ගැහැට සමාජයට කියා පැම්මට ද මෙම නිර්මාණය උපයෝගී කරගෙන ඇත.

කවියා සැබු ලෝකය හා සම්බන්ධ වූ තරමට සිය නිර්මාණය විශ්වසනීයත්වයකින් ඉදිරිපත් කළ හැකි බවට හොඳ ම නිදුසුනක් ලෙස මෙම නිර්මාණය ගත හැකි ය. අප කවියා මිනිස් සමාජයට අර්ථවත් ජ්‍රිවන අරුතක් දීම ද මෙහි අරමුණ වී ඇත. පාසල් පන්ති කාමරයේ සිටින දරුවන්ගේ ඇතුළාන්තය විශේෂයෙන් ගුරුවරුන් දත් සිටියා නම් මෙවැනි හද සසල කරන අවස්ථා අවම විමට හැකි බව යන්න ය.

තව ද වර්තමාන ගි කළාවට හරවත් ගිත රසක් දායාද කළ රුහුක්කන සිද්ධාර්ථ හිමියන් විසින් නිර්මිත "සංසාරේ අපි" ගිතයේ පහත සඳහන් ගිත පදවලින් අප රටේ දිරිය ජනතාව අගයන ආකාරයේ රසවත් හා හරවත් බව පැහැදිලි ය.

"අව්‍යවත වැස්සට පුරු

මිනිසුන්නේ

දැනේ විරියෙනි රටවල්

නැගුණේ

ඒ මිනිසුන්ගේ මළගම

වෙනුවෙන්

මොන රජ මැදුරේද සුදු කොඩි

නැගුණේ"

මිනුම රටක කමිකරු ජනතාවට මානසික රෝ කායික සුවයක් විදිමට වරම නැත. ඔවුන් උපන්දා සිට මරණය දක්වා ම වැඩ කළ ද කිසිවකුගේ ප්‍රසාදයට ලක්නොවේ. මේ පිළිබඳව නිතර දෙව්වීලේ ඇසෙන ශියක් තුළින් සමාජය තරමක් රෝ දැනුවත් වෙනු නියතයි. එසේ නම් ගිතය සුන්දර වවන සම්දායක් නොව, යථාර්ථය ලොවට කියාපාන ප්‍රබලතම හාජ්‍යයකි. වර්තමාන කවියන් බොහෝ දෙනෙක් ඒ මහයු මෙහෙවර හරවත් ගි නිර්මාණ තුළින් ඉටු කොට ඇත.

බොහෝ විට අප ජන සමාජයේ දක්නට ලැබෙන අර්ථවත් අත්දුකීමක් උච්ච පදමාලාවකින් රසවත් ගිතයක් බවට පත් කිරීමට මහින්ද අල්ගම කළියා දක් වූ ප්‍රතිඵාවට කදිම නිදුසුනක් පහත දැක්වේ.

"රැක්අත්තන මල මුදුනේ
බඩු නටන හැන්දුවේ
සැදු අදුර පිය මං කර
කවුරුද එන්නේ...
ප්‍රතුනි බලන් යොමා තුවන්
කවුරුද එන්නේ...."

යකියාව සඳහා උදෑසන තිව්‍යින් පිටව ගිය පියා කරදරයක් නැතිව හැන්දුවට තිව්‍යට පැමිණීම බිජිඛට මෙන් ම දරුවන්ට ද නොමද සතුවකි. අප ජන සංස්කෘතියේ තවමත් සුරක්ෂා පවතින සාරධිතමයක් ලෙස මෙම අවස්ථාව කළාත්මකව රසික හදවතට ද්‍රාන් මට රවකයා සමත්ව ඇත. ගිතය පුරා ම අනුපාස රසය මවමින් "කවුරු ද එන්නේ" "කවුරු ද එන්නේ" යන යෙදුම ගිතයේ අර්ථය තිවු කරන අතර, අදහස් ප්‍රශ්නයිය අයුරින් ප්‍රකාශ කිරීමට මව, දරුවා හා පියා අතර ඇති යොදුරු සැබැඳියාව මවා පැමුවත් හේතු වේ.

තම මව්‍යිමේ සුන්දරත්වය, ප්‍රෝචිත්වය මෙන් ම අදීනත්වය හා සමගිදාමය පිළිබඳව ද අර්ථාන්වීත ගිත ලිඛිමට වර්තමාන කවියන් පෙළුම් ඇප ජාතික, ආගමික හා සංස්කෘතික අන්තර්ජාල ඒ තුළින් හෙළිමොට ජ්‍යෙනා සිත් තුළ ද දේශාභ්‍යමානය ඇතිකරලීමට ය.

වත්මන් කවියකු වූ ප්‍රතිඵල් සරත් පෙරේරා "උදාන ගිතය" නම් වූ සිය නිර්මාණය තුළින් එම කාර්ය අයුරුවට ඉටු කළ අයුරු මෙසේ ය.

"උපතින් උද සැනසුම්
සැපතින් පිර මනරම
ලක් දෙරණ ලක් දන වෙත
පත් මේ සුව තිවහල්

රන් කරලින් මන් පොබයන
රන් කෙත සිරි රඳනා
පින් මහිමෙහි රන් පුගයෙක
රන් අරුණුලු රගනා

මංගල බරණින් සැරයි
රන් ජය මිණි ලෙපුවා
මංගල ගමනක් අරඹයි
තුන් හෙළය ම නළවා"

ලක් දෙරණ මත උපත ලැබීම නීම් හිමි නැති සතුවක් වත්තෙන් සුන්දරත්වය, නිදහස හා සැනසුම එහි සඳා පවතින නිසා ය.. තම රටේ විටිනාකම නොදත් කෙනෙකු වූව ද මේ ගිය ඇසු සැණින් ප්‍රිති ප්‍රමෝදයට පත්වන ලෙසට ගිත නිර්මාණය කිරීමට ගැනී දිවනිය ඇතිවන පද සමුදායක් මෙම ගිතයට යොදා ගැනීමෙන් රවකයාගේ නිර්මාණ කුසලතාව මැතිවින් ප්‍රකට වේ.

එමෙන් ම ත්‍රියිංහලය ම එනම් රුහුණු, මායා, පිහිටි ජන කොටස් සියල්ලේල් ම එකට සමගිදාමයෙන් බැඳී ඇති බව ද පවසා ඇති අයුරු අගනේ ය.

"මංගල ගමනක් අරඹයි
තුන් හෙළය ම නළවා"

ශ්‍රී ලංකික ජාතික අන්තර්ජාල මෙතරම් අයුරුවට පද කිහිපයකින් ගිතාත්මකව මාඩුරයයෙන් යුතුව පැව්‍යිය හැකිවන්නේ ගිත ප්‍රබන්ධකරණයෙහි පරිණත වූවෙකුට පමණි.

ඉහත සඳහන් ගිත රවකයන්ට අමතරව මේ මහයු මෙහෙවරට දායක වූ කවින් ලෙස සිරිල් සමරකෝන්, කරුණාරත්න ජයතිලක, පල්ලේගම හේමරතන හිමි හා ඔබ.ඒ. අබේසිංහ ආදි රවකයින්ට රසික ප්‍රණාමය හිමි වේ.

(iii) වසංගත රෝග නිවාරණයෙහිලා පොදු ජනතාවගේ කාරය හාරය

ලෝකයේ බොහෝ රටවල ජනතාවට නොලැබෙන නිදහස් සෞඛ්‍යය සේවාවක් ලබන්නට තරම ශ්‍රී ලංකා කිතුවින් වන අපි හාතුවන්තයේ වෙමු. එහෙත් එය ගැටුවුක් වී ඇත්තේ එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ඇතැම් නිලධාරුනුත්, එහි එල ප්‍රයෝගන ලබා ගැනීමේ දී පොදු ජනතාවත් නොයැලකිලිමත් අයුරින් කටයුතු කරන නිසා ය. මෙහි දී සාකච්ඡාවට භාජනය වන්නේ වසංගත රෝග නිවාරණයෙහි ලා පොදු ජනතාවගේ කාරය හාරයයි.

මැතක දී ගෝලිය වසංගතයක් බවට ලෝක සෞඛ්‍යය සංවිධානය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද “ඉන්ංග්‍රේලන්සා උණු” රෝගයක් ගැන සැලු වූ අවස්ථාවේ එම මුදුණ දීමට කළේතියා සූදානම් වූ බැවින් එය එම අවස්ථාවේ අප රටට පැතිරීම වලක්වා ගැනීමට පහසුවෙන් ම හැකි විය. එවැන්නක් කළ හැකි වූයේ විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍ය තුළින් රෝගය පිළිබඳව පුළුල් ප්‍රවාරයක් දුන් නිසා ය. එසේ නම් රෝගයේ හයානක තත්ත්වයන් ඉන් මිදිමට නිවැරදි උපදෙසුන් නිසි කළට ලැබේ නම් එය පිළිගැනීමට ජනතාව සූදානමෙන් සිටින බව වගකිවයුත්තන් වටහාගත යුතු ය. මෙසේ නිරෝගී පරපුරක් බිජ කිරීමට ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් සකස් කිරීම රුපයේ වගකිමක් වන අතර, එවැනි පියවරවල් සාර්ථක කර ගැනීමට රුපයට තම සහාය ලබාදීම ජනතාව සතු පරම යුතුකමකි.

වසංගත රෝගවල හයානකම අප පැයෙන්නන් පවා දැන සිටි අතර පැපොල්, කම්මුල්ගාය ආදි රෝගවල නමවත් හාවිත නොකාට ඒවා දෙයින්ගේ ලෙඩි ලෙස හැඳින්වීමෙන් පැහැදිලි වේ. එපමණක් නොව, රෝග බෝවීමට හේතුවන ආකාරයේ ක්‍රියාවන් මවුන් විසින් නොකරන ලදී. බොහෝ රෝග බෝවීමට හේතුවන ජල සම්පත මවුන් ආරක්ෂා කළ අයුරු පැහැදිලි වන්නේ මළමුතු, කෙළ ආදිය ජලයට මුසු කිරීම බලවත් වැයද්දක් ලෙස මවුන් පිළිගෙන තිබූ බැවිති. පැරණි රුපවත් ප්‍රජා සෞඛ්‍යය කෙරේ දක් වූ සැලකිල්ල අනුරාධපුර නගර නිර්මාණය කරන අවස්ථාවේ දී පණ්ඩිකාභය රුපවතා විසින් නගරය පිරිසිදු කිරීමට, කසල ඉවත් කිරීමට මළ සිරුරු ඉවත් කිරීමට පමණක් නොව, සොහොන් පාලනය කිරීමට පවා සේවකයන් යොදන ලද බව මහා වංශයේ සඳහන් වීමෙන් පැහැදිලි වේ.

එදා මෙලක් දෙරණේ රුපයෙන් සලසන ලද සෞඛ්‍යය පුරුදුවලට ජනතාව සහාය දීම නිසා ලෙඩි රෝගවලින් වැළකී සිටීමේ වාසනාව මවුන්ට උදා විය.

අද බහුලව අසන්නට ලැබෙන මාරාන්තික වසංගත රෝග අතර බෙංගු, මී උණ, උණ සන්නිපාතය, මැලේරියාව ආදිය ප්‍රධාන තැනක් ගනී. මෙම රෝග සියල්ල ම වායේ වර්ෂාවත් සමග ඇතිවන ගංවතුර සහ පිටාර වතුර ගැලීමේ අවස්ථාවල දී ජලය හා ආහාර මගින් පරිවහනය වේ, එමෙන් ම මේ දිනවල දී මිනිසුන්ගේ හැසිරීම් රටාවල වෙනසක් තිසා ඇතිවන අපිරිසිදුකම ද රෝග වැළැම්මට හා බෝවීමට හේතු වේ. වර්ෂා කාලයේ දී උණ්ණත්වය අඩුවීම හේතුවෙන් සෙම ගතිය, නොපු දියර ගැලීම බොහෝවීම් දක්නට ලැබේ. වැසි කාලවල දී තිවැසියන් වැඩි වේලාවක් තිවස තුළ රැඳීම නිසා කැස්ස, උණ ආදි රෝග විෂ බැංකින් අන් අයට පැතිරේ. එබැවින් ඒ තත්ත්වයන් හඳුනාගෙන සිටීම ඉතා වැදගත් ය.

තව ද වර්ෂාව සමග ජලය පිටාර ගැලීමෙන් මී ගුල් ජලයෙන් යට්ටීම තිසා නිවේස්වල ඇති දරමඩු, කාණු ආදි ආරක්ෂක ස්ථානවලට එන මීයන්ගෙන් මී උණ වැනි රෝග පැතිරීමට බොහෝ ඉඩ කඩ ඇතු. මෙම රෝගය ද බෙංගු තරමට ම හයානක ය. තිවසේ පරිහරණයට ගන්නා පියන්, කේප්ප ආදිය තිරතුරුව ම පිරිසිදුව තබා ගැනීමට තිවැසියන් වග බලා ගත යුතු ය. එසේ නොවුවහොත් තමා නොදුනුවත්ව ම මී උණ බැක්ටීරියාව ගැරුණ වීමට හැකි ය.

මී උණ බෝවීම වැළැක්වීමට ප්‍රතිඵ්වක මාෂධ ලබාගත හැකි අතර, කුමුරු ආදියේ වග කටයුතු කරන්නන් පමණක් නොව, රකියාවක් ලෙස පිරිසිදු කිරීම්වල යෙදෙන්නන් එසේ ම එවැනි අවදානමක් ඇති පරිසරයක වෙසෙන්නන් ප්‍රදේශයේ මහජන සෞඛ්‍යය පරික්ෂකවරයාගෙන් මී උණ බෝවීම වැළැක්වීමේ ප්‍රතිඵ්වක ලබා ගැනීම ඉතා වැදගත් ය.

වර්ෂා සමයේ දී රෝග බෝ කරන ප්‍රධාන ප්‍රහාවයක් ලෙස ලිං ජලය නම් කොට ඇතු. ආරක්ෂිතව බැඳ ඇති ලිංකට වුව ද වැසිකිලි වලවල්වල අපද්‍රව්‍ය එක්වීමට ඇති ඉඩකඩ බොහෝ ය. එබැවින් එම ජලය හාවිත කරන්නන් උණුකාට තිවාගත් ජලය යොදාගත යුතු ය. එමෙන් ම වැසි කාලයකට පසුව අනිවාර්යයෙන් ම ලිං පිරිසිදු කොට ගත යුතු අතර, එසේ කිරීමට නොහැකි අය ප්‍රාදේශීය මහජන සෞඛ්‍යය පරික්ෂකවරයා ලවා තම ලිං ක්ලෝරින්තරණය කර ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. මේ කාලයේ ආහාර ගැනීම ගැන ද විශේෂ සැලකිල්ලක් දක්විය යුතු ය. කොළ වර්ග ආහාරයට ගැනීමේ දී උණු වතුරෙන් සෝදා ඒවායේ ඇති විෂ ඉවත් කර ගැනීමට උනන්දු විය යුතු ය.

වැසි කාලය අවසන් වන විට ම බෙංගු රෝග බෝවීමට ඇති ප්‍රවණතාව වැඩි වේ. එට හේතුව වන්නේ ජලය රස්වන ස්ථාන වැඩිවීම තිසා එම තැන්වල ඇති පිරිසිදු ජලයේ බෙංගු වාහක මදුරුවන් බෝවීමේ. වැස්සකට පසු තම ගෙවන්ත පිරිසිදු කර ගැනීමෙන් මෙම මාරාන්තික රෝග වැළැක්වීමට දායක වීමට පොදු ජනතාවට හැකි වේ.

වර්ෂ 2014 දී ශ්‍රී ලංකාවෙන් මැලේරියාව තුරන් කිරීමට රජය සැලපුම්කොට ඇති අතර, එට නොමුදු සහයෝගය දී ජනතාවගේ වගකීම වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සංවිධානාත්මක මැලේරියා මරදන කටයුතු ආරම්භකොට 2011 වසරට අවුරුදු සියයක් සම්පූර්ණ වන අතර, අප රටේ ජන සම්පත මෙන් ම දන සම්පත ද වැනසීමට මේ රුදුරු මුදුරුවා දරු ප්‍රයත්තය අද වන තුරන් අවසන් නොවීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වන්නේ මේ සඳහා ඉටුවිය යුතු කාර්ය භාරය ජනතාවගෙන් තිසි පරිදි ඉටු නොවූ තිසා ය.

එසේ නම් සමස්ත වසංගත රෝග නිවාරණයෙහි ලා පොදු ජනතාව පහත සඳහන් කාර්යයන් මින් මතුවන් ක්‍රියාත්මක කරන් නම් සෞඛ්‍ය සම්පත්න දරු පරපුරක් දකීමේ වාසනාව ලක් මැණියන්ට උදා වනු නියත ය.

පුද්ගලයා සහ මිපු වෙශයන පරිසරය සමාජයක් ලෙස සලකා තියා කිරීම මෙසේ සිද්ධිය යුතු ය.

1. අපද්‍රව්‍ය කුණු කසල කුම්වත්ව බැහැර කිරීමට දායක වේ.
 2. පිරිසිදු පානීය ජලය ලබා ගැනීම.
 3. වැසිකිලි භොධින් පිරිසිදු කර ලෙඩි රෝග බෝනොවන ආකාරයට තබා ගැනීම.
 4. ජනසන්නීවේදන මගින් ප්‍රකාශයට පත්වන සෞඛ්‍යයට හිතකර ප්‍රතිපත්ති සුරකිම.
 5. ගුම්දාන ව්‍යාපාර මගින් නිරතරුව ම තම පරිසරයේ ප්‍රවිත්තාවය සඳහා කියා කිරීම.

ඉහත ආකාරයට රුපය, නිලධාරීන් හා මහජනතාව එකමුතුව ක්‍රියා කරයි නම් වසංගත රෝග මෙරටින් නිවාරණය කොට තින්ද කිරීමට ද අවස්ථාව උදා වේ.

- (iv) ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත සංවර්ධන ගමන් මග කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරන බලයක්ති අරුමුදය වන්මන් ලෝකයේ සැම රටක් ම වාගේ මූහුණ පා ඇති ප්‍රධානතම ගැටුලුවක් වන්නේ බලයක්ති අරුමුදයයි. මෙම තත්ත්වය සංවර්ධනය වෙමින් පවතින ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවලට තදින් බලපාන අතර, ආර්ථික සංවර්ධනය අඩංගු කිරීමට ද එය ප්‍රබල හේතුවක් වේ.

අන් බොහෝ රටවල මෙන් ම ශ්‍රී ලංකාවේ ද බලයක්ති මාධ්‍යය ලෙස බහුවල යොදා ගන්නේ බතිජ තෙල් ය. තෙල් මිල ඉහළ තැගින අවස්ථාවල දී එය ආර්ථිකයට කරනු ලබන බලපෑම අවම කිරීමට තෙල් පරිහෝජනය සීමා කිරීම සඳහා රජයට නීති රීති පැනවීමට සිදු වේ. වෙනත් දියුණු රටවල මෙන් තෙල් බලයෙන් ඉටුකරනු ලබන බොහෝ කාර්යයන් වෙනුවෙන් වෙනත් ආදේශකයන් සෞයා ගැනීමට ලංකාවට පහසුකම් ඇත්තේ ම නැත. එහෙත් ජල විදුලි බලය, සෞර බල ගක්තිය, ජ්‍වල වායුව හා සූලං බලය පිළිබඳව විශ්වසනිය බවක් ඇතිකර ගැනීමට වර්තමානයේ අවස්ථාව උදාවීම සතුවට කාරණයකි.

ඉදිරියේ දී ඇති විය හැකි බලගක්ති හිගයට පුනර්ජනනීය බලගක්ති ප්‍රහවයන් ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු බව එම ක්ෂේත්‍රය හා සම්බන්ධ බලධාරීන්ගේ අදහස වී ඇතේ. එම ප්‍රහවයන් ආරක්ෂා කර ගැනීම මෙහි දී ඉතා වැදගත් වේ. යළි යළින් වර්ධනය වන සූර්ය ගක්තිය, සුළං ගක්තිය වැනි බලගක්තින් කෙරේ වර්තමානයේ වැඩි අවධානයක් යොමුවීම ඉතා වැදගත් වේ. ඒවා නැවත නැවත වර්ධනය වන නිසාත්, සැපයුම අසිමිත නිසාත් සංවර්ධන කාර්යන් ඉටුකර ගැනීම පහසු වේ. තව ද දේශීය වශයෙන් ම මෙවැනි බලගක්ති සපයා ගැනීමෙන් රටට තදින් ම බලපාන මූල්‍යමය ප්‍රශ්න මතු නොවේ. එබැවින් රටට අනාගත සැලසුම්කරණය ද සාර්ථකව කරගත හැකි වේ. මෙසේ අවදානමක්තින් තොරව දියත් වන සැලසුම් මගින් දිගුකාලීන ආර්ථික හා සමාජ ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට අවස්ථාව උදා වේ. බලගක්තින් ගෙන්වා ගැනීම සඳහා වැයවෙන අමතර මූදල ද, ඒ ඒ කරමාන්ත හෝ ව්‍යාපෘති සඳහා යොදවා ලාභ ලබාගත හැකි වේ. අනාගත සංවර්ධන ගමන් මග අති සාර්ථක කර ගැනීමේ සැලසුම් පවත්වා ගෙන යාමට රුතු පමණක් නොව, පෙළුදුගලික ආයතන ද සැකුයකින් තොරව ඉදිරිපත් වේ.

අන් රටවල මෙන් ම අප රට කුළ ද ජනගහනය සිසුයෙන් වැඩිවීම සමග ම රට කුළ සිදු කෙරෙන වේගවත් සවාර්ධනය හේතුකොට ගෙන ජල විදුලි බල ඉල්ලුම ද වාර්ෂිකව වැඩි වී ඇත. රට පුරා තැනෙන මහා මාර්ග, අධිවේගී මාර්ග, මහා පරිමාණයේ විවිධ ගොඩනැගිලි තැනීමේ දී පමණක් නොව ඒවා පවත්වාගෙන යාමට ද ඉතා හෙළ විදුලි බල ඉල්ලුමක් ඇත. 1977 න් පසු ශ්‍රී ලංකාව කුළ බලයක්ති පරිසේෂ්ඨනය සිසුයෙන් ඉහළ ගොස් ඇත.

මිට පිළියමක් වශයෙන් රට තුළ තාප විදුලි බලාගාර පිහිටුවනු ලැබුව ද දිනෙන් දින ඉහළ යන බනිජ තේල් මිල ඒව හරස් ව ඇත. අනාගත ලෝකයේ බලය තීරණය වනු ඇත්තේ අවශ්‍ය බලය හෝ බන බලය මත නොව, බලගක්තියේ අසිතිය මත යැයි ඇතැම් විද්‍යාත්‍යන් පවසන තරමට ම බලගක්තින් කෙරේ මූල්‍ය ලෝකයේ ම අවධානය යොමු වී ඇති බව ඉතා පැහැදිලි ය.

මෙම අර්බුදයට විසඳුමක් වත්මන් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉදිකළ ගොඩනැගිල්ලකින් හෙළි විම පැසසිය යුතු ය. H.N.B. ආයතනයට අයන් මෙම ගොඩනැගිල්ලට අවම බලගක්තිය යොදා ගැනීම සඳහා ඉදිකොට ඇත්තේ "පුනිත්‍ය බලගක්ති අධිකාරිය" විසිනි. බලගක්ති අර්බුදයට මූලුණදීම සඳහා බලගක්තිය පරිහෝජනය කිරීම, පාලනය කිරීම හා පුනර්ජනනිය බලගක්ති ප්‍රහාරයන් හඳුනා ගැනීම කෙරෙහි ඉහත සඳහන් අධිකාරිය සැලකිලිමත් ව ඇත. මෙවැනි කුමෝපායයන් තව තවත් රට තුළ බිජි වුවහොත් රටේ සංවර්ධන කාර්ය අඩංගු කරන බලගක්ති ගැටුපු අවම වෙනු නොඅනුමාන ය.

තව ද ශ්‍රී ලංකාවේ තේල් ගැවීපෙන කටයුතු 1967 වසරේ සිට 2008 වර්ෂය දක්වා ම නොයෙක් රටවල විවිධ සංවිධාන මගින් ආරම්භ කළ ද අදවනතුරුත් ඒ පිළිබඳව තීරණයකට පැමිණ නැත. එය සාර්ථක වුවහොත් අර්ථීක සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් විශාල පෙරිලියකට මුල්පිටිම සිදුවනු ඇත. 2010 වසරේ ද ශ්‍රී ලංකාව බොරතේල් ආනයනය සඳහා රුපියල් මිලියන 120180 ක් ඕය කොට ඇති අතර, පිරිපහද තේල් සඳහා රුපියල් මිලියන 200634 ක් ගෙවා ඇත. අප රටේ තේල් නිධි සෞයාගෙන පරිහෝජනයට ගතහොත් වියදම් නවත්වා ගැනීම නිසා එම මුදල් රටේ ආයෝජන වෙනුවෙන් යෙදීමට අවස්ථාව උදා වේ. එසේ ම බනිජ තේල් අපනයනය කිරීම මගින් ලෝකයේ සංවර්ධන ගක්තිමත් රටක් වශයෙන් අනාගතයේ නැගි සිටීමට හාග්‍යය උදාවනු ඇත.

එමතිසා මේ සම්බන්ධයෙන් අප රට ඉතා පරික්ෂාකාරී වූත්, උපායමාරුණික වූත් ක්‍රියාපිළිවෙළක් පවත්වාගෙන යා යුතු ය. අපි මේ වන විට විවිධ සංවර්ධන කුමෝපායන් සහ සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තින් අනුගමනය කරමින් සිටින්නෙමු. 2011 වර්ෂයේ රට තුළ විවිධ ක්ෂේත්‍ර මස්සේ දක්නට ඇති ආර්ථික සංවර්ධනය නොකඩවා පවත්වාගෙන යාමට ශ්‍රී ලංකාවේ ඔබ සැමගේ සහයෝගය බලගක්තින් අර්ථිමැස්මෙන් පරිහෝජනය කිරීමෙන් ද දිය හැකි බව තරයේ සිතට ගත යුතු ය.

(v) ශ්‍රී ලංකාවේ පැරණි ජන ජීවිතය හා බැඳුණු වාපි සංස්කෘතිය

ක්‍රියාකාරීම්ක රටක් වූ ශ්‍රී ලංකාව සහලින් ස්වයංපෙෂණය කිරීම සඳහා වී ගොඩනැනට අත්‍යවශ්‍ය වූ වැවි තැනීම එකළ රුප්‍රත්තේ ප්‍රධානතම රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් විය. ඒ ඒ යුගයන්හි සිටි සැම රාජ්‍ය පාලකයකු ම වාගේ මෙම අදහස ක්‍රියාවට තැබුවීම නිසා රට පුරා ම වැවි තැනීම සේතුකොට ගෙන මෙරට වාපි සංස්කෘතියක් නිහි විය.

වැවක් තැනීමේ සියලු ම කාර්යයන් ලක්ෂ ගණන් ගුම්කියන් මගින් කරන ලද නිසා වැවි බැඳිම සාමූහික ප්‍රයත්තියක් විය. මෙසේ තනාගත් වැවි දියෙන් තම කෙන් වනු රන් කරලින් බරවන අයුරු දකින ගොවී ජනයා වැවි අගනා සම්පතක් ලෙසින් දුටුවේ ය. එවට අතිය ගොරවාදර දක්වාමින් දේවත්වයේ ලා සලකන්නට විය. එපමණක් නොව, සාගර පරයන වැවි සාදා යුත් රුප්‍රත්තේ පවා දේවත්වයක් ආරුඩ් කිරීමට ගොවී ජනයා උත්සුක වූයේ තමන් වෙනුවෙන් එම උත්තමයින් කරන ලද උදාර සේවයට කළඹුණ සැලකීමට මෙන් ම ගොරව හක්තිය පුද කිරීමට ය. මහසෙන් රජතුමා "මින්නේරි දේවියන්" යයි අදහන්නට වූයේ ද "මින්නේරිය" වැවෙන් ඉටු වූ මහා සේවය නිසා ය.

එදා බිජි වූ ජන ක්‍රියා අතරට වැව ද මූලික වූයේ ඒ සඳහා ඔවුන් තුළ තිබූ අසිමිත ගොරවය කියා පැමුව ය. එමෙන් ම ජීවිතයේ දුක් දෙම්මනස් වැව සමග බෙදා හදා ගන්නට වෙනෙසුණු ජන ක්‍රියා "සෞරබොර වැව" දක උදාම් වූ අවස්ථාවකි පහත සඳහන් වන්නේ

"මිබන් මොබන් ඔබ සෞරබොර
අඩා දිය වදින මහවැලි
දිය නොසිදෙසි ඔබ මහවැලි
නිල් මල් බිසවි දිය කෙළිනා

වැවාණෝ
ගොවී
ගොවී
වැවාණෝ"

මෙහි ද ජන ක්‍රියා "වැවාණෝ" යනුවෙන් සඡ්ලී බවක් හා ගොරවයක් ආරෝපණය කොට වැව හඳුන්වනු ලබන්නට ඇත්තේ තම දිවි පෙවෙත ගෙනයාමට කළයාණ මිතුයකු සේ තම සිතුගි ඉටු කර ගැනීමට වැව පිහිට වන නිසා වීය යුතු ය. ජන ක්‍රියාගේ මේ වැවට ලෙන්ගතු අදහස එදා වාපි සංස්කෘතිය හා බැඳුණු හැම ජන ජීවිතයකට ම එක ගේ බලපාන්නට ඇත.

මෙසේ වී ගොවිතැන උදෙසා ජ්‍යෙෂ්ඨ ලබාදීමට සැකසුණු විශිෂ්ට නිරමාණයක් වූ මේ මහා වැවේ පද්ධතිය වෙනත් කිසිදු රටක දක්නට නොලැබෙන බව විදේෂ රටවල විද්‍යාත්‍යන් පවා පැවසීමෙන් මෙම නිරමාණ නිසා බිජි වූ අනෙකුත් වාරි සංස්කෘතියේ අංගයන් ද ඇගයීමට ලක් වේ.

වැවක බිම තෝරා ගැනීමේ කාර්යයේ පටන් වැව තැනීමේ සියලු කටයුතු අවසන් කෙරෙන තුරු ම සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය සඳහා ඉම්කියන් සාමූහිකව, සම්මුළුවන්, එකිනෙකාට ගරු කරමින්, නායකත්වයට ඇඹුම්කම් දෙමින්, ඉවසීමෙන් හා ඇප කැප වීමෙන් කළ යුතු ය. ඔවුන් මේ මහඟ කාර්යයේ දී පුද්ගලික කළ හැසිරීම් රටා අද මෙවැනි කාර්යවල නිරතවුවන්ට වටිනා ආදර්ශයකි. අද මෙන් විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොලැබූ මුවුන්ට මෙසේ එකා මෙන් ක්‍රියා කිරීමට ගක්තිය හා ධෙරේ ලැබුණේ වැව මුල්කොටගෙන බව ඉතා පැහැදිලි ය.

තව ද වැව කේත්ද කොටගෙන බිජි වූ ගම්මාන ද විභාරාරාම ද හේතු කොටගෙන එකල අප ජනතාව තුළ උසස් සංස්කෘතිකාංග ද හරවත් ආවාර ධර්ම ද ගොඩනැගැණී. ඉහත සඳහන් කරුණු හේතුකොට ගෙන "වැවසි ආගැබයි ගමයි, පන්සලයි" යන උදාර සංකල්පය මෙරට ජනතාව අතර ප්‍රවලිත විය. අදටත් එම අදහස තරමක් හේ පුරුෂෙන්නේ එදා ඔවුන් එවැනි පරිසරයක් සකසා දුන් නිසා ය. මේ යහුණු නිසා එදා අප ජනතාව මේ ලක් දෙරණ මත තනන ලද සියලු ම වැවේ ගමට, පළාතට හා රටට පොදු වූ ජල නිධාන ලෙස රක ගත්තේ තම පණ මෙනි.

අධික වැසි හේතුකොට ගෙන වැවේ ජලයෙන් පිරි' පිටාර ගලන උවදුරු අවස්ථාවල දී සියලුලේ ම එකා මෙන් එක් රස්ව වැවට අධ්‍යාපනී දෙවියන්ට බාර වී "නිහර වී පුරුව" පවත්වන්නේ අතිතයේ සිට පැවත එන සිරිත් අනුගමනය කරමිනි. එමෙන් ම වාසි සංස්කෘතියේ ප්‍රධාන අංගයක් වන දියවර මංගල්ලය ද මුවුන් පවත්වන්නේ ගොවිතැන් කටයුතු සඳහා පළමුවර ජලනුවනය කරන අවස්ථාවේ දී ය. එම මොශාතේ දී වැකන්දට රස්වන පිරිස කිරී උතුරුවා වැවේ ජලයට වන්දනාමාන කොට පුබ නැකතට අනුව ජලය නිශ්චත් කරති.

වාසි සංස්කෘතිය හා බැඳුණු සංස්කෘතිකාංග රසක් සැපිකත්වය පතා සිදුකරන "මුවටි නැමීමේ මංගලයය" නම් වූ ප්‍රධාන අභිවාරාත්මක පුරු කර්මය තුළින් හෙළි දැක්වේ. මෙම උත්සවය කෙතරම් ජන ජ්‍යෙෂ්ඨය හා බැඳී පවතී ද යන වග සමස්ත වැවේ බැඳී රාජ්‍යයට ම එය පොදු බව පිළිගෙන තිබීමෙන් පැහැදිලි වේ. මෙම අභිවාරාත්මක පුරු කර්මයේ දී ප්‍රධාන දෙවියන් ලෙස පිළිගන්නේ අධියනායක දෙවියන් ය.

වැවේ ආශ්‍රිතව සිදුවන උතුම් සංස්කෘතික උත්සව ලෙස නාඛමුරය හා දිය කැපීම යන මංගල අවස්ථා දැක්වේ ය. තව ද සික්ෂු උපසම්පාදා උත්සවවල දී සමහර නිකායන් ජල නිධි තෝරීමෙන් සිංහල සංස්කෘතිය හා වැව අතර ඇති සම්බන්ධය මනාව පැහැදිලි වේ. එපමණක් නොව ගම් හැඳින්වීම සඳහා ද 'වැව' යන පදය මහ වැව, තිසිරි වැව, කේත් වැව, පළු වැව, මොර වැව, වලස් වැව ආදි වශයෙන් හාවිත කිරීමෙන් ද එදා ජන ජ්‍යෙෂ්ඨයට වාසි සංස්කෘතිය කොතරම් දුරට සම්පූර්ණ ප්‍රධාන නායකයන් නිසා නායකත්වයට එරෙහිව සිදුවන ගැටීම් අවම වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

(vi) කායික - මානසික සම්බරධාව කොරහි ක්‍රිඩාව මගින් ඇතිවන බලපෑම

මිනිසාට හා සමාන දුරාතිතයක් ක්‍රිඩාවට ද තිබෙන බව ලේකයේ නන් දෙසින් ලැබේ ඇති ලිඛිත හා අලිඛිත මූලාශ දෙස් දෙයි. විශේෂයෙන් ඉපැරුණී ආගමික ගොඩනැගිලිවලින් ද ගල් ගුණ ආදියන් ද නොයෙක් ක්‍රිඩාවේ ඉරියටි ප්‍රකාශ කරන විතු හා කැටයම් හමු වී ඇත. ආදි මිනිසා තම ගෙත්තික නායකයින් පවා පත්කරගෙන ඇත්තේ ද කාය ගක්තිය පුද්ගලික කරමින් මුවුන් කළ නොයෙක් ක්‍රියාකාරකම් පාදක කොට ගෙන ය. මෙසේ කායික හා මානසික ගක්තියෙන් යුත් නායකයන් නිසා නායකත්වයට එරෙහිව සිදුවන ගැටීම් අවම වී ඇති බව පැහැදිලි ය.

බුද්ධ කාලයේ ද ක්‍රිඩාව නායකත්වය සඳහා ප්‍රධාන සාධකයක් වූ බව සිදුහන් කුමරා පවා කඩු සිල්පය, දුනු සිල්පය, ඇතුන් හැසිරිවීම, අපුන් හැසිරිවීම ආදි සිල්ප ඉගෙනිමෙන් හා ඒවා පුද්ගලික කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. තව ද ශ්‍රී ලංකාවේ පමණක් නොව, ලේකය පුරා ම අතිතයේ වැවතුණු යුද්ධ සංග්‍රාමවල නායකත්වය දීමට සුදුසුකම් ලැබුවේ කාය සම්පන්න හා සෞඛ්‍යය සම්පන්න ක්‍රිඩාත්‍යන් බව අඩ්‍යාදයෙන් ම පිළිගත යුතු ය. වර්තමානයේ ද නායකත්වය බොහෝ විට ලැබෙන්නේ ක්‍රිඩාවේ නිරත වැවත්ත් බව විධායක ග්‍රෑනීටල නොයෙක් සම්මුඛ පරික්ෂණවලින් ද පෙනී යයි. එමෙන් ම ඕනෑම රටක රාජ්‍යයක් ක්‍රිඩාවේ සම්බන්ධයෙන් කේරී ගණන් වැය කිරීමෙන් ද, ඒ කොරහි අවධානයෙන් සිරීමෙන් ද, ක්‍රිඩාවේ සුවිශ්චීම් අනුග්‍රහයන් දැක්වීමෙන් ද ක්‍රිඩාව මිනිස් සමාජයකට කොතරම් වැදගත් ද යන්න ඉතා පැහැදිලි ය.

ක්‍රිඩාව නිසා කායික හා මානසික සම්බරධාවයක් යුත් සෞඛ්‍යය සම්පන්න මිනිසුන් රටට බිජිවන අතර, මුවුන් තමා වෙශයන පරිසරය කුමක් වූව ද එහි කුමන තරාතිරමේ අය ජ්‍යෙෂ්ඨ වූව ද එම පරිසරය තුළ හා මිනිසුන් සමග හිත මිතුරුව කටයුතු කරමින් සමාජානුයෝගීතිය ලෙස තේවත් විමුව තරම් හාගාවන්තයේ වෙති. එසේ තම් රටක අර්ථීක, සාමාජික සංස්කෘතික හා ආගමික සංවර්ධනය කොරහි ක්‍රිඩාව හැනක් ගන්නා බව පැහැදිලි කරුණකි.

නති තරග ඉසවිවල දී විස්තා දෙවරය, ආත්ම ගක්තිය, නීති රිතිවලට තනිව මුහුණ දීම, ජය පරාජය තනිව විද දරා ගැනීම, මානසික ආත්මයෙන් නොරවීම සිදුවන අතර, කණ්ඩායම් තරගවල දී නායකයාට ගරු කිරීම හෝ නායකයා ලෙස කණ්ඩායම මෙහෙය විම, විරැද්ධ පිළේ උපතුම සාර්ථකව ජය ගැනීම, ඒ සඳහා ප්‍රියම් යොදීම, කණ්ඩායමේ සියලු දෙනාගේ ම විත්ත දෙවරය වර්ධනය ත්‍රිතිම හා තරගය අවසානය දක්වා අධිෂ්ථානයිලිව ක්‍රිඩා කිරීම හේතුකාට ගෙන කායික අභියෝග, මානසික අභියෝග පමණක් නොව, සාමාජයිය අභියෝග පවා ජය ගැනීමේ හැකියාවක් ක්‍රිඩා කරන්නාන් තුළ අනිවාර්යයෙන් ම ලැබුම් ගනී.

එපමණක් නොව නිරෝගී සිරුරකට ද හිමිකම් කියන ක්‍රිඩාකායා විත්තවේග පාලනය කිරීමටත්, තාරකිකට සියිමටත්, නීතිරිතිවලට හා සාරධර්මවලට ගරු කිරීමටත්, යහපත් පුද්ගල සම්බන්ධතා පවත්වමින් සමානාත්මකාවයකින් කටයුතු කිරීමටත් හැකියාවක් ඇති නිසා රටක යහපත් පුරවැසියන් විමට පුදුසු වේ. තව ද ඔවුන් ක්‍රිඩාවෙන් ලබන මේ කායික හා මානසික සම්බන්ධය නිසා නිර්මාණයිලිව හා නව නිපැයුම් සොයා යුමේ අභිලාෂයෙන් ද ක්‍රියා කරනු ඇතු.

විවිධ ක්‍රිඩා තරග සඳහා පවත්වනු ලබන ජාත්‍යන්තර උත්සවවලට සහභාගි විම තුළින් ද තරග ජයග්‍රහණය නොකළ ද ලැබෙන අත්දැකීම් ජීවිත සාර්ථකකර ගැනීමට හේතුවන අතර, මතා පෙරුජයකින් හෙබේ පුද්ගලයන් විමට ද අවස්ථාව සැලසේ. ක්‍රිඩාව සාමයේ පාලමක් ලෙස විද්වතුන් නිර්වචනය කොට ඇත්තේ මිනිස් සමාජයේ සාමකාමී බව හා යහුණ වර්ධනයට ක්‍රිඩාව බොහෝ සයින් උපයෝගී වන නිසා ය.

වැඩි දෙනකුගේ මතය වන්නේ ක්‍රිඩාවෙන් ජය ලබා ගත යුතුමය යන්නයි. එහෙන් ක්‍රිඩා කිරීමේ දී නිරතුරුව ම ලබන පුහුණුව, කුපලීම, නීති ගරුක විම, දිරිමත් විම, තම රට වෙනුවෙන් ජයග්‍රහණය කිරීම සඳහා තිරසාර අදිවතින් යුතු විම, තම අවස්ථාව ගිලිහි හිය ද තම රටේ වෙනත් ක්‍රිඩාකායා හෝ ජයග්‍රහණය කරනවා දකින්නට ඇති කැමැත්ත ආදී යහුණ රසක් ක්‍රිඩාවෙන් ලැබෙන නිසා මිලිමිපික් වැනි ක්‍රිඩා තරගවලට සහභාගි වූවන් රටක ජේෂණය පුරවැසියන් ලෙස ඔවුන් පිළිගැනීම සම්මතයක් වී තිබේමෙන් පැහැදිලි වේ.

තමා උපන් රටටත්, ජාතියටත් අභිමානය ගෙනයීමට ද සමත්වන ක්‍රිඩායේ ජයග්‍රහණය තුළින් කිරීම් නාමය පමණක් නොව, විද්‍යා මුදල් ද තම රටට ලබා ගැනීමට ද සමන් වෙති. මෙසේ ආර්ථික පමණක් නොව, සමාජ සංවර්ධනය සඳහා ද ක්‍රිඩාවෙන් ලැබෙන වාසි බොහෝ ය.

ඉහත කී ආකාරයට කායික හා මානසික සම්බන්ධය ක්‍රිඩාවේ නිරත විමෙන් පමණක් නොව ක්‍රිඩා තරග නැරඹීමෙන් ද, ජීවාට දායක විමෙන් ද, අනුග්‍රහය දක්වීමෙන් ද ලබාගත හැකි බව නොරහසකි. බොහෝ දෙනා අධික මුදල් වැය කරමින් ජීවා නරඡන්නේත්, එම තරග සාර්ථක කිරීමට අත්මින දෙන්නේත් මානසික තෘප්තියක් ලබා ගැනීම සඳහා ය. තව ද රටක ජනතාවට ජීකරාගි වී නිදහසේ විනෝදයෙන් පැය කිහිපයක් හෝ මානසික පුවය ලැබීමට ක්‍රිඩා තරග කෙතරම් උපතාරී වෙනවා ද යන්න ක්‍රිකට්, පාපන්දු වැනි තරග නරඡන පිරිස් දකින්මෙන් අවබෝධ වනු ඇතු. මේ නිසා රජය මෙන් ම ජනතාව ද රටකට අවශ්‍ය පුරුණ සෞඛ්‍යය සම්පන්න පරපුරක් බිජි කිරීමට ක්‍රිඩාව. කෙරෙහි තව තවත් නැඹුරු විය යුතු ම ය.

04. (ආ) (i) මෙබදු අපරාධ ක්වුරු හෙලා නොදින් ද?

(ii) ගුරුතුමා විසින් අපි දක්නා ලද්දේම්. / ලදීම්. / දකිනු ලැබුවෙම්. / දකිනු ලැබුම්. / දකුණුම්. / දකුණෙම්.

(iii) තැනා තැනා පියුම් පොකුණු විය. / විය. / වූයේ ය.

(iv) නිවැරදි වාක්‍යයකි.

(v) දරුවෙශ දෙමුවුපියන්ගේ උපදෙස් පිළිපදින් නම් ඉතා අගන් ය.

(ආ) (i) රාජ්‍ය නායකයා විසින් විද්‍ය තානාපතිවරු සේවාවෙන් ඉවත් කෙරෙති. / කෙරෙන්. / කරනු ලබති. / ලැබෙති.

(ii) ප්‍රකට ගත්කතුවරුන් විසින් නව ගුන්ථ රටනය සඳහා විවිධ හාජ්‍ය රිතිජු හාවිතයට ගැනුණු. / ගැනුණන්. / ගැනුණෙන් ය. / ගත්නා ලදහ. / ලද්දාහ. / ලද්දේ ය. / ගතු ලැබුහ. / ලැබුණහ. / ලැබුණෙන් ය. / ලැබුවෙන් ය. / ලැබුවාහ. / ලැබුවන.

(iii) සොර මුළ විසින් ප්‍රමාදයක් පැහැර ගැනීමි. / ගැනුණෙන් ය. / ගත්නා ලදී. / ලද්දේ ය. / ගතු ලැබිය. / ලැබුවේ ය. / ලැබුණෙන් ය. / ලැබුණීමි.

- (iv) විනිශ්චය මණ්ඩල සාමාජිකයන් විසින් ගෞරව සම්මානයකින් මම පිදෙමි. / පුදු ලබමි. / ලැබෙමි.
- (v) ඔහු විසින් කතුරකින් කඩාසි කොළ කැපීමි. / කැපුණේ ය. / කපන ලදී. / ලද්දේ ය. / කපනු ලැබුවේ ය. / ලැබේය. / ලැබුණේ ය. / ලැබීමි.

- (ඉ) (i) යන්තන් (ii) කාන්තාවන් (iii) වන්තී ය.
 (iv) වවන්තෝ (v) විකුමසිංහයෝ

05. (අ) (i) ජීවමාන / ජීවත්ව සිටින / වැඩ වසන
 (ii) ආගාවන් / බලාපොරොත්තු / අපේක්ෂා, විනාශ වීමට / කඩ්චිමට / ආගාවන් බේදී යාමට / ආගාවන් බේදී වැටීමට
 (iii) (තමාගේ) ධර්මය හා අනෙක් ධර්ම අතර / (තමාගේ) ආගම හා අනාශ ආගම අතර, නුවණ වර්ධනයට / නුවණ වැඩීමට
- (ආ) (i) මෙළු මංගලයය / අහිජේක මංගලයය / අහිජේකෝත්සවය
 (ii) ඉජ්වාර්ථ සිද්ධිය
 (iii) ප්‍රතිසංස්කරණය
- (ඉ) (i) පූඩ්ඩ පූඩ්ඩ (iii) දේශපාලන
 (iv) ගර්හය (v) ආර්ථික (vi) ගැබ
- (ඊ) (i) මෙවර හේතේ තල වපුරන බව තාන්තා කිවේ ය.
 (ii) කිදුරය, කිදුරා නැතිව දුල සේහින්තෙන් හැඳුවා ය.
 (iii) හිටි හැටියේ වැස්ස වසින්තට පටන් ගත.
 (iv) වස් කාලයේ කෙරෙන පිංකම් සඳහා බොහෝදෙනා සහභාගි වෙති.
 (v) මස රසට ම පුරුෂ වූ බල්ලා වෙනත් අහර කැමැත්තක් තොදක්වයි.
 (vi) සුදු වත් හැදි කත විහාරයට ගියා ය.

06. (i) සන්ධි / මිශ්‍ර ක්‍රියා / තිපාත
 (ii) තද්ධිත / සමාස / තිපාත
 (iii) විශේෂණ සමාස / දකාරාර්ථ සමාස / තද්ධිත
 (iv) දකාරාර්ථ සමාස / විශේෂණ සමාස / සන්ධි හෝ විහක්ති
 (v) විශේෂණ සමාස / අනියමාර්ථ නපුංසකලිංග පදයක් හෝ තද්ධිතයක් / පුර්ව ක්‍රියා

07. (අ) (i) අඩන්න ඉන්න මිනිහට ඇශ්‍රිල්ලෙන් ඇන්තා වගේ.
 ගහෙන් වැටුණු මිනිසාට ගොනා ඇන්තා වගේ.
 වණයට ලුණු දුම්මා වගේ.
 කඩලන් ලිපට වැටුණා වගේ.

- (ii) ලමයින් නැති ගෙදර නාකි දණ්ඩානව වගේ.
 (iii) හොස්ස ලුගින් / අගින් මැස්සා යන්න බෑ වගයි.
 (iv) කන්දක් විලිලා තීයක් වැශ්වා වගේ.
 (v) දවස පුරා වතුර ඇද්ලා හවස කළය බින්දා වගේ.
 කිරි කළයට ගොම බින්දුවක් දුම්ම වගේ.
 (vi) හිල් කුඩ්චින් වතුර අදිනවා වගේ.
 දැඩින් ඩුල් බදින්න හදනවා වගේ.
 ගයට ඉති කැපුවා වගේ.
 කුනිස්සන්ට දුල් දමන්න වගේ.

- (ආ) (i) මතාල පුවලට සුබ පැනු වැඩිහිටියෙක් මේ දරුවන් ජාධියට මූඩිය වගේ ගැලපෙනවා යයි පැවසුවේ ය.
(ii) වසර පහකට පසුව පැමිණී තම පැනු දැකීමෙන් මවගේ සතුව ඉහවහ යාම නිසා ඇයට වික වේලාවක් යන තෙක් කතා කිරීමට නොහැකි විය.
(iii) මැතිවරණ සමයේදී අනැතුම්පත්ගේ උඩගෙයි දීම නිසා බොහෝ අපේක්ෂකයෝ විවිධ අපහසුනාවයන්ට ලක්වුහ.
(iv) කතරගම ගොස් එදාදී තනි අලියකුගෙන් තමා අනුනවයෙන් බෙරුණේ යයි මා මිතුරා පැවසුවේ ය.
(v) වර්ජකයින් හමුවේ සහාපතිතමා කළ කරාව දෙබරට ගල් ගැසීමක් මෙන් විය.
(vi) වැඳ්වවාරම් දෙඩීම නිසා මහු සම්මුඛ පරීක්ෂණයෙන් අසමත් වූ බව මට වැටහුණි.
- (ඉ) (i) සමාන අර්ථ දෙන පද දෙකක් ගැලපී ඇත.
(ii) මුල් පදයේ අර්ථය ඇතක්, අග පදයේ අර්ථයක් නැත.
(iii) පද දෙකක් ම අර්ථයක් නොමැත.
(iv) මුල් පදයට විරැද්ධිව දෙවැනි පදය යෙදී ඇත.
(v) සුර්ව ක්‍රියා පද දෙකක් එක් වී සැදී ඇත.
(vi) සමානාර්ථ දෙන පද දෙකක් එක්වීමෙන් සැදී ඇත.
- (ඊ) (i) වාරය /වේලාව / මොහොත
(ii) එකට එක කියනවා
(iii) පුරසාරම් කියනවා / තරජනාත්මක වචන කිම.
(iv) අගුව
(v) වර්ණනාව / පුව්වනම / ලොකුම කිම. / පම්පෝරිය / පුරාලේරුව
(vi) පදිංචි වීම. / හොඳින් තැන්පත් වීම.
- (උ) (i) විනාශ වීම.
(ii) දෙවියන්ට පුරා කරන ආහාර / යකුන්ට දොළ පිණිස සැසු පිදේනි
(iii) ගොයම් පැහැමෙන් පසු ව එක්ස්ස් කරන වී
(iv) උදව්වට වැඩ කිරීම. / මාරු උදව්ව
(v) මුහුදු දිය වැඩි වීම. / ජල මට්ටම ඉහළ යාම. / මුහුදු ජල මට්ටම ඉහළ යාම.
(vi) ගාන්තිකරම / යාතු කරම අවස්ථාවක දී රෝගියා (හැඳින්වීම.)
08. (i) උගත පුත්තක් වශයෙන් හාජාවෙහි ද අන්තර්ගතයක් ඇති බවත්, වහරෙහි සඳුනාස් - නිදාස්, උවිත - අනුවිත, උසස් - පහත් බව පවතින බවත් පිළිගත මතා ය. ඒ අතුරින් නිදාස් වූත්, උවිත වූත්, උසස් වූත් ලක්ෂණ සිය වහරෙහි යොදන්නේ තමනට ඇවශි නිරවුල් වූත්, රසවත් වූත්, බලවත් වූත් හාජා රිතියක් නිෂ්පාදනය කර ගතිති. සිංහලය උසස් සංස්කෘතියක වාහකය බවට පත් වූයේ මෙයට දෙදහස් වසරකට ද පෙර ය. විෂය කවරක් වේවා ඒ පිළිබඳ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ මාධ්‍යයක් වශයෙන් කවර දා වූව සිංහලය දුබලතාවක් නොදුක්වී ය. දැනුද නොදුක්වයි. වාක් කේරුය එහි ලා ප්‍රමාණවත් ය.
(ii) ප්‍රකාශ, ප්‍රමාණවත්
(iii) සංස්කෘතියෙක, මාධ්‍යයක්
(iv) අනුවිත = පාපිල්ල, ඉස්පිල්ල
(v) ප්‍රදීනය, ප්‍රහ්මී, ප්‍රවිධානය